

Bu Sayıda:

Yeni yıl, emekçiler açısından ağırlaşan ekonomik ve toplumsal sorunlarla başladı. Ücret artışları daha ilk aylarda enflasyon ve zamlar karşısında erirken; kira, ulaşım, enerji ve gıda fiyatlarındaki artışlar yaşam koşullarını her geçen gün daha da zorlaştırıyor. Mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları güvencesiz çalışma ve düşük ücret kısılcasında mesleklerini sürdürmeye çalışıyor.

Bu sayımız, 6 Şubat depremlerinin yıl dönümüne de denk geliyor. Bilimin ve planlamanın dışlandığı, kamusal denetimin zayıflatıldığı bir düzende yaşanan büyük yıkımın sorumlularının hesap vermesi ve benzer acıların tekrar etmemesi için mücadelemizi sürdürüyoruz.

Busayıda, artan hayat pahalılığına ve hak gasplarına karşı yükselen mücadeleleri, Birliğimizin yürüttüğü çalışmaları ve meslek alanlarımıza ilişkin güncel gelişmeleri bulacaksınız. Orta sayfamızdaki dosya çalışmasıyla, temel ve teknik sorunlarımızı birlikte tartışmaya devam ediyoruz.

Aklın ve bilimin ışığında, dayanışmayla...

İyi okumalar.

İÇİNDEKİLER

DİSK-KESK-TMMOB-TTB:Yalova'da Yaşananlar, Suruç ve 10 Ekim Gar Katliamlarından Bugüne Uzanan Karanlık Tablonun Devamıdır.....	2
Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları İçin 2026 Yılı Tavsiye Edilen Taban Brüt Ücreti 94.500 TL Olarak Belirlendi.....	3
DİSK-KESK-TMMOB-TTB: Abd'nin Venezuela'ya Yönelik Saldırılarını Kınıyoruz!.....	3
Emeğimizi, Geleceğimizi ve Yaşamlarımızı Hiç Sayan Zam Oranlarını ve Sefalet Düzenini Kabul Etmiyoruz!.....	4
TMMOB'ye Bağlı Odaların Üye Sayısı 729 Bin Oldu.....	6
Genel Kurullar Sürecine Yönelik Olarak TMMOB Örgütlülüğüne.....	7
TMMOB Yerel Yönetimler ve Demokrasi Sempozyumu Gerçekleştirildi....	8
Nadir Toprak Elementleri; Dünyada ve Türkiye'de Mevcut Durum ve Gelecek Senaryoları Sempozyumu Gerçekleştirildi.....	12
Üniversite Eğitiminin Süresi Değil Niteliği Tartışılmalıdır!.....	14
Bolu Kartalkaya Faciasını Unutmadık, Unutturmayacağız!.....	16
DİSK-KESK-TMMOB-TTB: Ortadoğu Halklarının Kaderi Emperyalizme ve Gerici Karanlığa Teslim Edilemez!.....	17
TMMOB - TTB: Bilimi ve Kamusal Denetimi Dışlayan Düzenlemeler Yaşam Hakkımıza Saldırıdır.....	18
TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı Sonuç Bildirgesi Yayımlandı.....	19
Sivillerin Yaşam Hakkı İçin güvenli İnsani Yardım Koridorları Derhal Açılmalıdır.....	20
TMMOB Sanayi Kongresi 2025 Sonuç Bildirisi Yayımlandı.....	21
Dem Parti TKP, EMEP, Halkevleri'nin TMMOB'yi Ziyareti.....	26
Direnen Migros Emekçilerinin Yanındayız!.....	27
6 Şubat Depremlerinin 3. Yılında: Ülke Olarak Hâlâ Enkaz Altındayız.....	27
6 Şubat Depremlerde Sorumluluk Zinciri ve Kentsel Politikalar Paneli Adana'da Gerçekleştirildi.....	29
6 Şubat Platformu, Hatay'da Yürüyüş Düzenledi.....	32
6 Şubat Depremlerinde Hayatını Kaybedenler 04.17'de Anıldı.....	33
Türkiye Belediyeler Birliği, Venezuela Büyükelçiliği, CHP Milletvekili Hasan Öztürk, TMMOB'yi Ziyaret Etti.....	34
Hastanelerin Tehlike Sınıfının Düşürülmesi Önerisine Karşı Ortak Açıklama.....	35
DİSK-KESK-TMMOB-TTB: Laiklik Haklarımızın Güvencesidir: Laikliği Savunmak Suç Değil Tarihsel Bir Görevdir!.....	38
DİSK-KESK-TMMOB-TTB İl-İlçe Birimleri: ABD'nin Venezuela'ya Yönelik Emperyalist Saldırılarını Kınıyoruz!.....	40
TMMOB Bursa İKK: Emeği Yoksulluğa Mahkûm Eden Zam Oranlarını ve Sefalet Politikalarını Kabul Etmiyoruz.....	41
TMMOB Bursa İKK: Hrant Dink'in Katledilmesinin Üzerinden 19 Yıl Geçti! Adalet Borcumuz Katlanarak Arttı!.....	42
TMMOB Bolu İKK: Unutmadık!.....	43
TMMOB Şanlıurfa İKK: Suriye'de Siviller Kuşatma Altında! İnsani Yardım Koridoru Açılsın!.....	44
TMMOB Bursa İKK: Madencilik Faaliyetleri Kâr Hırsıyla Değil, Bilimle, Mühendislikle ve Kamu Yararı Gözetilerek Yürütülmelidir.....	45
TMMOB İl/İlçe Koordinasyon Kurulları: 6 Şubat Depremlerinin 3. Yılında Ülke Olarak Hâlâ Enkaz Altındayız.....	46
TMMOB İstanbul İKK: MMŞP Sefaletle Mahkûm Edilemez! Haklarımızdan ve Geleceğimizden Vazgeçmeyeceğiz!.....	48
TMMOB'de Hukuk Mücadeleleri.....	50
TMMOB 48. Dönem VII. Denetleme Kurulu Toplantısı Gerçekleştirildi.....	51
TMMOB Resmi Gazete.....	52

birtlik haberleri

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BİRLİK HABERLERİ BÖLÜMÜ

İKİ AYDA BİR YAYIMLANIR • YAYGIN SÜRELİ YAYIN
1.000 adet basılmıştır. Üyelere ücretsiz dağıtılır.

YÖNETİM YERİ

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Selanik Cad. No:19/1 Yenışehir 06650 ANKARA
Tel: (312) 418 12 75 Faks: (312) 417 48 24
www.tmmob.org.tr tmmob@tmmob.org.tr
facebook.com/tmmob1954
twitter.com/TMMOB1954

TMMOB ADINA SAHİBİ ve
SORUMLU YAZIŞLARI MÜDÜRÜ
Emin KORAMAZ
YAYIN KURULU

Dersim Gül, Baki Remzi Suiçmez, Nadir Avşaroğlu, İsmail Küçük, Ayşe Işık Ezer, Mahmut Kiper

BASKI
Başak Matbaacılık Tanıtım Hizmet İth. İhracat A.Ş.
Çınar Mahallesi Çankırı Blv. No:108 06750 Akyurt/
ANKARA

Sertifika No: 46700

BASKI TARİHİ
MART 2026

DİSK-KESK-TMMOB-TTB:YALOVA'DA YAŞANANLAR, SURUÇ VE 10 EKİM GAR KATLIAMLARINDAN BUGÜNE UZANAN KARANLIK TABLONUN DEVAMIDIR

DİSK KESK TMMOB ve TTB, 28 Aralık tarihinde Yalova'da IŞİD ile yaşanan çatışma ile ilgili ortak basın açıklaması gerçekleştirdi.

28 Aralık tarihinde, Türkiye'nin en önemli metropolü İstanbul'un hemen yanı başında bulunan Yalova ilimizde, meskûn bir mahalde IŞİD hücre evine yönelik gerçekleştirilen operasyon sırasında yaşanan çatışmada üç güvenlik görevlisinin yaşamını yitirdiğini üzülenle öğrendik. Bu vesileyle yaşamını yitiren güvenlik görevlilerinin ailelerine başsağlığı diliyoruz.

Ancak bu acı olay, tekil ve münferit bir güvenlik vakası olarak değerlendirilemez. Yaşananlar; Suruç ve 10 Ekim 2015 Ankara Gar katliamlarından bugüne uzanan, kamu görevlilerinin ihmallerinin ancak aradan geçen on yıla rağmen sınırlı ve zoraki adımlarla yargı gündemine taşınabildiği karanlık tablonun bir devamıdır.

Geçmişte, cihatçı yapılanmalar "öfkeli çocuklar" gibi ifadelerle meşrulaştırılmış, Özgür Suriye Ordusu adı

altında desteklenmiş ve Türkiye toprakları bu gruplar içingeçişüssüolarakullanılmıştır. Bugünsebugrupların devletleşme çabalarının bedeli, toplumumuza ağır güvenlik tehditleri olarak yansımaktadır. Yalova'daki çatışma da bunun somut bir örneğidir.

Bu yaşananlar aynı zamanda, ülkenin laiklik ilkesinden sistematik biçimde uzaklaştırılmasının ve siyasal İslamcı politikaların devlet ve toplum yaşamının farklı alanlarında belirleyici hâle getirilmesinin yarattığı ağır sonuçların bir yansımasıdır. Siyasal iktidarın bu süreci yalnızca güvenlik başlığı altında ele alması kabul edilemez. Laik, demokratik ve hukuk devleti ilkesinin aşındırıldığı her koşulda, bu tür gerici ve şiddet yanlı yapıların güçlenmesi kaçınılmaz hâle gelmektedir. Bu nedenle siyasal iktidar, ortaya çıkan bu tablo karşısında güvenlik bürokrasisini değil, izlenen politik tercihleri ve ideolojik yönelimi sorgulamakla yükümlüdür.

Bizler; DİSK, KESK, TMMOB ve TTB olarak, laikliği, çağdaş yaşamı, demokrasiyi ve halkların barış içinde bir arada yaşama iradesini hedef alan bu gerici ve cihatçı yapılanmalara karşı mücadelenin ve olası yeni saldırıların önüne geçilmesinin ancak göstermelik değil, gerçek ve önleyici tedbirlerin hayata geçirilmesiyle mümkün olacağını belirtiyor; bu doğrultuda adımlar atılması ve sorumluların hesap vermesi için sürecin takipçisi olacağımızı kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK)

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)

Türk Tabipleri Birliği (TTB)

MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI İÇİN 2026 YILI TAVSİYE EDİLEN TABAN BRÜT ÜCRETİ 94.500 TL OLARAK BELİRLENDİ

TMMOB Yönetim Kurulu tarafından alınan karar uyarınca ücretli çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Tavsiye Edilen Taban Ücreti 2026 yılı için brüt 94.500 TL olarak tespit edildi.

6235 Sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Kanunu hükümlerine dayanarak, TMMOB

Ana Yönetmeliğinde yer alan "Birliğin ve Bağlı Odaların Amaçları" maddesi uyarınca TMMOB Yönetim Kurulu tarafından açıklanan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Tavsiye Edilen Taban Ücreti 2026 yılı için brüt 94.500 TL olarak tespit edildi.

TMMOB Yönetim Kurulu'nun 26 Aralık 2025 tarihli toplantısında "Ücretli çalışan mühendis, mimar ve şehir plancıları için 2026 yılı ilk işe giriş bildirgesinde baz alınmak üzere tavsiye edilen taban brüt ücretin aylık 94.500 TL (doksan dört bin beş yüz Türk Lirası) olarak belirlenmesine; Odalarınca belgeli çalışmanın koşul olduğu uzmanlık alanlarında, mesleki deneyimin arandığı alanlarda, şantiye şefliği, sorumlu müdürlük, iş güvenliği uzmanlığı, yapı denetim elemanı, daimi nezaretçi, uzak yol kaptanlığı vb. hizmetlerde taban ücret uygulanmayacağını, bu durumda olan mühendis, mimar, şehir plancılarının ücretlerinin alınan sorumluluk gereği taban ücretin üzerinde olmasına" karar verildi.

DİSK-KESK-TMMOB-TTB: ABD'NİN VENEZUELA'YA YÖNELİK SALDIRILARINI KINIYORUZ!

DİSK KESK TMMOB ve TTB, 2 Ocak tarihinde, ABD'nin Venezuela'ya yönelik saldırıları ile ilgili ortak basın açıklaması gerçekleştirdi.

Venezuela halkına karşı başlatılan bu saldırılar derhal son bulmalıdır.

Birleşmiş Milletler (BM) Kurucu Şartı'nda yer alan uluslararası barış ve güvenliğin korunması, insan haklarına saygı, insani yardımın güvence altına alınması ve uluslararası hukukun üstünlüğü ilkeleri açıkça yok sayılmaktadır. BM'nin ve uluslararası toplumun bu hukuksuzluklara ve emperyalist müdahalelere karşı sessiz kalmaması, açık ve kararlı bir tutum alması gerekmektedir.

Savaşlar ve askeri müdahaleler halkların değil, sermayenin ve emperyalist güçlerin çıkarlarına hizmet etmektedir. ABD'nin Venezuela'ya yönelik saldırıları; Venezuela halkına ölüm, yoksulluk, sömürü, kan ve gözyaşı getirecektir. Sağlık, barınma, beslenme ve insanca yaşam hakkı savaş koşullarında sistematik biçimde ortadan kalkacaktır.

Dünyanın dört bir yanında süregelen savaş ve çatışmalarda olduğu gibi; bu emperyalist ve yağmacı saldırılar sonucunda savaş baronları, silah tekelleri ve çokuluslu sermaye grupları servetlerini büyütürken, bedeli emekçiler ve halklar ödemektedir. Yaratılan yıkım ve yağma düzeni, halklara esaret, yoksulluk ve ölüm dayatmaktadır.

Bizler; savaşa karşı barışı, ölüme karşı yaşamı, esarete karşı özgürlüğü savunuyoruz.

Venezuela halkıyla dayanışma içinde olduğumuzu, barış ve demokrasi mücadelemizi sürdüreceğimizi belirtiyoruz.

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)
Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK)
Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)
Türk Tabipleri Birliği (TTB)

EMEĞİMİZİ, GELECEĞİMİZİ VE YAŞAMLARIMIZI HIÇ SAYAN ZAM ORANLARINI VE SEFALET DÜZENİNİ KABUL ETMİYORUZ!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 5 Ocak 2026 tarihinde "Emeğimizi, Geleceğimizi ve Yaşamlarımızı Hiç Sayan Zam Oranlarını ve Sefalet Düzenini Kabul Etmiyoruz!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Milyonlarca memurun, emeklinin yaşamını belirleyecek olan zam oranları Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Aralık ayı enflasyon verilerini açıklamasının ardından belli oldu.

Üzülerek görüyoruz ki, siyasi iktidarın zam diye açıkladığı oran, özünde emeğiyle geçinen tüm toplumsal kesimlerin yaşamını açlık ve sefaletle eşitlemekten başka bir şey değildir.

TÜİK'in gerçeklikten uzak ve kamuoyu nezdinde güvenirliliği olmayan verilerinden ortaya çıkan tablo bile bunu en net biçimde gözler önüne sermiştir.

Bu verilere göre; "Tüketici Fiyat Endeksi, Aralık 2025" bülteniyle aralık aylık enflasyonunu %0,89 ve yıllık enflasyon %30,89 olarak ilan edilmiştir.

TÜİK verilerine göre; En yüksek ağırlığa sahip 3 ana harcama grubunun yıllık değişimleri; gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 28,31 artış, ulaşırmada yüzde 28,44 artış ve konutta yüzde 49,45 artış olarak gerçekleşti.

Siyasi iktidarın bu verilere bakarak SGK ve Bağ-Kur emeklilerine uygulanacak ücret artış oranı %12,19 olurken; kamu emekçileri ve emeklileri için ücret artış oranı ise %18,60 olarak belirlenmiştir.

2026 bütçe uygulamaları ve politikaları, bu oranlarla birlikte geçmiş yıllarda olduğu gibi, adaletsizliği, eşitsizliği ve sömürüyü kurumsallaştıran bir anlayışın ürünü olarak şekillenmeye devam ediyor.

Halk işsizlikle, açlıkla, yoksullukla, artan borçlarla mücadele ederken siyasi iktidar sermayenin yanında durarak emeğiyle geçinen tüm toplumsal kesimlerin taleplerini görmezden gelmektedir.

Geçtiğimiz günlerde açıklanan ve işveren kesiminin tek taraflı talepleri doğrultusunda 28 bin 75 TL olarak ilan edilen asgari ücret de bu durumun en somut örneğidir.

Emekçiler sorumlusu olmadıkları bir krizin bedelini ödemek zorunda kalmaktadır.

Kamu emekçilerinin ve emeklilerin maaş zammı, yandaş sendika ile yapılan mutabakat ve TÜİK'in şaibeli enflasyon rakamları uyarınca değil, emekçilerin içinde bulunduğu derin yoksullaşma ve alım gücü kaybı dikkate alınarak yapılmak zorundadır. Tüm kamu emekçileri için insanca yaşamaya yetecek bir gelir düzeyini sağlayacak maaş zammı yapılmalıdır.

Daha yılın ilk günlerinde gelen zamlar ve vergi oranlarındaki artışlar nedeniyle asgari ücrete, memur maaşlarına ve emeklilere yapılan göstermelik artışlar daha emekçilerin cebine bile girmeden eriyip gitmiş durumdadır.

Hayat pahalılığı ve artan fiyatlar emeğiyle geçinen tüm yurttaşlarımız gibi biz mühendis, mimar ve şehir plancılarının hayatlarını da yaşanamaz bir noktaya getirmiştir.

Bir dönemin en gözdesi olarak görülen mesleklerimiz, bugün diplomalı işsizliğin, güvencesiz bir geleceğin, açlık ve yoksulluk sınırı altında ücretlerle çalışmanın sembolü olarak görülmektedir.

Meslektaşlarımızın ekonomik koşulları, üstlendikleri sorumluluklara ve almış oldukları eğitime uymayan bir düzeye geriletilmektedir.

Senelerini bin bir emek ile çalışarak geçiren meslektaşlarımız emekli olduklarında ise ülkemizdeki her emekli gibi daha da büyüyen sorunlarla uğraşmak zorunda kalmaktadır.

Geçtiğimiz aylar boyunca kamu emekçilerinden işçilere, hekimlerden mühendis, mimar ve şehir plancılarına, öğrencilerden emeklilere, işsizlerden esnaflara kadar toplumun her kesimi artan hayat pahalılığı ve ekonomik istikrarsızlık nedeniyle yaşadıkları geçim zorluklarını dile getirdi. Milyonlarca emekçinin daha iyi koşullarda çalışma ve insanca yaşayabilecekleri bir ücret düzeyi talepleri ülkemizin dört bir yanındaki meydanlarda ve işyerlerinde yankılandı.

Siyasi iktidar, bu taleplere sadece kulak tıkamakla kalmadı, bu talepleri dile getirenleri açık biçimde tehdit etti, grevleri yasakladı, baskı ve zor yoluyla sesleri bastırmaya çalıştı. Anayasal hak ve özgürlükleri kısıtlamanın demokrasi ve hukuk devletiyle bağdaşır tarafı bulunmamaktadır.

Siyasi iktidarın üzerine düşen, yaşadıkları sorunları dile getiren ve haklarını arayan emekçilerin, halkın taleplerine çözüm bulmaktır.

Ekonomik krizle mücadelenin yolu onu yok saymak değildir. Krizden çıkışın yolu emek eksenli politikalar geliştirilmesi, kamusal anlayışın yaygınlaştırılması ve üretime dayalı bir ekonomik yapının kurulmasıdır.

Krizden çıkışın yolu insanca bir yaşam için emeğin sesine kulak verilmesidir.

Bu noktada siyasi iktidara taleplerimizi bir kez daha sesleniyoruz;

*Ücretli kesimlerin omuzuna yıkılan vergi yükü hafifletilmeli, bütçe gelirleri büyük oranda kar, faiz ve servetin vergilendirilmesine dayanmalıdır. Kamu çalışanları ücretlerinde yapılan gelir vergisi dilimine bağlı mağduriyet giderilmelidir.

*Elektrik, su, doğalgaz ve internet faturaları vergi ve kesintiden muaf tutulmalıdır.

*Dolaylı vergiler düşürülmeli, tüm gıda ürünlerinde KDV sıfırlanmalıdır.

*En düşük emekli aylığı en az asgari ücret düzeyine yükseltilmelidir.

*Ekonomik ve sosyal hakları açısından büyük kayıplar yaşayan kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının özlük ve ekonomik hakları iyileştirilmelidir.

*Kamuda çalışan meslektaşlarımızın ekonomik ve özlük haklarını iyileştirecek adımlar bir an önce atılmalı, bu çerçevede Birliğimizce önerilen ancak yıllardır meclis komisyonlarında bekletilmekte olan kanun teklifleri yasallaştırılmalıdır.

*Kamuoyunda 3600 ek gösterge düzenlemesi olarak bilinen çalışmada kamuda çalışan meslektaşlarımızın ek göstergeleri 4200'e çıkartılmış ancak yansıtma oranları %145'te sabit kaldığı için herhangi bir fayda sağlamamıştır. Ek gösterge oranlarının mühendis, mimar, şehir plancıları için yeniden düzenlenmesi, çarpan grubu değişen diğer çalışanlar gibi bu çalışanların da emeklilikte hak ettiklerini alabilmeleri için çarpan grubunu bir üste çıkaracak yeni ek gösterge rakamlarının belirlenmesi gereklidir. Ek gösterge

oranı kıdem ile birlikte artarak 5400'ü geçmeli ve 1. derecenin 4. kademesindeki mühendis, mimar, şehir plancısı için ek gösterge 6400 olmalıdır.

*Başmühendis, Başmimar, Mühendis, Mimar, Bölge Plancısı ve Şehir Plancılarının Ek Ödeme oranları, %180 ile %200 seviyesine yükseltilmeli ve emekli keseneğine yansıtılmalıdır.

*Teknik Hizmetler Sınıfı kapsamında ödenen Özel Hizmet Tazminatının tavan oranı artırılarak en az %260 olmalıdır ve bu oran emekli aylık ücretlerine de yansıtılmalıdır.

*Meslektaşlarımızın aldıkları büyük sorumluluğun ve özverili çalışmaların karşılığı olarak risk ve sorumluluk tazminatı adı altında ödeme kalemi oluşturulmalıdır.

*Meslektaşlarımızın aldıkları büyük sorumluluğun ve özverili çalışmaların karşılığı olarak risk ve sorumluluk tazminatı adı altında ödeme kalemi oluşturulmalı, Teknik Sorumluluk Ödemesi olarak her ay memur aylık katsayısının yirmi beş bin (25.000) ile çarpılması sonucunda bulunan tutarda ilave ödeme yapılmalıdır.

*Emekli olmuş mühendis, mimar ve şehir plancılarının emeklilik haklarında ve aylıklarında iyileştirme yapılmalıdır. Emekli Sandığı Kanununda yapılacak bir düzenlemeyle her ay aylıklarıyla birlikte, (20.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ek olarak ilave ödeme yapılmalıdır

Ülkemizin ve halkımızın geleceği bu karanlığa teslim edilemez. Buradan çıkışın tek yolu emekçilerin birleşik mücadelesiyle mümkündür. Her zaman olduğu gibi bugün de emekten yana bir gelecek için tüm emekçilerle omuz omuza mücadele etmeye devam edeceğiz.

Biliyoruz ki hep beraber, omuz omuz dayanışma içerisinde mücadele etmezsek yaşadığımız sorunlar daha da büyüyecektir. Birlikte mücadele etmezsek ne ortak bir geleceğimiz ne de hak ettiğimiz eşit, özgür, adil bir ülkemiz olacaktır.

Taleplerimizden asla vazgeçmeyeceğiz!

Açlık ve sefalet düzenini kabul etmiyoruz! İnsan onuruna yakışır bir yaşam ve insanca yaşanacak bir ülke istiyoruz!

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB'YE BAĞLI ODALARIN ÜYE SAYISI 729 BİN OLDU

TMMOB'ye bağlı 24 Odanın üye sayıları 2025 yılı sonu itibariyle 729 bin 401 oldu. Buna göre 2025 yılında bir önceki yıla göre odalarımızın üye sayısı 23 bin 609 kişi arttı.

ODALAR	KADIN	ERKEK	TOPLAM
Bilgisayar Mühendisleri Odası	2.011	5.725	7.736
Çevre Mühendisleri Odası	6.108	6.466	12.574
Elektrik Mühendisleri Odası	10.908	72.654	83.562
Fizik Mühendisleri Odası	567	1.407	1.974
Gemi Mühendisleri Odası	261	4.105	4.366
Gemi Makineleri İşletme Mühendisleri Odası	64	1.645	1.709
Gıda Mühendisleri Odası	17.876	8.744	26.620
Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası	4.592	17.351	21.943
İçmimarlar Odası	6.766	4.445	11.211
İnşaat Mühendisleri Odası	21.918	142.316	164.234
Jeofizik Mühendisleri Odası	1.447	3.912	5.359
Jeoloji Mühendisleri Odası	4.861	14.256	19.117
Kimya Mühendisleri Odası	6.701	8.819	15.520
Maden Mühendisleri Odası	2.673	17.246	19.919
Makina Mühendisleri Odası	15.190	130.538	145.728
Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası	831	4.737	5.568
Meteoroloji Mühendisleri Odası	279	492	771
Mimarlar Odası	46.443	52.429	98.872
Orman Mühendisleri Odası	4.618	15.133	19.751
Petrol Mühendisleri Odası	184	1.340	1.524
Peyzaj Mimarları Odası	4.770	2.374	7.144
Şehir Plancıları Odası	4.474	3.145	7.619
Tekstil Mühendisleri Odası	1.025	1.463	2.488
Ziraat Mühendisleri Odası	12.671	31.421	44.092
TOPLAM	177.238	552.163	729.401

GENEL KURULLAR SÜRECİNE YÖNELİK OLARAK TMMOB ÖRGÜTLÜLÜĞÜNE

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 9 Ocak 2026 tarihinde genel kurullar sürecine yönelik olarak TMMOB örgütlülüğüne yönelik bir mesaj yayımladı.

**Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın,
yok edin insanın insana kulluğunu,
bu dâvet bizim....**

Değerli Meslektaşlarım, Sevgili Arkadaşlar,

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı odalarımızın genel kurul süreçleri başladı. 729.400 mühendis, mimar ve şehir plancısının üyesi oldukları odaların geride kalan çalışma dönemlerini değerlendirdiği, önümüzdeki dönemde yürütülecek faaliyetleri tartıştığı ve oda kurullarını belirlediği dönemin içindeyiz.

TMMOB'ye bağlı 24 odamızın illerde bulunan şube ve temsilciliklerinde başlayan bu süreç, Oda genel kurullarımızın ardından Haziran ayı başında gerçekleştireceğimiz TMMOB 49. Genel Kurulu ile tamamlanacak.

İçinden geçtiğimiz genel kurul süreçleri TMMOB örgütlülüğünün demokratik geleneğinin olduğu kadar, örgütsel ve fikri yenilenmesinin de güvencesidir. Birliğimizin mesleki-politik yönelimlerinin belirleneceği genel kurullarımızın TMMOB'nin tarihsel birikimine ve demokratik değerlerine yakışır biçimde tamamlanacağına inanıyorum.

Değerli Meslektaşlarım, Sevgili Arkadaşlar,

İçinden geçtiğimiz çalışma dönemi, ülkemiz ve meslek alanlarımız açısından son derece ağır koşullar altında geçti.

Başta gıda ürünleri, akaryakıt, doğalgaz, elektrik gibi temel tüketim maddeleri olmak üzere içtenden ipliğe tüm ürünlerde yaşanan fahiş fiyat artışları gündelik hayatlarımızı tehdit eder boyutlara ulaştı.

TÜİK'in iktidar güdümünde açıkladığı enflasyon rakamları nedeniyle mal ve hizmetlerde yaşanan zamların çok gerisinde yapılan ücret artışları nedeniyle ülkede emeğiyle

geçinen toplum kesimleri topyekûn bir yoksullaşma yaşadı. Başta ithal mallar olmak üzere pek çok ihtiyaç maddesi, adeta birer lüks haline dönüştü. Hepimiz eskisinden çok daha zor koşullarda yaşıyoruz. Artık sadece kendi hayatımızdan değil, gelecek kuşaklarımızın hayatlarından da feragat ederek yaşıyoruz.

Tüm bu süreç elbette biz, mühendis, mimar ve şehir plancılarımızın da çalışma ve yaşam koşullarını her geçen gün daha da güvencesiz hâle getirdi. İşsizlik, düşük ücretler, meslek dışı istihdam ve güvencesiz çalışma artık istisna değil, kural hâline geldi.

Yıllardır uygulanan rant odaklı, piyasacı ve emek düşmanı politikalar; kamusal üretimi tasfiye etmiş, sanayisizleşmeyi derinleştirmiş, planlamayı devre dışı bırakmış ve meslek alanlarımızı sermayenin kısa vadeli çıkarlarına teslim etmiştir.

Bu durumun tek sorumlusu 23 yıldır ülkeyi yöneten tek adam rejimi ve onun emek düşmanı politikalarıdır. Bu rejimin bu ülkeye verebildiği, üretimden hazine varlıklarına kadar her alanda harabeye dönmüş bir ekonomi ve hukuktan bürokrasiye kadar her alanda çürümüşlükten başka bir şey değildir.

Geldiğimiz noktada, tek adam rejimi halkın desteğiyle değil, halka yönelik baskı, zorbalık ve cadı avlarıyla ayakta durmaktadır; sendikalar, meslek örgütleri, demokratik kitle örgütleri hedef alınmakta, sanatçılar, gazeteciler, akademisyenler ve öğrenciler tutuklama, soruşturma ve yasaklarla susturulmak istenmektedir. Seçilmiş belediye başkanları, siyasi parti yöneticileri ve bürokratlar keyfi biçimde tutuklanmakta, halkın iradesi sistematik olarak gasp edilmektedir. Anayasayı çiğneyerek, kanunları yok sayarak, parlamentoyu askıya alarak, yargı organlarını kendine bağlayarak, medyayı teslim alarak, gündelik yaşamı kriminalize ederek ve toplumu kutuplaştırarak, ülkenin tüm zenginliklerini kendi ihtiyaçları için seferber eden bu ortam, demokratik bir gelecek ihtimalimizi doğrudan tehdit etmektedir.

Çok açıktır ki, ülkemiz, bugün yalnızca ekonomik ya da yönetsel bir krizle değil; siyasal iktidarın toplumsal meşruluğunu yitirdiği derin bir rejim kriziyle karşı karşıyadır.

Ama bu karanlık tabloda, her şeye rağmen sokakları terk etmeyen halkın direnişi, işçilerin grevleri ve meslek odalarının bağımsız mücadelesi en güçlü yanıt olmuştur. Geçtiğimiz çalışma dönemimiz, tek adam rejimine karşı mücadeleyle ve yıkım politikalarına karşı ülkemizi, mesleğimizi ve meslektaşlarımızı savunmakla geçti. Yaşadığımız tüm baskılara rağmen demokrasiye, özgürlüklere, bağımsızlığa, laikliğe ve toplumculuğa olan bağlılığımızdan asla taviz vermedik. TMMOB, her türlü baskıya rağmen kamucu çizgisinden ve bağımsız duruşundan taviz vermeden meslektaşlarımızın ve toplumun çıkarını savunmaya devam etmektedir.

Değerli Meslektaşlarım, Sevgili Arkadaşlar,

TMMOB olarak, birlikte karar alma, birlikte üretme, birlikte yönetme temel ilkesi ve demokratik merkezîyetçi çalışma anlayışıyla örgütlülüğümüzü sürdürmekteyiz.

Geride bıraktığımız çalışma döneminde TMMOB örgütlülüğü; tüm baskılara, engellemelere ve zor koşullara rağmen mesleğine, ülkesine ve halkına karşı sorumluluğunu eksiksiz yerine getirmiştir. Üyelerimizin haklarını koruma ve teknik yönetmeliklerin mesleki ilkelere uygunluğu noktasında mücadele verilmiştir.

Odalarımız ve İl Koordinasyon Kurullarımız aracılığıyla yürütülen çalışmalarla; meslek alanlarımızdaki bilimsel birikim toplum yararına sunulmuş, kentlerimizin, doğal ve kültürel varlıklarımızın yağmalanmasına karşı açılan davalarla önemli kazanımlar elde edilmiştir. Sempozyumlar, kongreler, kurultaylar, çalıştaylar ve raporlar ile TMMOB'nin bilgi birikimi yaygınlaştırılmış, meslektaşlarımız arasındaki dayanışma güçlendirilmiştir.

Bu mücadele, yalnızca yönetim kurullarının değil; şubelerde, temsilciliklerde, işyerlerinde ve komisyonlarda görev alan binlerce TMMOB üyesinin ortak emeğiyle yürütülmüştür. Zamanından,

emeğinden ve özel hayatından feragat ederek TMMOB örgütlülüğünü ayakta tutan tüm arkadaşlarıma, Birlik Yönetim Kurulumuz adına yürekten teşekkür ediyorum.

Önümüzdeki genel kurullar süreci, TMMOB'nin eşitlikten, özgürlükten, laiklikten, demokrasi ve barıştan yana toplumcu mücadele çizgisini daha da güçlendirme sorumluluğunu taşımaktadır. Kişisel hesapları, dar grup çıkarlarını ve ayrıştırıcı yaklaşımları bir kenara bırakarak; TMMOB'nin birikimini ve geleceğini önceleyen ortak akla her zamankinden daha fazla ihtiyaç vardır.

Bu inançla; ülkemizin ve dünyanın içinden geçtiği bu zorlu dönemde, mesleğimize, örgütümüze ve toplumsal sorumluluklarımıza sahip çıkan tüm TMMOB örgütlülüğüne genel kurullar sürecinde başarılar diliyorum.

YAŞASIN TMMOB, YAŞASIN MÜCADELEMİZ!

KURTULUŞ YOK TEK BAŞINA YA HEP BERABER YA HİÇBİRİMİZ!

Emin Koramaz

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB YEREL YÖNETİMLER VE DEMOKRASİ SEMPOZYUMU GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Yerel yönetimlerde yaşanan değişim ve dönüşümlerin ekonomiye ve toplumsal yaşama, kentlerimiz ve meslek alanlarımıza etkilerinin değerlendirildiği TMMOB Yerel Yönetimler ve Demokrasi Sempozyumu 9-10 Ocak 2026 tarihlerinde İMO Teoman Öztürk toplantı salonunda gerçekleştirildi.

Sempozyumun açılışında TMMOB Mimarlar Odası Yönetim Kurulu Başkanı Zeynep Eres Özdoğan ve TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz birer konuşma yaptılar.

Sempozyumda ilk olarak Prof. Dr. H. Tarık Şengül ve ardından Prof. Dr. Ali Tolga Özden birer Tematik Sunum gerçekleştirdiler. Yemek arasının ardından başlayan ilk oturum "Otoriterleşme Koşullarında Kamu Yönetimi ve Yerel Yönetim Politikaları, Hukuk ve Demokrasi" başlığıyla Prof. Dr. Ruşen Keleş oturum başkanlığında gerçekleştirildi. Prof. Dr. Galip Yalman Prof.ve Prof. Dr. Korkut Kanadoğlu sunumlarını yaptılar.

İkinci oturum "Doğal Çevre, Kültürel Miras ve Koruma, Yatırım Projeleri ve Kamu Yararı" başlığıyla Prof. Dr. Zeynep Ahunbay oturum başkanlığında gerçekleştirildi. Doç. Dr. Nisa Semiz, TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası II. Başkanı Mehtap Ercan Bilgen ve Doç. Dr. Oğuz Kurdoğlu bu oturumda sunumlar gerçekleştirdiler.

Sempozyumun ikinci günü "Kriz Koşullarında Kentleşme, Afetler ve Yerel Yönetimler" başlığıyla TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nusret Suna yöneticiliğinde başladı. 3. Oturumda Doç. Dr. Bülent Batuman, Prof. Dr. Pelin Pınar Giritlioğlu sunumlarını yaptılar.

"Kent, Kültür ve Yaşam Hakkı, Basın Özgürlüğü" başlığıyla gerçekleştirilen 4. Oturumda TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Baki Remzi Suçmez yöneticilik görevini üstlendi. Cumhuriyet Gazetesi'nden Sertaç Eş, Birgün Gazetesi'nden Yaşar Aydın sunumlarını gerçekleştirdiler.

Beşinci oturum "Yerel Yönetimler ve Demokratik Örgütlenme" başlığıyla TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Ayşegül Oruçkaptan başkanlığında gerçekleştirildi. Bu oturumda, Maltepe Belediye Başkanı Esin Köymen ve Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar adına Doç. Dr. Anıl Tanburoğlu birer sunum gerçekleştirdiler.

Son oturum TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi Arif Balkanay oturum başkanlığında "Emek, Meslek

Birlikleri, Yerel Yönetimler ve Demokrasi” başkanlığıyla gerçekleştirildi. 38-43. Dönemler TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Türk Tabipleri Birliği Başkanı Alpay Azap, Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı Ercan Demir, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Tayfun Görgün, Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu Eş Genel Başkanı Ayfer Koçak sunumlarını gerçekleştirdiler.

Son olarak Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı Eyüp Muhcu yöneticiliğinde bir Forum gerçekleştirildi ve katılımcılar söz alarak Sempozyuma katkı sağladılar. Sempozyum, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz’ın kapanış konuşmasıyla sona erdi.

Sempozyumun açılışında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz salona şöyle seslendi:

“Değerli Konuklar, Belediyelerimizin Değerli Başkanları ve Yöneticileri, Değerli Akademisyenler, Değerli Meslektaşlarım,

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Mimarlar Odamızın yürütücülüğünde düzenlenen TMMOB Yerel Yönetimler ve Demokrasi Sempozyumu’na hoş geldiniz.

Bu anlamlı etkinliği özveriyle hazırlayan Mimarlar Odası Yönetim Kurulu’na, çalışanlarına, sempozyumun tüm kurul üyelerine, bilgi ve birikimlerini bizlerle paylaşacak değerli bilim insanlarına ve konuşmacılarımıza, katkı sunan herkese, TMMOB ve üyeleri adına en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

İki gün sürecek sempozyumumuzda, yerel yönetimlerde yaşanan değişim ve dönüşümlerin ekonomiye, toplumsal yaşama, kentlerimize ve meslek alanlarımıza etkilerini tüm boyutlarıyla ele alacağız.

Ancak konuyu yalnızca teknik bir başlık olarak değil; ülkenin içine sürüklendiği derin bir demokrasi ve meşruiyet kriziyle doğrudan bağlantılı bir siyasal mesele olarak değerlendirdiğimizi özellikle vurgulamak isterim.

Bu nedenle, sonda söyleyeceğimi başta ifade etmek istiyorum:

TMMOB olarak bizler, bugüne kadar yayımladığımız tüm raporlarda, yerel seçim bildirgelerinde ve açıklamalarımızda altını çizdiğimiz gibi; eşit, doğrudan demokrasi ile toplumcu ve kamucu bir yerel yönetim anlayışını, ülkemizin demokratik geleceği açısından vazgeçilmez görüyoruz.

Yerel yönetimler, piyasa ve rant ilişkilerinin değil, toplumun ortak ihtiyaçlarının esas alındığı, kamusal yararın, bilimin ve halkın doğrudan katılımının belirleyici olduğu alanlar olmalıdır.

Bu sebeple, bu sempozyumda yürüteceğimiz tartışmaların yalnızca sorunları tespit etmekle sınırlı kalmayıp; demokratik, eşitlikçi ve laik bir yerel yönetim perspektifini birlikte düşünmek ve üretmek açısından son derece önemli olduğuna inanıyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Ülkemizin son yirmi üç yılına baktığımızda, karşımıza çıkan tablo ne yazık ki son derece ağırdır.

Merkezileşmenin kurumsallaştığı, hukukun siyasallaştırıldığı, parlamentonun etkisizleştirildiği; anayasa ve yasaların fiilen askıya alındığı bir rejimle karşı karşıyayız.

Bugün Türkiye’de yaşanan sorun, ne tek başına bir ekonomik kriz ne tek başına bir yönetim krizidir; siyasi iktidarın toplumsal meşruiyetini yitirmesiyle derinleşen bir demokrasi krizi de karşımızda durmaktadır.

Bu meşruiyet kaybı, iktidarın halktan aldığı rızayı; hukuku, yargıyı ve idari mekanizmaları kendi lehine araçsallaştırarak ayakta kalmaya çalışmasıyla sonuçlanmıştır.

Akılın ve bilimin yerini keyfiliğin aldığı, liyakatin tasfiye edildiği, kamu yönetiminin toplumsal yarar üretme kapasitesinin bilinçli biçimde ortadan kaldırıldığı bir rejim gerçekliği içindeyiz.

2017 referandumuyla ilan edilen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’yle derinleştirilen merkezileşme politikaları, idari bir tercih olmanın çok ötesine geçmiş; meşruiyetini kaybetmiş bir iktidarın varlığını sürdürme aracı haline gelmiştir.

Merkezi yönetim ile yerel yönetimler arasındaki ilişki, demokratik vesayet sınırlarını aşarak açık bir hiyerarşik

tahakküm ve denetim rejimine dönüştürülmüştür.

Ülkemizde uzunca bir süredir, talimatlı yargı kararlarıyla halk iradesine ipotek konulmakta, seçilmiş belediye başkanları görevlerinden alınarak yerlerine kayyımlar atanmaktadır.

Bu uygulamaların hukuki değil, siyasi olduğunu artık hepimiz biliyoruz.

Özellikle doğu ve güneydoğu illerimizde, adaylık aşamasında hiçbir yasal engelle karşılaşmayan birçok muhalif belediye başkanının, seçildikten hemen sonra, haklarındaki soruşturma ve davalar bahane edilerek görevden alınması ve ardından belediye meclislerinin de devre dışı bırakılarak, bu görevlere Cumhurbaşkanı tarafından atanmış vali veya kaymakamların kayyım olarak atanması, bu durumun en bariz örnekleridir.

19 Mart'tan sonra bu uygulamalar adeta bir cadı avına dönüşmüştür. Tek adamın safına geçen muhalif belediye başkanları tutuklanmaktan, gözaltına alınmaktan, görevden alınmaktan kurtulurken, diğer belediyelere neredeyse her gün yeni bir operasyon düzenlenmektedir.

Bütün bu yaşananlar, sadece halk iradesine değil, halkın demokrasiye ve seçimlere olan inancına da ağır bir darbe vurmaktadır.

Ülkemizin demokratik, eşit, bir arada ve barış içinde yaşayabileceği bir geleceği tehdit etmektedir.

Halkla hiçbir bağı olmayan, halka karşı hiçbir sorumluluk duygusu taşımayan kayyımlar, sadece demokrasiye değil, atandıkları yerel yönetimlere de büyük ve kalıcı zararlar vermektedir.

Buradan siyasi iktidara bir kez daha sesleniyorum:

Seçimle ortaya çıkan iradenin, siyasi tasarruflarla bertaraf edilmesi, hukuksuzluğun kurumsallaştığı bir yönetim anlayışının en çarpıcı göstergesidir. Benzer şekilde, seçilmiş yerel yöneticilerin yerine kayyum atanması ise bu sürecin kurumsallaşmış biçiminin bir ilanidir.

Bizler, bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları olarak ne bu hukuksuz düzeni ne de antidemokratik dayatmaları kabul ediyoruz.

Hiç kimsenin ülkemizdeki asgari demokrasi işleyişini yok etmeye, insanların demokratik iradesine ipotek koymaya hakkı yoktur.

Yaşanan bu demokrasi ayıbından, halk iradesine vurulan bu darbeden derhal vazgeçilmelidir. Hukuk dışı yollarla, baskı ve zor yöntemleriyle muhalif siyasetçileri etkisizleştirme anlayışı terk edilmelidir.

Siyasi gerekçelerle hukuksuz biçimde cezaevinde tutulan tüm siyasetçiler serbest bırakılmalı, seçilmiş belediye başkanları derhal görevlerine iade edilmelidir.

Değerli Arkadaşlar,

Bütün bu yaşananların arka planında, halkın yönetime katılma hakkını, yerinden yönetim ilkesini ve demokratik yerel yönetim anlayışını sistematik biçimde tasfiye etme anlayışı yatmaktadır.

Yerel yönetimler, halkın denetiminden kopararak merkezi iktidarın siyasal ve ekonomik tercihlerinin uygulama aygıtlarına dönüştürülmektedir.

Bu anlayış, yerel yönetimleri halkın ihtiyaçlarına göre değil; merkezin siyasal hesaplarına göre biçimlendirmekte, yerel iradeyi yok sayarak demokratik yaşamın en temel dayanaklarını ortadan kaldırmaktadır.

Dolayısıyla, meselenin özü, kentlerimizin nasıl, kimler için ve hangi mekanizmalarla yönetileceği konusudur.

Bugün ülkemizin tüm kentlerinde barınma, altyapı, ulaşım, enerji, sağlık, eğitim, kültür ve çevre gibi temel alanlarda ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Ayrıca kentlerimiz deprem, sel, heyelan ve yangın gibi afetlere karşı da hazırlıksızdır.

Lafı dolandırmadan söylemek gerekiyor.

Bugün içinde yaşadığımız kentlerin mekansal ve çevresel bağlamda, niteliksiz yapılaşmasının, sağlıksız büyümesinin ardında piyasa güçlerini kent politikalarının belirlenmesinde tek hakim güç olarak gören siyasal yaklaşımlar yatmaktadır. Bilimsel planlama, mesleki denetim ve kamu yararı bilinçli biçimde devre dışı bırakılmaktadır.

Bu yaklaşım sadece kentlerin afet riskini büyütmeyle kalmamakta, sağlıklı bir kentleşme anlayışını da dinamitlemektedir.

Temel kentsel altyapı hizmetlerinin piyasalaştırılması ve ticarileştirilmesi nedeniyle kentlerde yaşayanların önemli bir kısmı barınma, eğitim, sağlık ve beslenme gibi temel haklardan yeterince faydalanamamaktadır.

Emekçilerin, yoksulların ve ezilenlerin sosyal, ekonomik ve siyasal yaşamdan tümüyle dışlandığı yıkıcı bir ortamda yoksulluk ve yoksunluk giderek derinleşmektedir.

Sadece arazi rantına endekslenmiş, bir kent ekonomisi anlayışının ortaya çıkardığı sürekli ve plansız büyüme, teknik altyapı hizmetlerinin ve sosyal-kültürel olanakların yetersizliği gibi sorunları daha da büyütmektedir.

Kentsel dönüşümün amacından saptırılarak rant dağıtma aracına dönüştürülmesi ise bir başka sorunlar yumağını beraberinde taşımaktadır.

Kent merkezlerindeki değerli araziler ve kentsel ortak mekanlar, "kentsel dönüşüm" adı altında, içinde yaşayanlardan bağımsız, yeni imar hakları verilerek sermaye çevrelerine pazarlanmakta, buralara lüks konut alanları, alışveriş merkezleri inşa edilmektedir.

Bu uygulamalarla, kentleri bir arada tutan unsurlar, kent ve kentli kimliği ve ortak kullanım alanları ortadan kaldırılmaktadır.

Bunun sonucunda kentler, giderek artan biçimde bütünlüğünü yitirerek birbirinden bağımsız ve ilişkisiz parçacıklara bölünmektedir.

Varsıl ve yoksul kesimler arası ayrışma ve uzaklaşma fiziksel mekana da yansımaktadır.

Bu durum sosyal kutuplaşmayı ve kentsel gerilimi de arttırmaktadır.

Kent, kentli ve vatandaş kimliğinin yok edildiği, herkesin sadece kendisi gibi düşünenlerle, sadece kendisi gibi yaşayanlarla temas ettiği, toplumun farklı kesimleri arasında görünmez duvarların örüldüğü bir kentsel yaşama doğru hızla yol alıyoruz.

Bu nedenle, "Nasıl bir kent istiyoruz?" sorusu, "Nasıl bir demokratik toplum istiyoruz?" sorusundan bağımsız değildir.

TMMOB olarak bizler, kentlerimizdeki sorunların aşılmasının; sağlıklı, yaşanabilir, güvenli ve insan odaklı kentsel çevrelerin üretilmesinin; kamu yararının, bilimin, teknolojinin ve hukuk üstünlüğünün rehberliğinde, toplumun doğrudan katılımını esas alan bir yerel yönetim anlayışıyla mümkün olacağını savunuyoruz.

Bu anlayış, kent halkının karar süreçlerine özne olarak katıldığı, katılımcı mekanizmaların—mahalle komiteleri, kent meclisleri gibi—işlevsel hale getirildiği ve denetimin şeffaflaştırıldığı bir yönetim modelidir.

Kentlerimizin bugün her zamankinden daha fazla halkçı, toplumcu, katılımcı ve demokratik bir yerel yönetim anlayışına ihtiyacı vardır; bu bir tercih değil, demokrasi, eşitlik ve yaşam hakkı mücadelesinin zorunlu bir parçasıdır.

Değerli Arkadaşlar,

Sözlerimi bitirirken, bu sempozyumun yerel yönetimler ve demokrasi mücadelesine önemli katkılar sunacağına yürekten inanıyorum.

Sempozyumun hazırlanmasında emeği geçen Mimarlar Odası başta olmak üzere tüm odalarımıza, düzenleme kuruluna, katkı sunan akademisyenlere ve siz değerli katılımcılara tekrar teşekkür ediyor; iki gün boyunca verimli ve ufuk açıcı tartışmalar diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum."

NADİR TOPRAK ELEMENTLERİ; DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE MEVCUT DURUM VE GELECEK SENARYOLARI SEMPOZYUMU GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen, Nadir Toprak Elementleri; Dünya'da ve Türkiye'de Mevcut Durum ve Gelecek Senaryoları Sempozyumu 10 Ocak 2026 tarihinde MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Sempozyumun açılışında Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı A. İrfan Türkolu ve TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın açılış konuşmalarıyla başladı Sempozyum iki oturum, beş konuşmacı ile devam edip öğleden sonra uluslararası katılımcıların da olduğu bir panelle sona erdi.

Açılıştaki konuşan Koramaz salona şöyle seslendi:

**Değerli Konuklar,
Saygıdeğer Bilim İnsanları,
Değerli Meslektaşlarım,**

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Ülkemiz ve dünyamız için son derece kritik bir başlığı, "Nadir Toprak Elementleri - Dünyada ve Türkiye'de Mevcut Durum ve Gelecek Senaryoları"nı ele aldığımız bu sempozyumda sizlerle bir arada olmaktan büyük memnuniyet duyuyorum.

Bu anlamlı etkinliği özveriyle hazırlayan Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu'na, çalışanlarına, sempozyumun tüm kurul üyelerine, bilgi ve birikimlerini bizlerle paylaşacak değerli bilim insanlarına ve katkı sunan herkese, TMMOB ve üyeleri adına en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Bugün burada yalnızca bir maden grubunu veya teknolojik bir girdiyi tartışmayacağız.

Sempozyumumuzun alt başlığında da belirtildiği gibi, "Dünyada ve Türkiye'de Mevcut Durum ve Gelecek Senaryoları" üzerinden; enerji dönüşümünü, yüksek teknoloji üretimini, küresel güç ilişkilerini, emperyalist bağımlılık mekanizmalarını ve bunların emek, doğa ve toplum üzerindeki etkilerini bütünlüklü bir şekilde ele alacağız.

Geleceğimizi doğrudan etkileyen bu kritik konuları tartışmaya açmış olacağız.

Değerli Arkadaşlar,

Bu salondaki pek çok meslektaşımız hatırlayacaktır; geçtiğimiz ay Birliğimiz adına Makina Mühendisleri Odamızın yürütücülüğünde düzenlediğimiz Sanayi Kongremizin ana teması "Emperyalizmin Yeni Biçimleri ve Sanayileşme Stratejileri" idi.

Oldukça verimli tartışmaların ve sunumların gerçekleştiği kongremizde de ısrarla altını çizdiğimiz gibi, emperyalizm artık yepyeni, çok daha sinsi, çok daha saldırgan, çok boyutlu ve iç içe geçmiş bir evreye girmiş durumda.

Karşımızda artık sadece geleneksel askeri işgaller veya açık ekonomik sömürü yok. Şimdi, dijital çağın olanaklarıyla donanmış, çok daha sofistike bir tahakküm mekanizmasıyla karşı karşıyayız.

Bugün Venezuela'da yaşananlar, bu yeni emperyalist evrenin en çıplak örneklerinden biridir.

Yıllardır süregelen kuşatma, yaptırım ve müdahalelerle yetinilmemiş bir ülkenin Başkanı tüm dünyanın gözü önünde askeri müdahaleyle başka bir ülkeye kaçırılmıştır.

Bu saldırı, yalnızca bir ülkenin siyasal liderliğine değil, aynı zamanda bir halkın iradesine, ulusal egemenliğine ve uluslararası hukuka yönelmiş açık bir saldırdır.

Venezuela'da yaşanan, basit bir rejim tartışması veya uyuşturucu ile mücadele konusu değildir.

Asıl mesele, petrol ve diğer stratejik kaynaklar üzerindeki denetim mücadelesidir.

Siyasi liderliğe yönelik tasfiye girişimleri de dâhil tüm müdahaleler, bu emperyalist hedefin birer parçasıdır. Yeraltı zenginlikleri, küresel güç mücadelesinin temel hedefi haline getirilmektedir.

Benzer şekilde Trump'ın açık bir tehditle dile getirdiği; Grönland'da Arktik bölgedeki stratejik konum ve yeraltı kaynakları; Meksika'da enerji, emek ve göç rejimi; Kolombiya'da ise askeri üsler, doğal kaynaklar ve bölgesel kontrol hedefi aynı emperyalist hattın parçalarıdır.

Tüm bu örnekler, ABD emperyalizminin son yıllarda açıkça kurumsallaştırdığı, kaynaklara ve jeopolitik alanlara doğrudan müdahaleyi esas alan yeni stratejik yönelimin sahadaki yansımalarıdır.

İşte tam da bu noktada, nadir toprak elementlerinin stratejik önemi katbekat artıyor.

Çünkü bu elementler, çağımızın yüksek teknolojieli üretiminin vazgeçilmez girdileridir.

Savunma sanayinden yenilenebilir enerji teknolojilerine, rüzgâr türbinlerinden elektrikli araçlara, dijital cihazlardan iletişim altyapılarına kadar pek çok alanda bu elementlere olan ihtiyaç hızla artmaktadır.

Tam da bu sebeple, ABD ile Çin arasındaki küresel hegemonya mücadelesinin en kritik cephelerinden birini oluşturmaktadır.

Özellikle Çin'in bu alandaki hâkimiyeti, yalnızca ekonomik bir üstünlük değil; tedarik zincirleri üzerinden şekillenen, siyasal ve jeopolitik sonuçlar doğuran bir güç aracına dönüşmüştür.

Bu yoğunlaşma, yalnızca piyasa koşullarının değil; küresel rekabetin emperyalist karakterinin, aralarındaki hegemonya mücadelesinin ve hammaddeye erişim üzerinden kurulan bağımlılık ilişkilerinin doğrudan bir sonucudur.

Batılı ülkelerin yıllar önce çevresel maliyetleri gerekçe göstererek bu üretim ve işleme süreçlerini kendi ülkelerinden uzaklaştırmaları; kirli, riskli ve emek yoğun aşamaları çevre ülkelere ihraç etmeleri, bugün yaşanan tedarik krizlerinin ve tekelleşmenin temel nedenleri arasındadır.

Bu tercihler, çevresel ve toplumsal bedelleri başka coğrafyalara yıkan; nadir toprak elementlerini ise küresel güç mücadelesinin merkezine yerleştiren bir emperyalist iş bölümünü yeniden üretmektedir.

Değerli Arkadaşlar,

Ülkemiz, bu çok boyutlu tabloda; yıllardır sürdürülen yanlış tercihler ve derinleştirilen bağımlılık ilişkileri nedeniyle, emperyalizmin güncel ve daha karmaşık biçimlerine karşı neredeyse bütünüyle savunmasız hale getirilmiştir.

Ülkemiz, bugün yalnızca ekonomik ya da yönetsel bir krizle değil; siyasal iktidarın toplumsal meşruluğunu yitirdiği derin bir rejim kriziyle karşı karşıyadır.

İçeride tükenen bu meşruiyet, dışarıda kurulmaya çalışılan yeni rıza kanallarıyla telafi edilmek istenmektedir.

Tam da bu bağlamda, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından Eskişehir–Beylikova ve Sivrihisar çevresinde nadir toprak elementlerinin tespit edildiğine ilişkin açıklamalar gündeme getirilmiştir.

Rezervin niteliği, miktarı, işletilebilirliği, çevresel ve toplumsal etkileri kamuoyuna bilimsel ölçütlerle açıklanmamış olmasına rağmen; söz konusu bulgu, iktidara yakın medya aracılığıyla “stratejik atılım”, “küresel güç olma” ve “enerji bağımsızlığı” söylemleriyle pazarlanmıştır.

Burada dikkat çekici olan, bu söylemin içeriğinden çok, kime ve neye hitap ettiğidir.

Siyasal iktidar, içeride yitirdiği toplumsal rızayı yeniden üretmediği için; bu tür açıklamaları, ABD

ile Çin arasındaki küresel güç mücadelesi bağlamında konumlandırarak, başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere emperyalist merkezlerden siyasal onay ve rıza devşirmeye yönelmektedir.

Nadir toprak elementleri söylemi, bu anlamıyla, bir kalkınma programının değil; meşruiyet arayışının diplomatik ve jeopolitik aracıdır.

İktidar, kendisini küresel güç dengeleri içinde “vazgeçilmez”, “stratejik ortak” ve “kritik tedarikçi” olarak sunarak; içeride sorgulanan varlığını dış politikada tahkim etmeye çalışmaktadır.

Bu yaklaşım, ülkenin doğal varlıklarını kamusal yararın konusu olmaktan çıkarıp; emperyalist güçler arası pazarlıkların nesnesi haline getirmektedir.

Oysa biliyoruz ki bir ülkenin gerçek gücü; emperyalist merkezlerden alınan onayla değil, toplumun rızasıyla, emekçilerin yaşam koşullarıyla, kamusal hizmetlerin niteliğiyle ve demokratik işleyişle ölçülür.

Bilimsel veriden, toplumsal faydadan ve demokratik denetimden yoksun her “stratejik atılım” söylemi; ülkeyi güçlendirmez, onu daha derin bir bağımlılık ilişkisine sürükler.

Değerli Arkadaşlar,

Bu kirli hesaplar ve pazarlıklar içerisinde TMMOB'nin tavrı açık ve nettir.

Nadir toprak elementlerinin çıkarıldığı ülkelerde yaşanan deneyimler son derece açıktır. Bu ülkeler çoğu zaman çevresel yıkım, su kaynaklarının kirlenmesi ve tarım alanlarının tahribiyle baş başa bırakılmakta; yüksek katma değerli üretim ve gerçek kazanç ise merkez ülkelere aktarılmaktadır. Bunun günümüzdeki adı sömürge madenciligidir.

Bu nedenledir ki tıpkı altın madenciliği konusunda olduğu gibi TMMOB olarak nadir toprak elementleri meselesini de, dar anlamda bir maden işletmeciliği konusu olarak ele almayacak, kamu yararını esas alarak, sömürge madenciliğine karşı mücadele etmeye devam edeceğiz.

Çünkü söz konusu olan; ülkemizin doğal varlıkları üzerindeki tasarruf hakkıdır.

Çünkü söz konusu olan; bu kaynakların kimlerin denetiminde, hangi amaçlarla ve hangi toplumsal önceliklerle kullanılacağı meselesidir. Çünkü söz konusu olan bağımsızlık ve kamusal egemenlik meselesidir.

TMMOB olarak 70 yılı aşkın tarihimizde olduğu gibi, bundan sonra da madenlerimizin uluslararası hammadde savaşlarının bir aracı haline getirilmesine, sermaye ve tekellerin çıkarları doğrultusunda pazarlık konusu yapılmasına karşı durmaya, hepimizin ve gelecek nesillerin ortak zenginliği olan doğal varlıklarımızın toplumun genel çıkarı için kullanılması ve ülkenin tüm ortak zenginliklerinin hakça paylaşılması için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Sözlerimi bitirirken şunu tekrar vurgulamak isterim: Yaşadığımız dünyanın ve ülkenin koşullarını tam olarak anlayamazsak, geleceğini de kuramayız.

Bu nedenle bu sempozyumdaki tartışmaları ve açığa çıkacak fikirleri oldukça önemsiyoruz.

Bu buluşmanın; bilimsel bilginin güçlenmesine, toplumsal farkındalığın artmasına ve ülkemiz için gerçekten kamucu, gerçekten sürdürülebilir bir yol haritasının oluşmasına katkı sunacağına inanıyorum.

Sempozyum boyunca söz alacak tüm bilim insanlarına, meslektaşlarıma ve katkı sunan herkese teşekkür ediyor; tartışmaların ülkemiz, mesleğimiz ve geleceğimiz adına verimli sonuçlar üretmesini diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ÜNİVERSİTE EĞİTİMİNİN SÜRESİ DEĞİL NİTELİĞİ TARTIŞILMALIDIR!

TMMOB Yönetim Kurulu, YÖK Başkanının üniversitelerdeki dört yıllık lisans programlarının süresinin kısaltılmasına yönelik çalışma içinde olduklarını duyurması üzerine 20 Ocak 2026 tarihinde konuya ilişkin "Üniversite Eğitiminin Süresi Değil Niteliği Tartışılmalıdır!" başlıklı bir basın açıklaması yaptı.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanı Prof. Dr. Erol Özvar, üniversitelerdeki dört yıllık lisans programlarının süresinin kısaltılmasına yönelik bir hazırlık içinde olduklarını duyurarak mevcut sekiz yarıyıllık eğitimin korunacağını, ancak derslerin daha yoğun planlanmasıyla öğrencilerin lisans eğitimini üç yıl içinde tamamlayabilmesinin hedeflendiğini söyledi.

Yeni sistemle akademik takvimin yeniden yapılandırılması; bir öğretim yılının, yaz döneminin bir bölümünü de kapsayacak biçimde üç semestr olarak düzenlenmesi ve bir semestrin 12-14 haftaya düşürülmesi planlanmaktadır. Bu şekilde "daha yoğun ve daha kompakt bir eğitim" amaçlandığı ifade edilerek 2026-2027 eğitim-öğretim yılından başlayarak bu sisteme geçileceği belirtilmektedir.

Resmi açıklamalarda "istihdama duyarlılığı, uygulama temelli eğitimi, beceri temelli müfredatları ve sektörün

doğrudan eğitim süreçlerine katılımını sağlayan" bir modelin öngörüldüğü vurgulanmakta, ayrıca bugüne dek amacına hizmet etmeyen ya da verimsiz kalan staj uygulamalarının da "işyeri temelli mesleki eğitim"e dönüştürüleceği ifade edilmektedir.

Anayasamıza göre üniversiteler özerk kuruluşlardır. Akademik konularda kararlar almak, ders programlarını yapmak ise yükseköğretim kanununa göre üniversite senatolarına verilmiş bir görevdir. Yükseköğretimde derslerin sıradan bir şekilde üst üste dizilip verilmesiyle bilimsel eğitim yapıldığından söz edilemez. Açıklamalarda iddia edildiğinin aksine ön lisans, lisans ve yüksek lisans hiyerarşisiyle sürdürülen günümüz yükseköğretim sistemi bu haliyle hayata erken atılmak isteyen gençlere zaten hizmet etmektedir. Diğer yandan, üniversite eğitimi yalnızca bir meslek sahibi olmayı değil, bilimsel bakış açısının kazanılmasını, araştırma, sorgulama, sorun tanımlama ve çözüm geliştirme becerilerinin geliştirilmesini, dünyayı anlamayı, değişimi yönlendirmeyi ve değişime uyumu, öğrenmenin öğrenilmesini ve yeni bilgi üretimini sağlayan yapısal bir süreçtir. Üniversite eğitimi, kuramsal ve uygulamalı dersler, temel bilimler, sosyal bilimler, kültür, sanat, laboratuvar çalışmaları, saha araştırmaları gibi birbirini bütünleyen farklı alanları kapsar. Yükseköğretimden bunları çıkarır, sadece meslek derslerini bırakırsanız geriye yalnızca meslek okulu kalır. Akademik eğitim, "işyeri temelli mesleki eğitim" yaklaşımıyla meslek lisesi ya da ön lisans eğitimine sıkıştırılamaz.

Ülkemizdeki yükseköğretimin temel sorunlarının başında ortaöğretimin niteliğindeki gerileme gelmektedir. Eğitimin ticarileşmesi ve eğitimi dinselleştirme uygulamaları, ortaöğretimdeki niteliksizleşmeyi katlayarak artırmaktadır. Sınav odaklı eğitim, okulların fiziksel altyapı ve donanım eksiklikleri, kalabalık sınıflar, ikili öğretim, taşımali

eğitim, çocuk ve gençlerin dini cemaat ve vakıflara yönlendirilmeleri ile mülakata dayalı sözleşmeli öğretmenlik uygulamaları ortaöğrenim kurumlarını giderek etkinsizleştirmektedir.

Böylesine bir yapıda üniversite sınavlarında eksi matematik ve fen netleriyle üniversitelerin mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı bölümlerine giren öğrenciler mevcuttur. Öğrenciler ilk yıllarında bu programlar için zorunlu temel matematik ve fen derslerini, kültür, ekonomi gibi genel altyapı derslerini almakta; ancak ondan sonra mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı alanlarına ilişkin derslere geçmektedirler. Alan dersleri olarak adlandırılan mesleğe yönelik dersler de zincir şeklinde birbirleriyle ilintili olmakta ve ilki tamamlanılmadan devam dersleri alınamamaktadır. Öte yandan öğretim izlencelerinde çağın gerektirdiği çok disiplinli çalışmalar, projeler ve bu bağlamda açılan çok sayıda seçmeli ders de yer almaktadır. Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı programlarının üç yılda tamamlanması zordur.

Bilindiği üzere Türkiye, Dünya Bankası verilerine göre üniversite mezunlarının işsizlik oranının, genel işsizlik oranının üstünde olduğu yegâne Avrupa ülkesidir. Eğitimi dört yıldan üç yıla indirerek üniversite mezunu arzını artırmak, kendilerinden bütünü ve parçaları kavrayarak çözüm tanımlama, tasarlama ve gerçekleştirme bilgi ve becerisi beklenen mühendis, mimar ve şehir plancılığı mezunlarının düzeyini “ara eleman”a, maaşlarını da asgari ücret seviyelerine indirmek, dolayısıyla sermayenin istediği ucuz işgücünü yaratmaktan başka bir işlev görmeyecektir.

YÖK verilerine göre, 2002’de 93 olan üniversite sayısı, 2025 yılı itibarıyla 208’e çıkarılmıştır. 2006’da dillendirilen “her ile bir üniversite” sloganının ardından yılda ortalama 5 üniversite kurulmuştur. Hiçbir üretim ve istihdam planlamasına dayanmayan niceliksel artış, niteliksel artışı beraberinde getirmemiştir. Atanmış rektörler eliyle ülkenin köklü üniversitelerine karşı yürütülen akıl ve bilim dışı uygulamalarla bilimsel bilginin dışlandığı, yetişmiş akademik kadroların ilişkilerinin kesildiği böylesi bir dönemde akademik eğitimden de vazgeçilmektedir.

Üniversitelerin akademik kadroları, fiziksel yapıları, personel durumları ve bütçeleri dikkate alındığında

YÖK Başkanının açıkladığı modelin uygulanması oldukça sıkıntılı görünmektedir. Bu yaklaşım, özellikle akademik kadroları yalnızca ders veren bir işleyişe zorlayacaktır. Yükseköğretimdeki akademik kadrolar araştırma yapmaktan, bilimsel çalışmalara katılmaktan, proje üretmekten ve kendilerini geliştirmekten uzak kalacaklardır. Bölüm dersleri giderek bilimsel ve teknik niteliğini yitirecek, öğretim üyelerinin 12 ay ders vermesini gerektirerek üniversitelerde araştırmayı bitirecek, öğrencileri ise yılda 12 ay ders almaya kilitleyerek sosyal ve kültürel bir hayat sürmelerini engelleyecektir.

Öngörülen modelin bir diğer amacı da kamusal harcamaların azaltılmasıdır. Eğitim süresinin kısaltılması; burs, barınma, beslenme, ulaşım ve sosyal destekler gibi alanlarda devletin sorumluluğunu daha da azaltma aracı olarak kullanılmaktadır. Kamusal yükseköğretim adım adım tasfiye edilirken maliyet öğrencilere ve ailelere yüklenmektedir.

Gerçek sorun çok ders ya da uzun süreli yükseköğretim değildir; içeriği boşaltılmış, bilimsel niteliğini yitirmiş üniversite programlarıdır. YÖK’ün asıl yapması gereken eğitimin süresini değil, eğitimin niteliği ve derinliğini tartışmaktır.

Hedeflenen model, açıklamalarda yer alan “esneklik”, “verimlilik” ya da “uluslararası uyum” gibi kavramlarla gerekçelendirilmeye çalışılsa da arka planda yatanın yükseköğretimin akademik eğitimden uzaklaştırılması, sistemli biçimde piyasalaştırılması ve daraltılması olduğunun bilinmesi gerekir. Eğitim süresinin kısaltılmasının temel amacının, yükseköğretimi kamusal alan olmaktan çıkarıp sermayenin kısa erimli gereksinimlerine göre yeniden yapılandırmak olduğu açıktır. Eğitim süresinin kısaltılması mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı eğitimi, sermayenin ihtiyaçlarına göre standartlaştırılmış, bilimsel bilgi ve teknik üretmeyen, yalnızca işgücü belgesi dağıtılan bir yapıya dönüştürme riskini doğuracaktır.

Bugün ihtiyaç duyulan şey hızlandırılmış diplomalar değil, gençlere gelecek sunan, kamusal sorumluluğu olan, bilimsel ve özerk üniversitelerdir. Üniversiteler, eğitim süresi kısaltılarak değil, yeniden kamusallaştırılarak güçlenir. Aksi halde süre kısalır; ama gençliğin geleceği daha da daralır.

TMMOB Yönetim Kurulu

BOLU KARTALKAYA FACİASINI UNUTMADIK, UNUTTURMAYACAĞIZ!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 21 Ocak 2025 tarihinde Bolu Kartalkaya Kayak Merkezi'nde bulunan bir otelde 78 yurttaşımızın yanarak yaşamını yitirdiği facianın yıldönümü dolayısıyla 21 Ocak 2026 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Facianın ardından başlayan yargı süreci, toplumun adalet duygusunu tatmin edecek bir hız ve kapsamdan hâlâ uzaktır. Sorumluluğu bulunan kişi ve kurumların yargı önüne çıkarılması gerekirken sürecin ağır işlemesi ve sorumluluğun daraltılmasına yönelik girişimler kamuoyunda haklı kaygılar yaratmaktadır. Davaların sürüncemede bırakılması yalnızca adaleti geciktirmemekte, aynı zamanda yeni facialara da zemin hazırlamaktadır.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak yıllardır uyarıyoruz:

Yangıngüvenliği bir tercih değil, kamusal bir zorunluluktur. Bu alanlarda algılama ve uyarı sistemlerinden kaçış yollarına, söndürme sistemlerinden periyodik bakım ve denetime kadar tüm önlemler eksiksiz ve etkin biçimde hayata geçirilmelidir.

Kamuya açık her türlü kurum, tesis, işletme vb. yaşam alanlarında görev tanımına ve vasfına uygun personel istihdam edilmeli; bu personel iş sağlığı ve güvenliği konusunda gerekli eğitimleri almış olmalıdır.

Kartalkaya'da yaşananlar, bu zorunlulukların yerine getirilmediğini ve denetimsizliğin geri dönülmez kayıplara yol açtığını bir kez daha açıkça ortaya koymuştur.

Bir daha bu faciaların yaşanmaması için çağrımızı yineliyoruz:

Kamusal denetim güçlendirilmeli, meslek odalarının bilgi ve birikimi dışlanmamalı, yapı ve işletme güvenliği piyasa koşullarına terk edilmemelidir. İnsan yaşamı bir maliyet kalemi değildir. Bilimin, teknolojinin ve kamu yararının esas alınmadığı hiçbir düzen toplumun güvenliğini sağlayamaz.

Kartalkaya faciasının takipçisi olacağımızı; sorumluların hesap vermesi ve benzer acıların yeniden yaşanmaması için gerekli yapısal önlemler hayata geçirilene kadar mücadelemizi sürdüreceğimizi kamuoyuna duyuruyoruz.

Unutmadık. Unutturmayaacağız.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

Bolu Kartalkaya Kayak Merkezi'nde bulunan bir otelde 21 Ocak 2025 tarihinde meydana gelen ve 78 yurttaşımızın yanarak yaşamını yitirdiği facianın üzerinden tam bir yıl geçti. Aradan geçen zamana rağmen acımız ve öfkemiz ilk günkü tazeliğini korumaktadır. Yaşamını yitiren yurttaşlarımızı bir kez daha saygıyla anıyor, yakınlarının acısını paylaşıyoruz.

Bu faciayı asla unutmayaacağız!

Ülkemizi felaketlerle yüz yüze bırakan rant ve kar merkezli politikalar, kamusal denetimi ve toplumsal sorumluluğu aşındırarak her geçen gün yeni can kayıplarına zemin hazırlamaktadır.

Bir kez daha vurgulamak gerekir ki Kartalkaya'da yaşananlar bir "kaza" ya da "öngörülemez bir felaket" değildir. Bu olay; bilimsel ve teknik gerekliliklerin yok sayılmasının, kamusal denetimin bilinçli biçimde devre dışı bırakılmasının ve kar hırsının insan hayatının önüne geçirilmesinin doğrudan sonucudur. Yaşamını yitiren yurttaşlarımızın sorumluluğu; denetim görevini yerine getirmeyen idarelerde, mevzuata aykırılıkları görmezden gelen kurumlarda ve gerekli güvenlik önlemlerini almayan işletme sahiplerindedir.

Cezasızlık, bu ülkede en yaygın ve en yıkıcı sorunlardan biri haline gelmiştir.

DİSK-KESK-TMMOB-TTB: ORTADOĞU HALKLARININ KADERİ EMPERYALİZME VE GERİCİ KARANLIĞA TESLİM EDİLEMEZ! BARİŞ İÇİNDE BİRLİKTE YAŞAMA İRADEMİZE YÖNELİK PROVOKASYONLARI KINIYORUZ!

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB, 21 Ocak 2026 tarihinde "Ortadoğu Halklarının Kaderi Emperyalizme ve Gerici Karanlığa Teslim Edilemez! Barış İçinde Birlikte Yaşama İrademize Yönelik Provokasyonları Kınıyoruz!" başlıklı ortak bir basın açıklaması yaptılar.

Suriye’de Halep merkezli olarak süren ve IŞİD artığı gerici güçler eliyle gerçekleştirilen saldırılar, emperyalizmin Orta Doğu’yu yeniden dizayn etme politikalarının en açık örneğidir. ABD emperyalizmi ve İsrail siyonizmi tarafından desteklenen bu yapılar; halkların eşitliğini, laikliği ve bir arada yaşama iradesini doğrudan hedef almaktadır.

Halep’ten sonra Rojava’ya Kürt halkının yaşam alanlarına yönelik saldırılar ile Alevilerin, Dürzilerin ve Hristiyanların sistematik biçimde yok sayılması ve onlara karşı uygulanan katliamlar tesadüf değildir. Bu saldırıların temel amacı, halklar arasında düşmanlığı derinleştirmek, çatışmayı kalıcı hale getirmek ve bölgeyi emperyalist çıkarlar doğrultusunda yeniden şekillendirmektir. Bu yönelim, farklı halkların ve inançların eşit koşullarda bir arada yaşamasının önündeki en büyük engellerden biridir.

İşçi sınıfının, emekçilerin barışı ve kardeşliği savunmak dışında bir seçeneği yoktur. Biliyoruz ki; savaşların, çatışmaların ve şiddetin bedelini en fazla emekçiler öder. Bu yüzden ülkemizde, bölgemizde ve tüm dünyada demokrasi, barış, adalet ve insanca bir yaşam mücadelesi emekçiler başta olmak üzere tüm toplumun geleceği ve ekmeği için hayati önemdedir.

Emperyalist güçlerin, İran’a yönelik olası bir saldırıyı da kapsayacak şekilde Ortadoğu’da yeni bir paylaşım ve dizayn amaçları, Suriye’de HTŞ eliyle bölgeyi sürekli çatışma ve kaos içinde tutmaya hizmet etmektedir. Nitekim Suriye’nin güneyini Paris Antlaşması ile İsrail işgaline açan HTŞ’li Suriye Geçici Hükümeti, eş zamanlı olarak Kürtlerin yaşadığı bölgelere yönelik büyük bir saldırı başlatmıştır. Bu saldırılar sonucunda çok sayıda sivil yaşamını yitirmiş, yerleşim alanları tahrip edilmiş ve cezaevlerinden kaçan yüzlerce tutuklu IŞİD’li yeni saldırılar için hazırlık yapma olanağı bulmuştur. Ankara

10 Ekim Katliamı, Suruç, Atatürk Havaalanı başta olmak üzere ülkemizde gerçekleştirilen pek çok saldırının faili olan IŞİD, El Kaide ve El Nusra artığı gruplar ile diğer cihatçı güçlerin yalnızca Suriye için değil tüm bölge açısından büyük ve kalıcı bir tehdit oluşturduğu açıktır.

Tarihsel olarak seküler yaşam karşıtı, cihatçı siyasal anlayışlar Ortadoğu’da günümüze kadar devam eden -yalnızca kan ve gözyaşıyla sonuçlanmış- insanlık trajedileriyle dolu bir tarih yaratmıştır. Bu nedenle başta Türkiye olmak üzere bölge ülkelerinin emperyalist planlar karşısında uyanık olması, etnik, dinsel, mezhepsel her tür çatışmanın üzerinde eşitlik, özgürlük ve barış içinde bir arada yaşamaya yönelik politikalar geliştirmesi geleceğimiz açısından hayati önem taşımaktadır. Aksi takdirde ülkemizde ve bölge ülkelerinde bir savaş ve yıkım düzeni ortaya çıkacak, yoksulluk, güvencesizlik ve geleceksizlik toplumları yok edebilecektir. Çatışmaların yoğun olduğu ülkelerdeki insanlık dramları komşu ülkelere göç dalgaları ve yeni toplumsal sorunlar olarak yansıyacak, Ortadoğu’da hiçbir toplum huzur bulamayacaktır.

Bu tehditlerden korunmanın yolu ülke içinde savaşa ve emperyalist müdahalelere karşı barışı savunan yurttaşlara ve demokratik toplumsal muhalefete kulak verilmesi, laikliği, barışı ve halkların bir arada yaşam iradesini savunan toplum kesimlerine güvenilmesidir. Bu kesimlerin temsilcileri, emek meslek örgütleri olarak bizler barış içinde bir arada yaşama iradesine yönelik provokasyonları da esefle kınıyor, birlikteliğimizin simgesi olan bayrağımıza yapılan saygısızlığı kesinlikle kabul etmiyoruz. Toplumun hemen tamamının bu tür provokasyonlara ortak bir duygu ile karşı çıkmış olmasını ülkemizin geleceği açısından umut verici buluyoruz. Benzer şekilde barış, eşitlik ve birlikte yaşam talebiyle yapılan demokratik açıklamaların hedef haline getirilmemesini bu türden provokasyonlara zemin hazırlanmaması açısından önemli görüyoruz.

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB olarak bir kez daha vurguluyoruz:

Ortadoğu halklarının kaderi gerici karanlığa teslim edilemez. Halkların özgür, eşit ve insanca bir yaşam sürebileceği bir gelecek ancak emperyalist müdahalelerin son bulmasıyla mümkündür. Laiklik, halkların eşitlik ve barış temelinde bir arada yaşamasının vazgeçilmez güvencesidir. Emperyalizme, gericiliğe ve mezhepçi politikalara karşı; barışı, laikliği ve halkların kardeşliğini ve birlikte insan onuruna yaraşır bir yaşamı savunmayı sürdüreceğiz.

Kamuoyuna saygıyla duyururuz.

DİSK-KESK-TMMOB-TTB

TMMOB – TTB: BİLİMİ VE KAMUSAL DENETİMİ DIŞLAYAN DÜZENLEMELER YAŞAM HAKKIMIZA SALDIRIDIR

TMMOB ve TTB, 21 Ocak 2026 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikle Ulusal İSG Konseyinin çalışmalarında yer alacak tüm kurum, kuruluş ve kişilere ilişkin hükümlerin düzenlenmesine ilişkin ortak bir basın açıklaması yaptılar.

Tam bir yıl önce bugün Bolu Kartalkaya'da yaşanan ve 78 kişinin hayatını kaybettiği felaket, işçi sağlığı ve güvenliğinin nasıl bir anlayışla ele alındığının en acı ve çıplak göstergesi olarak hafızalarımıza kazınmıştır.

Bu felaket, rastlantı değil; kamusal denetimin zayıflatılmasının, bilimin ve mühendisliğin dışlanması doğrudan sonucudur. Yalnızca bu facia dahi, işçi sağlığı ve güvenliği ile bu alana yönelik politikaların oluşturulmasının ne denli hayati olduğunu göstermektedir. **Bu gerçekliğe rağmen izlenen yaklaşım, yaşam hakkını değil, siyasal tercihleri öncelemekte ve açıkça ölüme davetiye çıkarmaktadır.**

Facianın birinci yıl dönümünde, işçi sağlığı ve güvenliği hakkında görev ve sorumluluğu bulunan kamu makamlarının asli görevi, işçi sağlığı ve güvenliği politikalarının kamu yararını ve güvenliğini gözeterek şekilde ilgili bütün meslek disiplinlerinin katılımıyla en geniş mutabakatı sağlamak için adım atmak olmalıyken, yaşanan acılardan ders çıkarılmadığı, aksine mevcut politikaların dahi gerisine düşüldüğü görülmektedir. **Bu tutum, Kartalkaya'dan sonra da sorumluluk alınmadığını açıkça ortaya koymaktadır.**

İşyerlerinde işçi sağlığı ve güvenliği hizmetlerinden asıl sorumlu kişi işverendir. Ekibin en önemli unsurları da işyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanlarıdır. İşyeri hekimlerinin ve iş güvenliği uzmanlarının meslek örgütleri olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) ve Türk Tabipleri Birliği (TTB) olarak İSG alanının asıl unsurları olduğumuzu yeniden hatırlatmak istiyoruz.

Bugün (21 Ocak 2026 tarihli ve 33144 sayılı Resmi Gazete) yayımlanan Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ile Ulusal İSG Konseyinin çalışmalarında yer alacak

tüm kurum, kuruluş ve kişilere ilişkin hükümler düzenlenmiştir. Bu yönetmelikle Anayasal bir kuruluş olan TMMOB ve TTB, Ulusal İSG Konseyinin asli üyesi olmaktan çıkarılmış, "İlgili kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, meslek birlikleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile özel sektör temsilcileri Konsey toplantılarına davet edilebilir; alt kurul, danışma ve çalışma gruplarında yer alabilir." denilerek lüzum halinde davet edilen kurum/kuruluşlar konumuna getirilmiştir.

Bu dışlama, teknik bir tercih değil; bilimi, mühendisliği ve kamusal denetimi sistemli biçimde devre dışı bırakmaya yönelik siyasal bir tercihtir. Yönetmelik, hukukun askıya alınmasının, Anayasa'nın yok sayılmasının ve kamusal denetimin tasfiye edilmesinin son halkasını oluşturmaktadır.

Ulusal İSG Konseyi, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 21. maddesinde düzenlenmiştir, 5 Şubat 2013 tarihinde yayınlanan Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Konseyi Yönetmeliği'nde konseyin bileşiminde TMMOB ve TTB yer almaktaydı. 2 Temmuz 2018 tarihli kanun hükmünde kararname ile konsey fiilen ortadan kaldırılmıştı. Anayasa Mahkemesi Konseyin bileşimine ilişkin düzenlemeleri ilga eden Kanun Hükmünde Kararname maddelerini iptal etmişti. Anayasa Mahkemesi'nin Konsey'in kimlerden oluşması gerektiğinin Kanunla düzenlenmesi gerektiği yönündeki kararına rağmen bugüne kadar hiçbir Yasal düzenleme yapılmamış ve önce 25/06/2025 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Genelgesiyle Konsey'in kimlerden oluşacağı düzenlenmiş, ardından da 2013 tarihli Yönetmelik yürürlükten kaldırılarak yeni Yönetmelik yayımlanmıştır.

Yeni Yönetmelikte eski düzenlemelerden farklı olarak TMMOB ve TTB, Ulusal İSG Konseyi'nin asli üyeleri içerisinde sayılmamıştır. **Bu tercih, bilimin, mühendisliğin ve kamu yararının Konsey'den dışlanması anlamına gelmektedir.**

Anayasa Mahkemesince iptal edilen düzenlemeleri öncelikle görüşüp karara bağlayacak şekilde yeni Yasal düzenlemeler yapmak, Meclis'in Anayasa'da yer alan görevleri arasında bulunmaktadır. 6331 sayılı Yasa'nın 21. Maddesinin bazı hükümlerini ortadan kaldıran Kanun Hükmünde Kararname'nin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesinin üzerinden yıllar geçmesine rağmen Ulusal İSG Konseyi'ne ilişkin kapsamlı bir Yasa düzenlemesinin yapılmaması, Anayasa Mahkemesi kararlarının uygulanmamasının tipik bir örneğidir. **Bu durum, yasama organının Anayasa'dan doğan sorumluluklarını yerine getirmediğini açıkça ortaya koymaktadır.** Bu bakımdan Meclisi üzerine düşen sorumluluk ve görevleri yerine getirmeye, 6331 sayılı Yasa'nın 21. maddesinin KHK

ile ilga edilen kısımlarına yönelik yeni bir düzenleme yapmaya çağırıyoruz.

Konseyin kaldırılmadan önceki bileşimi ve işleyişine dair de eleştirilerimiz bir yana, mevcut bileşimin dahi törpülenerek TMMOB ve TTB'nin, Anayasa'ya aykırı bir biçimde Konsey'den çıkarılması kabul edilebilir değildir. **Bu yaklaşım, işçi sağlığı ve iş güvenliğini kamusal bir sorumluluk olmaktan çıkarıp idari bir formaliteye indirgemektedir.**

İşçi sağlığı ve iş güvenliğinde temel amaç; çalışma yaşamında çalışanların sağlığına zarar verebilecek hususların önceden belirlenerek gereken önlemlerin alınması, rahat ve güvenli bir ortamda çalışmalarının sağlanması, iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı çalışanların psikolojik ve bedensel sağlıklarının korunmasıdır. Sosyal hukuk devletin temel işlevi, güvenli bir çalışma ortamı oluşturmak, çalışanları çalışma ortamından kaynaklanan sağlık ve güvenlik risklerine karşı korumak, çalışanların güvenlik, sağlık ve refahını sağlamak ve geliştirmektir. **Bu yükümlülüklerden geri adım atılması, devletin en temel görevlerinden vazgeçmesi anlamına gelmektedir.**

6331 sayılı İSG Yasası ile İşçi Sağlığı Ve Güvenliği hizmetleri piyasaya açılmış, hizmetin neredeyse hepsi Ortak Sağlık Güvenlik Birimi (OSGB) denilen taşeron firmalara mecbur bırakılmış, yaşanan acımasız rekabet sonucunda çalışan ücretleri düşmüş, mesleki bağımsızlık ortadan kalkmış ve hizmetin kalitesi düşmüştür. Bu kötü çalışma ortamlarında günde en az 6 işçimiz iş cinayetlerinde yaşamını yitirmektedir;

meslek hastalıklarına tanı konulamamaktadır. İşçilerimiz çalışırken, çalıştıkları için hasta olmakta, ölmekte ve sakat kalmaktadır.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği, meslek alanlarımızın görev ve yetkisiyle doğrudan bir ilişki içerisinde. Dolayısıyla Yönetmelik ile TMMOB ve TTB'nin Konsey'den çıkarılması işçi sağlığı ve iş güvenliğinin içeriğiyle, bilimsel gereklerle, kamu yararıyla bağdaşmamaktadır. **Bu düzenleme, önlem almayı değil, bedelini hayatlarımızla ödediğimiz bir anlayışın ürünüdür.**

Buradan bir kez daha sesleniyoruz;

İşçi sağlığı ve güvenliğinin sağlanabilmesi; çalışanlara rahat ve güvenli bir ortamın sağlanmasını, iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı çalışanların psikolojik ve bedensel sağlıklarının korunmasını gerektirmektedir. İşçi sağlığı ve güvenliğine yönelik politikalar belirlenirken, ilgili uzmanlık alanları gözetilerek yetkin kurum ve kuruluşlar da kapsanmalıdır. **Bilimsel bilgi ve meslek örgütleri dışlanarak güvenli çalışma yaşamı kurulamaz.**

Başta TMMOB ve TTB olmak üzere Konsey'in önceki halinde yer alan bütün meslek kuruluşları ile diğer kurumlar da sürece yeniden dâhil edilmelidir. Yürütme organının sürekli olarak Konsey'in yapısıyla oynayacak düzenlemeler yapmasının önüne geçmek için, Anayasa Mahkemesi kararı doğrultusunda Yasama organı tarafından gerekli Kanun değişiklikleri yapılmalıdır.

TMMOB - TTB

TMMOB MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ GÜNCEL SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ YAYIMLANDI

18 Ekim 2025 tarihinde Ankara'da düzenlenen TMMOB 48. Dönem Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı'nın sonuç bildirgesi yayımlandı.

Sunuş

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 48. Dönem Genel Kurulu, ülkemizdeki ekonomik, toplumsal ve siyasal krizlerin meslektaşlarımıza ve meslek alanlarımıza etkilerinin ve bu bağlamda yaşanan sorunların meslektaşlarımızla tartışılarak saptanması ve çözüm önerileri üretilmesi gereğini ortaya koymuştur.

TMMOB, düzenlediği çalıştaylar, kurultaylar ve sempozyumlarla, gerçekleştirdiği kampanyalarla meslektaşlarımızın sorunlarını dile getirmiş; sorunları, üyelerinin ve meslek alanların bizzat sorumlularının katkı ve önerileri kolektif olarak çözmek yolunda çaba göstermiştir. Yapılan etkinliklerin sonuçları, TMMOB üyelerinin elbirliğiyle ürettiği bilimsel ve mesleki çalışmalar kamuoyuyla paylaşılmış; çözüm önerilerinin yaşama geçirilmesine yönelik adımlar atılmıştır.

Bu çalışmaların devamı niteliğinde "TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı" örgütlenmiştir. Merkezi Kurultay öncesi 2025 Mayıs-Eylül ayları

içerisinde İl Koordinasyon Kurullarımız (İKK) aracılığıyla 29 yerde Yerel Kurultaylar gerçekleştirilmiştir.

Yerel Kurultaylar öncesinde yine tartışmalara altlık oluşturması düşüncesiyle gerek çalışma dönemimizde gerek geçmiş dönemlerde düzenlenen çalıştay, sempozyum, kongre ve kurultaylardan süzülen görüşler ışığında "Güncel Sorunlarımız ve Çözüm Önerilerimiz" başlıklı bir broşür hazırlanarak örgüt birimlerimizle ve kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Yerel Kurultaylardan iletilen 527 önerge/saptama/görüş, Kurultay Sekreteryası tarafından gözden

geçirilmiş, aynı amaca sahip önergeler birleştirilerek genişletilmiş, Merkezi Kurultayın görüşüne 34 adet önerge olarak sunulmuştur.

"TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri Kurultayı", meslektaşlarımızın çalışma yaşamlarında ve sosyal hayatta uğradıkları hak kayıplarını ve değersizleştirilmeyi görünür kılmak, mesleklerimizin ülkemiz için önemini gündeme getirmek için İKK'larımızca düzenlenen Yerel Kurultaylarda saptanan sorunlara karşı üretilen çözüm önerilerinin görüşülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla 18 Ekim 2025 tarihinde Ankara'da merkezi olarak toplanmıştır.

SİVİLLERİN YAŞAM HAKKI İÇİNGÜVENLİ İNSANI YARDIM KORİDORLARI DERHAL AÇILMALIDIR

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 28 Ocak 2026 tarihinde yaptığı açıklamayla "Sivillerin Yaşam Hakkı İçin Güvenli İnsani Yardım Koridorları Derhal Açılmalıdır" dedi.

salgın hastalık risklerini artırmakta, sağlık hizmetlerinin sürekliliğini ortadan kaldırmakta ve yaşamı kalıcı biçimde güvencesiz hale getirmektedir. Bu durum, sivillerin korunmasına ilişkin uluslararası insancıl hukukun açık ihlali niteliğindedir.

İnsani yardımın güvenli, sürekli ve bağımsız biçimde ulaştırılabilmesi için acil ve kesintisiz insani yardım koridorlarının açılması zorunludur.

Bu koridorlar yalnızca gıda ve tıbbi malzeme sevkiyatını değil; içme suyu sistemlerinin işletilmesini, enerji altyapısının yeniden devreye alınmasını, sağlık tesislerinin çalışabilir hale getirilmesini ve barınma alanlarının güvenli koşullara kavuşturulmasını da kapsamalıdır. Yaşamsal altyapı hizmetleri yeniden tesis edilmeden, insani yardımın kalıcı ve etkili olması mümkün değildir.

Suriye'nin kuzeyinde, Rojava bölgesinde devam eden silahlı çatışmalar ve kuşatma koşulları, yüz binlerce sivilin yaşam hakkını doğrudan tehdit etmektedir. Ateşkes ilanlarına rağmen süren saldırılar; sivillerin güvenliğini ortadan kaldırmakta, su, enerji, gıda ve sağlık gibi yaşamsal altyapıları hedef alarak uluslararası insancıl hukukun ağır ihlallerine yol açmaktadır.

Su temini, enerji üretim ve dağıtım sistemleri, sağlık tesisleri, gıda depolama ve lojistik altyapıları ile barınma alanlarının işlevsiz hale getirilmesi; insani krizi derinleştiren temel unsurlar olarak öne çıkmaktadır.

Bu altyapıların devre dışı bırakılması, yalnızca acil ihtiyaçlara erişimi engellemekte; aynı zamanda

TMMOB olarak bizler; mühendislik, mimarlık ve şehircilik disiplinlerinin kamusal sorumluluğu gereği, sivillerin yaşam hakkını tehdit eden kuşatma politikalarına karşı insani yardımın önündeki tüm engellerin kaldırılmasını, sivil altyapıların korunmasını ve güvenli insani yardım koridorlarının derhal oluşturulmasını talep ediyoruz.

İlgili tüm tarafları, sivillerin yaşamını ve yaşamsal altyapıları koruyacak somut ve bağlayıcı adımlar atmaya çağırıyoruz.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB SANAYİ KONGRESİ 2025 SONUÇ BİLDİRİSİ YAYIMLANDI

"Emperyalizmin Yeni Biçimleri ve Sanayileşme Stratejileri" ana temasıyla 19-20 Aralık 2025 tarihlerinde Ankara'da MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen TMMOB Sanayi Kongresi 2025'in sonuç bildirisi yayımlandı.

Halk İçin Sanayi, Barış İçin Teknoloji, Yaşam İçin Üretim

TMMOB Sanayi Kongresi 2025, Emperyalizmin Yeni Biçimleri ve Sanayileşme Stratejileri temasıyla 19-20 Aralık 2025 tarihlerinde Ankara'da MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nde yapılmıştır. TMMOB adına Makina Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen kongre toplumbilimciler, uzmanlar, TMMOB örgütlerinden meslektaşların katkılarıyla gerçekleşti.

Kongre öncesi etkinlikler

Kongre öncesinde, 2025 yılı içinde Sanayi Kongresine Giderken üst başlığıyla üç etkinlik yapıldı. 26 Nisan'da İstanbul'da Dünyada ve Türkiye'de Sanayi Politikaları, 27 Eylül'de Ankara'da Savunma Sanayii, 1 Kasım'da İzmir'de Ar-Ge ve Yatırım Teşvik Süreçleri etkinlikleri düzenlendi.

Dünyada ve Türkiye'de Sanayi Politikaları etkinliğinde; ABD emperyalizminin yönelimleri, dünyanın nereye gittiği, neoliberalizmin ne durumda olduğu, Avrupa'nın durumu, ticaret savaşları, sanayi politikalarının özellikleri, Çin'in sanayi politikaları ve dünyadaki konumu; Türkiye ekonomisi ve sanayisinin mevcut durumu ve kamucu alternatif konuları ele alındı.

Savunma Sanayii etkinliğinde; imalat sanayii alt sektörü olarak savunma sanayiinin tanımsal ve analitik değerlendirmesi (sektörün bileşenlerinin silah ve mühimmat sistemleri, elektronik ve haberleşme sistemleri, bilişim ve siber güvenlik, roket ve füze teknolojileri ile havacılık ve uzay olduğu); sektördeki yeni sermaye yapılanması; havacılık; sektörün mevcut durumu ve yönelimler irdelendi. Sektör üretiminin savunma ve güvenlik yanı sıra savaşlara yönelik olduğu belirtildi.

Ar-Ge ve Yatırım Teşvik Süreçleri etkinliğinde; Çin'in sanayi politikasında ar-ge'nin yeri, ar-ge örgütlenmelerinin karşılaştırmalı uluslararası analizi, ar-ge ve yatırım

teşviklerinde Türkiye'nin durumu; bütçeler yoluyla sermayeye kaynak tahsisi, üniversite-sanayi ar-ge işbirliği konuları ele alındı. Ar-ge çalışmalarının ülkenin teknoloji düzeyinde istenilen gelişmeyi yaratamadığı, kaynakların yerli ve yabancı tekellere sunulduğu belirtildi; eğitim ve bilim politikalarındaki yetersizlik ve yanlışlar sergilendi.

Kongrede ele alınan konular

Kongrede emperyalizmin yeni halleri, küresel rekabet ve hegemonya mücadelesinde sanayi sektörü dinamikleri; hegemonya mücadelesinin aracı olarak teknoloji, yapay zekâ, nadir toprak elementleri dahil kritik malzemeler üzerine üç oturum yapıldı. Türkiye özgülünde emek, meslek, meslektaş durumu; imalat sanayii sektörlerinin arz ve talep fonksiyonları; Türkiye sanayisinin mevcut durumu ve kamucu alternatif ekonomi ve sanayi stratejisi; kamu maliyesi, teşvikler ve ar-ge politikaları ile elektronik, tekstil, kimya sektörlerindeki gelişmeler üzerine dört oturum yapıldı. Kapanış forumunda kongre konularının bütünü üzerine değerlendirmeler yapıldı. Kongrede yapılan tüm konuşmalar bir süre sonra Bildiriler Kitabı olarak yayımlanacaktır.

Emperyalizmin yeni biçimleri, yeni halleri

Emperyalizm bir sosyo-ekonomik sistem olan kapitalizmin tarihsel bir aşaması, genişleme ve yayılma eğiliminin en üst evresidir. 20. yüzyılın başlarında ortaya çıkan emperyalizm 20. yüzyıl sonları ve 21. yüzyılda neoliberal politikaların yön verdiği yeni küreselleşme süreci ile devam etmiştir. Bu sürecin bazı temel özellikleri; mal ve hizmet ticareti ile sermaye hareketlerinin serbestleştirilmesi; altyapı hizmetleri ve sosyal hizmetlerin özelleştirmelerle ticarileştirilmesi, tarımsal desteklerin kaldırılması, iş mevzuatının esnekleştirilmesi; üretim veya hizmetlerin kaynaklara ve ucuz işçiliğe erişimi sağlayacak şekilde başka ülkelerde de sürdürülmesi; kamu yönetiminde piyasacı dönüşümlerin yapılması, devletlerin sosyal ve demokratik niteliğinin zayıflatılması; mikro milliyetçilik ve köktendinciliğin güçlendirilmesi, yurttaşlık ve sınıf kimlikleri yerine etnik, dinsel kimliklerin geçirilmesi olarak özetlenebilir. Bu dönemde ileri sürülen "herkesin önemli fırsatlara, refaha ulaşacağı" vb. söylemler ile oluşturulan kapitalizmin inandırıcılığı ve ideolojik hegemonyası bugün büyük oranda zedelenmiş durumdadır.

Emperyalizmin Trump yönetimiyle birlikte girilen yeni döneminde, ABD'nin 2025 Ulusal Güvenlik Stratejisine de yansıdığı üzere ulus-devlet ve yeni korumacılık, sermaye birikiminin tekrar temel platformu olmaktadır. Bu stratejide açıkça ilan edildiği üzere neoliberal küreselleşme dönemi kapanmıştır.

Neoliberal küreselleşme sürecinde üretim ve tedarik zincirlerinden en çok kazananın Çin olmasından hareketle, Trump doktrini ile birlikte bu gidişe dur

demek ve Çin ile rekabet edebilmek için “Önce Amerika”, “Yeniden Büyük Amerika” stratejisi devreye sokulmuştur. Bu strateji ile üretimin Asya Pasifik’e kaydırıldığı önceki süreçten farklı olarak; sanayi üretiminin ulusal sınırlar içine çekilmesi, devlet kapasitesinin büyütülmesi, devletin sanayi-teknoloji politikalarına doğrudan yön vermesi, değer ve tedarik zincirleri ve başka ülkelerin kaynakları üzerinde güç ve zor kullanımı dahil olabildiğince doğrudan kontrol ve tahakküm amaçlanıyor.

Yeni politika demetinde, daha önce ABD’nin başını çektiği liberal dünya düzeninin aksine, BM, AB, NATO, G-7, IMF, DB, DTÖ vb. uluslararası kuruluşlar dışında ABD öncelikli bir yönelime girilmiştir. Küresel ticaret, müttefiklik ve uluslararası kurumlar “ABD’ye maliyet” olarak eleştirilmekte, “Küreselleşme başarılı olmadı, bizi soydu” denilmektedir. Korumacı, yüksek gümrük tarifeleri, yerli üretim ve devlet destekli sanayi politikaları, askeri-sanayi yatırımlarına ağırlık vermek, teknoloji tckellerine vergi teşvikleri ve sosyal politikaların daraltılması önceliklidir. Devletin yapısı da değişmekte, liberal anayasal denge dışlanarak başkan merkezli yürütme güçlendirilmekte, Kongre atlanarak kararnamelerle politika üretimi öne geçmektedir.

Emperyalizmin tanımına uygun olarak günümüzde ekonomik ve jeopolitik boyut ön plandadır. Kapitalizmin bunalımlarını aşma veya hafifletme ile küresel hegemonya mücadelesinde ilhakların, kolonileştirmenin, sömürgeciliğin çeşitli biçimleri devrededir.

Emperyalizmin açık güç siyasetiyle saldırganlığının arttığı günümüzde küresel kapitalizmin yapısal ve konjonktürel çoklu kriz dinamikleri derinleşmekte, halkların yaşam koşulları daha da kötüleşmektedir. Kâr oranlarının düşmesi, ekonomik büyüme sorunları, durgunluğun süreklileşmesi; çatışma ve savaşların jeopolitik bağlamı, kaynakların silahlanmaya ayrılması; milliyetçi, ırkçı, intikamcı, faşizan ideolojik boyutlar ve otoriter rejimler; küresel ısınma, doğal felaketler ve savaşlarla doğa tahribatının oluşturduğu ekolojik kriz; doğurganlık düşüşü ve ortalama yaşam süresinin artması, işgücünün daralması, demografik değişimler; büyük borçlar gibi boyutları bulunan çoklu krizlerin birbirini besleyen çoğaltan bir özelliği bulunmaktadır.

Küresel hegemonya mücadelesinde yeni bir stratejik rekabet dönemine girilmiştir. Bu rekabet teknoloji, para ve finans, üretimin coğrafi konumlanışı, sanayi ve tedarik zincirleri, enerji, doğal kaynaklar ve girdiler, jeopolitik altyapı ve ticaret yolları, askeri sanayi kompleksi ile normatif ve ideolojik alanları kapsamaktadır.

Günümüzde küresel ekonominin temel dinamiklerden biri üretim, finans ve iletişim altyapıları üzerinde belirleyici olan büyük teknoloji tckellerinin çok özel güç sahibi olmalarıdır. Bu şirketler sadece piyasa değerleriyle değil, aynı zamanda veriler üzerindeki mülkiyet ilişkileri, dijital altyapıları kontrol ve toplusal gözetim kapasiteleri, otokratik/faşist devlet biçimlerini yeğlemeleri, başka devletlerin siyasi yapılarına müdahale ve küresel işbölümünü yeniden şekillendirme yetileriyle kapitalizmin yeni hegemonik

güçleri haline gelmiştir. Teknolojik altyapı sahipleri birçok devletten daha güçlü konumdadır.

Biyoteknoloji, yapay zekâ, kuantum bilgisayarlar, siber kapasite, nadir toprak elementleri dahil kritik malzemeler; lojistik ve ticaret koridorları, imalat sanayii altyapısının teknoloji ve militarizmle bütünleşmesi; küresel rekabet ve hegemonya mücadelesinde özel bir yer tutmaktadır.

Uygarıkların oluşum ve gelişimi ile sınaî-askeri teknolojilerde büyük önemi bulunan kritik malzemelerle ilgili gelişmeleri, küresel ölçekte siyasal, ekonomik, teknolojik hakimiyet mücadelesi için yapılan karşılıklı hamleler kapsamında değerlendirmek gerekir.

Egemenlerin yeni teknolojik araçlarla tüm hayatı izleyip kontrol ettiği koşullarda yapay zekânın gündelik hayatı kolaylaştırması ve geleceğe dair fırsatlar oluşturmaları yanında sakıncalı kullanımların ön plana geçtiği; veri depolaması için yoğun enerji ve su kullanımı, işsizliğe katkısı, ekonomik-politik güce sahip çok az kişinin elinde toplanması ve otoriter-faşizan eğilimlerin desteklenmesi söz konusudur. Az sayıda dev teknoloji tckellerinin sahip olduğu kontrol gücü sadece piyasaları değil ülkelerin siber güvenliğini, toplumsal algıyı, siyasi tercihleri ve bireylerin özel hayatını şekillendiren devasa bir güce dönüşmüştür. Bu güç, emperyalizmin yeni hegemonya biçimleri arasında özel bir yere sahiptir.

İklim krizi dünyanın bugünü ve geleceğine dair gerçek ve ciddi bir tehdittir. Ancak emperyalist merkezler “yeşil ekonomi”, “iklim değişikliği” konuları üzerinden gelişmekte olan ülkelerin sanayileşme süreçlerini yapısal bağımlılık ağılarıyla engellemek, karbon vergileri ve karbon ticareti gibi araçlarla yeni finansal sömürü mekanizmaları da yaratmaktadır.

ABD ve AB’de sanayi politikaları yeniden gündeme gelmiştir, ancak bunlarda planlama ve kalkınma boyutu yoktur; seçici, “güvenlik” odaklı ve jeopolitik güdümlü politikalardır.

Küresel rekabetin en belirgin ve kanlı tezahürü, yeniden hız kazanan silahlanma yarışı, büyük savaşlara hazırlık ve küresel güç dengelerini yeniden şekillendirmeye yönelik planlı bölgesel savaşlardır. Militarizm ve savaşlar kalıcı bir olgu haline getirilmektedir. Kaba güç, jeopolitik askeri güç ve pazarlıklarla ekonomik tavizler koparma öne çıkmıştır. Klasik emperyalizme benzeyen bir görüntü ile karşı karşıyayız.

Dünyanın en büyük petrol rezervlerine sahip, lityum, çinko gibi kaynakları bulunan Venezuela’nın bağımsızlığına, hükümranlılık haklarına ve Latin Amerika ülkelerine geçmişteki emperyalist müdahaleleri, darbeleri andırır şekilde müdahaleler gündemdedir.

Bu genel sürece eşlik eden bir olgu da yeni soğuk savaştır. Soğuk savaş, küresel rekabet ve sanayinin askeri-sanayi kompleksine dönüştürülmesi başta olmak üzere ideolojik, psikolojik yöntemlerle; haber ajansları, film-dizi endüstrisi ve kültürel alan üzerinden yürütülmekte ve sıcak savaşlara hazırlanılmaktadır.

Kapitalizmin bunalımının, sömürüyü yoğunlaştırma ve karşıtlarını bastırma politikasının önemli bir boyutu da faşizmin belirgin yükselişidir. Emperyalizmin neden olduğu göçler, yerli işçi sınıfları ve halkların mülteci hareketliliklerine duyduğu tepkiler, sınır güvenliği, kültürel değişimler gibi olguların güçlendirdiği faşizm yönelimi, Trump yönetimiyle dünya genelinde özel bir desteğe de sahip olmuştur.

Bugünkü çok kutuplu dünyada ekonomik güç oranları da değişmiştir. Birlikte düşünülmesi durumunda, dört ülke grubunun dünya ekonomisi içindeki ağırlıkları birbirine yakındır: ABD, Japonya, G. Kore, İsrail, Kanada, Avustralya, Yeni Zelanda yüzde 27; Avrupa yüzde 23; Çin, Rusya, İran, Beyaz Rusya, K. Kore yüzde 19; Çin ve Rusya dışındaki Küresel Güneyin dünya ekonomisi içindeki oranı yüzde 20 civarındadır. Çin dünya imalat sanayi üretiminin yüzde 32'sine sahiptir, tüketimi ise 12 oranındadır; ABD'nin durumu tam tersidir, üretimi yüzde 15, tüketim ise yüzde 29 oranındadır.

ABD'nin gücünü dengeleyebilecek güç olan BRICS'in içindeki ülkelerin aralarında ciddi farklılıklar, önemli rekabetler bulunuyor ve siyasi rejimleri farklıdır. BRICS, üyelerinin kendi aralarındaki çelişkilere rağmen ABD'nin hegemon gücünü kırarak, cüretini törpüleyecek güçtedir. Trump'ın kural tanımazlığına karşı, kendilerinin bu düzen içerisinde yükselişini sağlayan daha kurallı bir kapitalizmi savunmaktadırlar.

Çin'in her alandaki yükselişi ve ABD'nin gerilemesine karşı devreye sokulan "Yeniden Büyük Amerika" stratejisinde Avrupa ve diğer müttefiklerine karşı dost tutum yoktur. Çin ile salt ticari rekabet değil yapısal çatışma, sistemler arası mücadele boyutu bulunmaktadır. Teknoloji, nadir toprak elementleri, yarı iletkenler, ileri kompozitler, enerji depolama malzemeleri bu mücadelede özel bir yere sahiptir.

Özetle emperyalistler arası ve emperyalizm ile diğer büyük ve bazı orta güçler arası çelişkilerin başat ve belirsizliklerin hakim olduğu yeni bir konjonktüre girilmiştir.

Mevcut dünya konjonktüründe Türkiye'nin durumu

Küresel kapitalizmde kırılmaların olduğu bir dönemde Türkiye gibi geç kapitalistleşmiş, sanayileşmesini tam olarak gerçekleştirememiş ve çeşitli sorunlarla yüz yüze olan ülkeler açısından dünya ekonomisi ve siyasalindeki dönüşümlerin önemli sonuçları olacağı açıktır.

Orta büyüklükte bir güç olan Türkiye, bu çok boyutlu tabloda yanlış tercihler ve derin bağımlılıklar nedeniyle tehlikeli bir sürecin aktörü haline getirilmeye çalışılmaktadır. İktidar yanlış bir stratejiyle askeri maceralara girerek, yatırımlarını savunma sanayiine yoğunlaştırarak ülkemizi riskli bir rotaya sokmuştur. "Yerli ve milli" söylemiyle meşrulaştırılmaya çalışılan bu rota aslında emperyalist sisteme bağımlılığın, imzalanan askeri angajmanların Türkiye'ye biçilmiş taşeronluk rolünün ve yeni sermaye birikimi politikalarının bir parçasıdır. Irak, Libya, Suriye gibi ülkelerde yaşanan yıkıma verilen destek; Suriye'nin rejim değişiminde oynanan rol, İsrail'le sürdürülen

ilişkiler, NATO angajmanı, en son Cumhurbaşkanı'nın Trump'la buluşmasında ele alınan konular ve verilen tavizler bu durumun açık göstergeleridir.

ABD'nin Orta Doğu temsilcisinin "ulus-devletleri engel" olarak ilan etmesi, "yeni bir bölgesel düzenleme zamanının geldiği" vb. sözleri, ülkemiz ve bölgemiz için net bir uyarı işaretidir. Büyük Ortadoğu Projesi (BOP) kurgusu bitmemiş, sadece araçları, kılıfları değişmiştir.

Emperyalizme bağımlı Türkiye'nin ve diğer birçok devletin hareket alanı yeni dönemde daralmıştır. Büyük güçler arasındaki rekabet ve boşluklardan faydalanarak kendine hareket alanı açma dönemi kapanmaktadır. Dünya konjonktürü, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde altyapı bağımlılığı, kaynak kaybı, ekolojik yıkım ve egemenlik yitimini pekiştirici özelliktedir. Bu koşullar iktidara artık eskisi gibi pazarlık fırsatı sunmuyor. Ekonomik çıkmazları ve emperyalizme bağımlılık düzeyi, iktidarı taktik özerkliği bile sınırlanan bir konuma çekmektedir. Ancak bu durum ülkemizin alternatif gelişme ve sanayileşme politikalarına ve bu yöndeki iktidar değişimine duyulan ivedi gereksinimi güçlendirmektedir. Ülkemizin bağımsız, özgür ve eşitlikçi bir toplumun inşasına yönelik hareket alanının korunması ve kullanılması tarihsel toplumsal bir gerekliliktir.

Ekonomi ve sanayide durum

Türkiye ekonomisi, sanayisi, yönetimi ve toplumsal durumu itibarıyla kritik bir eşiktir.

Türkiye sanayi politikalarında düşük katma değerli, emek-yoğun ara işlem basamaklarına sıkıştırılmıştır. Türkiye'nin temel sorunlarından biri, sanayi stratejisinin olmamasıdır. Uluslararası sermaye yatırımlarını çekmeye dayalı bağımlı yapı ve sermayeye verilen özel teşvikler, ülkenin bugünü ve geleceğini karartıcı boyutlardadır.

Kamu sanayi atılımlarıyla başlayan Türkiye'nin sanayileşme süreci ve planlama-sanayileşme-kalkınma paradigması, emperyalizmin yönlendirmesiyle kesintiye uğratılmıştır. Tüm sektörlerde girdiler sağlayan kamu sanayi kuruluşları serbestleştirme ve özelleştirmelerle tasfiye edilmiş, üretim ile ihracat oldukça yüksek oranlı ithal girdi ve dış sermaye girişlerine bağımlı kılınmış, fason üretim hakim olmuş; rant ve talan üzerine kurulu bir ekonomik model ikame edilmiştir.

Ekonomi borç, faiz ve açıkların yüksek düzeyi, dışa bağımlılık, sermayeye verilen özel destekler, kuralsızlaşma, inşaat ve rant talanı ile belirlenmektedir. Ülkemizin teknik altyapısını, mühendislik birikimini, üretim yeteneğini aşındıran, teknolojik bağımlılık sarmalında tutan ve toplumsal dokuyu parçalayan bir yıkım süreci söz konusudur.

Kaynaklar, üretken yatırımlar yerine, spekülasyon alanlara ve soygun düzeni haline gelen Kamu-Özel İşbirliği projelerine aktarılmaktadır. Burada öne çıkan husus, yatırım teşvikleri ile istisna ve muafiyetlerden oluşan "vergi harcamalarının" teşvik sistemindeki yeridir. Kamu maliye politikasında sermaye çıkarları önceliklidir.

Yatırım ve teşvikler konusunda övgüyle bahsedilen “Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi”; teknoloji, yerel kalkınma ve stratejik ayaklarıyla üç hamle programını; sektörel ve bölgesel teşvik sistemi ise öncelikli yatırımlar ve hedef yatırımları içermekte; ayrıca proje bazlı teşvikler de bulunmaktadır. Bu yapı toplam teşvik sisteminin yüzde 70-75’ini kavramakta; toplam 15 kurum üzerinden sayısı 400’ü geçen teşvik bulunmaktadır. KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi, faiz ve kâr desteği, damga vergisi, emlak vergisi gibi istisna ve indirimler, yatırım yeri, sigorta primi işveren hissesi, makine desteği gibi destek unsurlar da bulunmaktadır. Vergi istisna ve muafiyetlerinin GSYH’ye oranı yüzde 3,9; toplam vergi gelirlerine oranı da yüzde 23’lerdedir. Toplanması gereken vergi gelirlerinin yaklaşık dörtte birinden vazgeçilmektedir. 2025 yılında kurumlar vergisi kaybı yaklaşık 450 milyar TL’dir; bu da dolaylı bir teşviiktir ve yararlanan büyük sermaye gruplarıdır.

Sanayinin merkezinde yer alan imalat sanayii gerilemektedir. GSYH içinde imalat sanayii ve tarımın payı düşmüştür. İmalat sanayiinin payında özellikle 2021 sonrasında belirgin düşme eğilimi vardır. Üretim artışı inişli çıkışlı, eğilim olarak da düşüştür. Kapasite kullanım oranları patinaj yapmaktadır. İthalat artış oranları daha yüksektir.

Üretim esasen düşük ve orta teknolojiye dayalıdır. Teknoloji sınıflaması içinde ihracatı ithalattan yüksek olan sadece düşük teknoloji grubudur. İmalat sanayii arz fonksiyonlarında düşük teknoloji düzeyinden yükseğe doğru gidildikçe arzın ithalatla karşılanan kısmında artış görülmektedir. Yüksek teknoloji grubunda ithalatın payı ortalama yüzde 63’tür.

Teknoloji bağlamıyla yarı iletkenlerin, çiplerin üretimine dek geniş bir kapsamı bulunan elektronik sanayiinde Türkiye stratejik bağımlılık içindedir. Sektörün nüvesi denilebilecek ilk girişimler Cumhuriyet’in ilk yıllarında başlamış ancak 1948’de başlayan Amerikan askeri yardımı ile sona ermiştir. Daha sonra PTT, NETAŞ, TESTAŞ, adı sonradan TELETAS olan PTT-ARLA, TÜBİTAK-YİTAL, DİSAN, TEK bünyesindeki Akköprü Elektronik Laboratuvarı ise özelleştirmeler ve dışa bağımlılık ağlarıyla yok edilmiştir. Ülkemizde kamu girişimciliğiyle oluşması gereken elektronik temel bileşenler sanayii eksikliği söz konusudur.

Türkiye elektronik sektöründe sadece tüketici elektroniğinde görece bir başarıya sahiptir ancak gerek yaratılan katma değer, gerekse elde edilen katma değer oldukça düşüktür; üretim montaja dayalıdır. Çip gibi kritik elektronik bileşenlerin neredeyse tamamı ithal edilmektedir. Sektörün ihracat gelirinin dörtte üçü temel bileşen maliyeti olarak yurtdışına gitmekte; ithalat-ihracat verileri net ithalatçı konumu göstermektedir. Ülkemizin ekonomik siyasal durumu, nitelikli elektronik mühendislerinin önemli bir kısmının yurtdışına gitmesine neden olmuştur.

Üniversiteler ve araştırma merkezleri piyasanın kısa vadeli ve çoğu zaman taklitçi taleplerine mahkûm edilerek, temel ve uzun vadeli bilimsel araştırma kapasitelerinden, eleştirel düşünceden, toplumsal

faida misyonundan uzaklaştırılmaktadır. Bu durum emperyalizmin teknoloji tahakkümüne dirençsizliğe yol açan tehlikeli bir yanıdır.

Sömürü yoğunlaşmış, ülkemiz ve halkımızın yoksullaştırılması vahim noktalara ulaşmıştır. Eşitsizliğin derinleşmesiyle birlikte çalışan yoksulluğu da artmaktadır. Bölüşüm şokları, vergi adaletsizlikleri, büyük hayat pahalılığı ve toplumsal bir bunalım söz konusudur.

Emeğin ve mühendislerin durumu

Üretim ucuz emeğe, emek ücretlerinin baskı altında tutulmasına dayalıdır. Sanayide istihdam edilen nitelikli işgücü oranı gerilemektedir. Emek gelirlerinin katma değer içindeki payı tüm sektörlerde gerilerken en fazla gerileme imalat sanayiindedir.

Emek düşmanı politikalar, mühendisliğin, hekimliğin, eğitimciliğin değersizleştirilmesi, liyakatin her alanda tasfiyesi, kayırmacılık ve hukuk tanımazlık doruk noktalara ulaşmıştır.

Makina Mühendisleri Odası’nın 2025 yılında yaptığı, 9.561 mühendis ve mühendislik öğrencisini kapsayan araştırmada; ülke ekonomisi, temel ihtiyaçlar; demokrasi, adalet-hukuk; eğitim kalitesi, eğitim sürecinde ekonomik olarak zorlanma, ihtiyaç fazlası kontenjan; meslek itibarı, yapılan işin meslekle bağı, mesleki gelişim, iş arama süreleri, yoksulluk sınırı altında ücret, fazla mesai ücreti, gelirlerin enflasyon karşısındaki konumu, haftalık çalışma sürelerinin 45 saatten fazlalığı, mobbing; kadın mühendislerin iş ve aile yaşamını birlikte yürütmekte zorlanması, işyerlerinde cinsiyet eşitsizlikleri; emekli mühendislerin mutlak çoğunluğunun geçinme zorluğu, emeklilik sonrası çalışma hayatına devam etme oranının yüksekliği gibi birçok sorun tespit edilmiştir.

TMMOB’nin önerdiği model

TMMOB Sanayi Kongreleri ülkeyi, insanı, emeği, doğayı ve kamusal çıkarı merkeze alan bir kalkınma anlayışının sesi, nefesi ve akli olmuştur. Ülkemizde bu anlayışın tam karşısında duran bir siyasal ekonomi tercihi hakimdir. Türkiye’nin temelden farklı bir yönelime girmesi gerekiyor.

İhtiyacı duyulan değişim, eklektik liberal politikalarla ekonomiyi piyasaya bırakmak, sektörleri rekabetçi kılmak vb. yaklaşımlardan kopmakla; ülke çıkarlarından, halktan, emekten yana demokratik, eşitlikçi, kamucu, toplumsal kalkınmacı ilkeleri benimsemekle başlamalıdır.

Yabancı ve yerli sermaye ve rant tekellerinin egemenliğini kırarak; üretim ve bölüşüm ilişkilerini toplumsal ihtiyaçlar doğrultusunda düzenleyecek bir paradigma değişimine duyulan ihtiyaç acildir.

Savunduğumuz model, salt teknik ve ekonomik bir programın çok ötesinde, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti çerçevesinde kurgulanmış kapsamlı bir toplum sözleşmesidir. Bu modelin temel öğeleri ve somut adımları özetle şunlardır:

Kamucu bir alternatif ekonomi politikası çerçevesi oluşturulması gerekliliği kongrede görüş birliği içinde ortaya konulmuştur. Bu çerçevede, üretim ve bölüşüm ilişkilerinin toplumsal ihtiyaçlar doğrultusunda organize edilmesini; kamusal mal ve hizmetler ile tüm doğal tekel alanlarında kamu kontrolünün sağlanmasını; eğitim, sağlık, ulaşım, barınma, iletişim, bilişim, enerji ve doğal kaynakların kamucu katılımcı planlama ile yeniden yapılandırılmasını ve denetleme mekanizmalarının tesisini içermektedir.

Tam bağımsızlık için Türkiye ekonomisinin üretim, ticaret ve sermaye hareketleri boyutlarıyla dış dünya ile eklemlenme biçimlerini ve bunların yarattığı sorunları açıkça tanıyıp çözmek; ekonomide, sanayi, tarım, ticaret, hizmet, finans sektörlerinde ve siyasette emperyalizmden bağımsızlığın sağlanması mutlak bir gerekliliktir. Tutarlı bir antiemperyalizm bağımlılık zincirlerinin aşılması ve tam bağımsızlık perspektifini gerektirmektedir.

Toplumsal formasyonun dönüşümü ile yönetim, ekonomi, sanayi, bilim, teknoloji, eğitim, toplum, kültür, doğa, siyaset, devlet ilişkilerinin köktenci, katılımcı programatik yaklaşım ve uygulamalar bütünü ile dönüştürülmesi, demokratikleşmesi hedeflenmelidir.

Katılımcı ve bilimsel ulusal planlama ile beş yıllık kalkınma planları yeniden etkin, bağlayıcı, yönlendirici ana araçlar haline getirilmeli; planlar, katılımcı demokrasi anlayışıyla sendikaların, meslek odalarının, üniversitelerin, üretici ve tüketici kooperatiflerinin, demokratik kitle örgütlerinin etkin katılımıyla hazırlanmalıdır.

Planlamanın stratejik odağına geleceği şekillendirecek ileri teknoloji üretimi ile sağlık, eğitim, gıda, barınma, ulaşım, enerji gibi halkın temel ve ertelenemez toplumsal ihtiyaçlarına yönelik politikalar yerleştirilmelidir.

Ulusal kaynaklar verimlilik, sürdürülebilirlik ve toplumsal fayda kriterleriyle ülkenin bilim ve teknoloji alt yapısının güçlendirilmesine, üretken ve katma değeri yüksek yatırımlara, nitelikli eğitime ve sağlığa kanallene edilmelidir.

Planlamanın omurgasını kamu mülkiyeti ve kamu girişimciliğinin yeniden ve güçlü bir şekilde inşası oluşturmaktadır. Kamu mülkiyetinin yaygınlığı, kamu ekonomisinin kapsam ve kapasitesi ile kamusal sosyal hizmet alanlarının genişliği ve etkinliği, planlamanın başarılı olması ve toplumsal refahın sağlanmasında yararlanılacak en etkin araçlardır.

Enerji, maden, iletişim, ağır sanayi, bankacılık gibi stratejik sektörlerde özelleştirme politikaları derhal durdurulmalı, tasfiye edilen kamu varlıkları yeniden kazanılmalıdır. Kamu iktisadi Teşebbüsleri kâr amacı gütmeyen, ülkenin teknolojik gelişimine öncülük

eden, bölgeler arası dengesizliği gideren, stratejik fiyat istikrarı sağlayan, toplumsal refahı artıran kurumlar olarak yeniden yapılandırılmalıdır.

Bilim ve teknolojiye kamucu, açık, özgür ve barışçıl model inşa edilmelidir. "Açık Bilim" ve "Açık İnovasyon" ilkeleri temel politika haline getirilmeli, kamu tarafından finanse edilen tüm araştırmaların sonuçları şeffaf bir şekilde toplumun erişimine açık olmalıdır.

Üniversite-sanayi-kamu işbirliği, uluslararası tekellerin çıkarlarına değil, ülkenin toplumsal ihtiyaçlarına, çevre dostu teknolojilere ve insanı merkeze alan çözümlere odaklanmalıdır.

Tüm bu süreçlerin kalbinde emeğin ve doğanın haklarını merkeze alan, adil bir üretim ve bölüşüm düzeni yer almalıdır.

Sanayileşme, güvenceli, sendikalı, insan onuruna yakışır ücretli, sağlıklı ve demokratik çalışma koşullarında istihdam yaratmalıdır.

Üretim süreçleri ve teknolojik tercihler, ekolojik sınırlara saygılı, döngüsel ekonomi ilkelerini benimsemiş, su ve enerji verimliliğini maksimize eden, doğayı metalaştırmayan bir anlayışla tasarlanmalıdır.

"Yeşil dönüşüm", dışarıdan dayatılan bir finansal yük olarak değil, yerli teknoloji, nitelikli istihdam ve yeni sanayi dalları yaratan, toplumsal adaleti gözetken bir kalkınma ve bağımsızlık fırsatına dönüştürülmelidir.

Tüm yatırım ve altyapı projeleri, çevresel, sosyal, ekonomik ve teknik etki değerlendirmelerine tabi tutulmalı; değerlendirme süreçleri şeffaf, katılımcı ve bilimsel verilere dayalı olmalıdır. Karar alma mekanizmalarında liyakat, bilim ve kamu yararı tek ölçüt olmalıdır.

Bu gereklilikler, mevcut siyasi iktidar yapılanmasının temel tercihleri, politikaları ve dayandığı sınıfsal ittifaklarla köklü bir çelişki ve mücadele içindedir. Bu nedenle, bu kapsamlı, tarihsel ve toplumsal dönüşümü gerçekleştirebilmek için demokratik, laik, halkçı, emekten ve bilimden yana toplumcu bir siyasi iktidar değişimi kaçınılmaz bir gereklilik, olmazsa olmaz bir ön koşuldur.

Kimliğimizin ve toplumsal sorumluluğumuzun özünü oluşturan temel ilkimiz, halk için sanayi, barış için teknoloji, yaşam için üretimdir.

TMMOB, kuruluşundan bu yana olduğu gibi, aydınlanmanın, bilimin, emeğin, bağımsızlığın ve demokrasinin yanında saf tutmaya, bu mücadelenin teknik, bilimsel ve örgütlü gücü olmaya devam edecektir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

DEM PARTİ HEYETİ, TMMOB'Yİ ZİYARET ETTİ

DEM Parti Grup Başkanvekili Gülistan Kılıç Koçyiğit, Hukuk Komisyonundan Sorumlu Eş Başkan Yardımcısı Öztürk Türkdogan, Örgütlenme Komisyonundan Sorumlu Eş Sözcü Elif Bulut ve HDP Eş Genel Başkanı Sultan Özcan'dan oluşan DEM Parti heyeti 29 Ocak 2026 tarihinde TMMOB'yi ziyaret ederek TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, Yönetim Kurulu II. Başkanı Ekrem Poyraz, Yürütme Kurulu üyeleri Hülya Küçükaras, M. Hanze Gürkaş, Arif Balkanay ve Yusuf Songül ile görüşerek gündemdeki gelişmeler üzerine görüş alışverişinde bulundular.

TKP, TMMOB'Yİ ZİYARET ETTİ

TKP Ankara İl Başkanı Banu Ünver beraberindeki TKP üyeleri Ali Somel ve Fatma Korur'dan oluşan TKP Heyeti, 29 Ocak 2026 tarihinde TMMOB'yi ziyaret ederek TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, Yönetim Kurulu II. Başkanı Ekrem Poyraz, Yürütme Kurulu üyeleri Hülya Küçükaras, M. Hanze Gürkaş, Arif Balkanay, Yusuf Songül ve Genel Sekreter Özgür Topçu ile görüşerek gündemdeki gelişmeler üzerine görüş alışverişinde bulundular.

EMEP, TMMOB'Yİ ZİYARET ETTİ

EMEP Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir, EMEP Ankara İl Başkanı Rüstem Kahraman ve EMEP Sincan İlçe Yöneticileri, 2 Şubat 2026 tarihinde TMMOB'yi ziyaret ederek TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı Ekrem Poyraz, TMMOB Genel Sekreteri Özgür Topçu, TMMOB İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Çalışma Grubu Başkanı Bedri Tekin ve TMMOB Ankara İKK Sekreteri Seyit Ali Korkmaz'la görüştü. Görüşmede Ankara Sincan Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren Erkunt Sanayi'ye ait fabrikalardan çıkan atıkların hiçbir koruyucu önlem alınmadan fabrika arsasında bulunan açık alana döküldüğü; yapılan bilimsel analizlerle, bu atıkların işçi ve halk sağlığını son derece olumsuz etkilediğinin ortaya konduğu konusunda görüş alışverişinde bulunuldu.

HALKEVLERİ, TMMOB'Yİ ZİYARET ETTİ

Halkevleri Merkez Yürütme Kurulu Üyeleri Sevil Ulaş, Özgür Ersoy ve GYK üyesi Buse Üçer'den oluşan heyet 3 Şubat 2026 tarihinde TMMOB'yi ziyaret ederek Yönetim Kurulu II. Başkanı Ekrem Poyraz, Genel Sekreter Özgür Topçu ve Teknik Görevli Sezgin Çalışkan'la görüştü. Görüşmede, Halkevleri'nin 94. kuruluş yıldönümü sebebiyle yapılacak etkinlikler ve gündemdeki gelişmeler üzerine görüş alışverişinde bulundular.

DİRENEN MİGROS EMEKÇİLERİNİN YANINDAYIZ!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, insanca ücret ve güvenceli çalışma hakları için mücadele eden Migros depo işçilerinin haklı mücadelesine destek vermek amacıyla 3 Şubat 2026 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

Günlerdir insanca yaşanabilir bir ücret için mücadele eden Migros depo işçileri haklarına sahip çıkmak için ayakta!

Alın terinin karşılığını alabilmek için ülkenin her yanında mücadele eden emekçilerin direnişlerini selamlıyoruz! Emegi için, sendikal hakları için, insanca yaşayabilecek bir maaş alabilmek için yürütülen bu mücadele hepimize umut veriyor.

Milyonlarca emekçi açlık sınırının altında ücretlerle yaşamaya zorlandığı, ülke tarihinin en büyük zam dalgalarından ve en kitlesel yoksullaşma dönemlerinden birisini yaşıyoruz. Bu tablo karşısında emekçilerin insanca çalışma ve insanca yaşam talebi suç değildir.

Krizin tüm yükünün emekçilerin sırtına bindirilmek istenmesine izin vermeyeceğiz. İşçilerin açlık ve sefaletle mahkum edilmesine izin vermeyeceğiz. Sendikal haklarını kullanan emekçilerin işlerinden atılmasına izin vermeyeceğiz. İşyerlerinin emekçiler için çalışma kamplarına dönüştürülmesine izin vermeyeceğiz.

Temel hak ve özgürlüklerin baskı altına alınmasını, sendikal ve demokratik taleplerin engellenmesini kabul etmiyoruz.

Tarafımız direnen emekçilerin tarafıdır. Tarafımız emeğin onurlu mücadelesinin tarafıdır.

Direnen işçiler kazanacak, dayanışma kazanacak! Yaşasın sınıf dayanışması!

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

6 ŞUBAT DEPREMLERİNİN 3. YILINDA: ÜLKE OLARAK HÂLÂ ENKAZ ALTINDAYIZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 6 Şubat Depremlerinin yıldönümü dolayısıyla 5 Şubat 2026 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

6 Şubat 2023'te Kahramanmaraş merkezli yaşadığımız depremlerin üzerinden üç yıl geçti. Aradan geçen üç yılda acımız azalmadı; yaşadığımız yıkım ise daha da büyüdü. Resmi verilere göre 53 bin 537 yurttaşımızı yitirdiğimiz bu büyük yıkımın sorumluları ise hâlâ gerçek anlamda hesap vermedi.

Yaşamını yitiren tüm yurttaşlarımızı sevgi, saygı ve özlemle anıyor; yakınlarını kaybeden herkese bir kez daha başsağlığı ve sabır diliyoruz.

6 Şubat depremleri, 11 ilimizi etkileyen büyük bir doğa olayının ötesinde; yıllardır sürdürülen rantçı, piyasacı, denetimsiz ve bilim dışı politikaların kaçınılmaz sonucudur. On binlerce bina yıkılmış, yüz binlerce yapı ağır hasar alarak kullanılamaz hale gelmiştir. Buna karşın, depremin gerçek bilançosu ve sorumluluk zinciri aradan geçen üç yıla rağmen hâlâ tüm yönleriyle kamuoyuna açıklanmamıştır.

Deprem, merkezi idarenin ve yerel yönetimlerin afetlere hazırlık konusundaki yetersizliğini; kamusal sorumluluğun nasıl sistemli biçimde tasfiye edildiğini açık biçimde ortaya koymuştur. İlk saatlerde ve günlerde kurumlar arası eşgüdüm sağlanamamış, arama-kurtarma çalışmaları geç ve dağınık biçimde yürütülmüştür. Enkaz altında kalan binlerce yurttaşımız göz göre göre yaşamını yitirmiştir. AFAD'ın kriz yönetimi kapasitesinin yetersizliği, arama-kurtarma ekiplerinin ve teknik donanımın eksikliği, haberleşme

altyapısının çökmesi can kayıplarını artıran temel etkenler olmuştur.

Aradan geçen üç yıl içinde deprem bölgesinde yaşayan yurttaşlarımızın barınma, sağlık, eğitim, temiz su ve beslenme gibi en temel haklara erişimi hâlâ güvence altına alınamamıştır. Geçici barınma alanları kalıcı hale getirilmiş; güvenli ve nitelikli konut üretimi kamusal, planlı ve bütüncül bir yaklaşımla ele alınmamıştır. Yeniden yapılaşma sürecinin plansız ve denetimsiz biçimde yürütülmesi, yaşanan sorunları daha da derinleştirmiştir.

Depremi ilk günlerinden bu yana, yaşanan yıkımın büyüklüğünü toplumdan saklamaya ve her şeyin kontrol altında olduğu algısını yaratmaya çalışan iktidar, bu tutumunu Hatay'da film stüdyolarını aratmayacak törenlerle sürdürmektedir. En ağır yıkımı yaşayan illerden Hatay'da elektrik, doğalgaz ve altyapı sorunları çözülemezken; aceleyle yapılan çamurlu yollar, eksikleri giderilmeyen TOKİ konutları ve kalıcı çözümlerin yokluğu bu tabloyu bir kez daha açığa çıkarmıştır.

Bugün yalnızca deprem bölgesi değil, tüm ülke hâlâ enkaz altındadır; bu enkazın altında kentlerimizle birlikte kamusal planlama anlayışı ve bilimsel akıl da bulunmaktadır.

TMMOB ve bağlı Odaları, depremin hemen ardından sahada yürüttükleri çalışmalarla bu tabloyu tüm açıklığıyla ortaya koymuştur.

Birliğimiz; acil durum değerlendirmelerinden başlayarak yayımladığı raporlarla, yıkımın nedenlerini, ihmaller zincirini ve yapılması gerekenleri bilimsel verilerle kamuoyuna sunmuştur. 6. ve 8. Aylarına ilişkin durum tespit raporlarımızda, birinci yıl ve ikinci yıl değerlendirme raporlarımızda ortak bir gerçekliğe işaret edilmiştir: Afeti felakete dönüştüren, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı hizmetlerinin dışlanması; yapı denetiminin piyasaya terk edilmesi ve kamusal sorumluluğun bilinçli biçimde ortadan kaldırılmasıdır.

Bu büyük yıkımın ardından çok sayıda dava açılmıştır.

Yıkılan binalara ilişkin olarak müteahhitler, yapı sahipleri, teknik uygulama sorumluları ve kimi kamu görevlileri hakkında ceza davaları yürütülmektedir. Ancak geline

aşamada davaların önemli bir kısmı ya sürüncemede bırakılmış ya dar kapsamlı tutulmuş ya da yalnızca alt düzey sorumlularla sınırlandırılmıştır. Asıl sorumluluğu taşıyan kamu yöneticilerinin ve denetim mekanizmalarını işlemez hale getiren siyasi kararların yargı süreçlerinin dışında tutulması, adalet duygusunu zedelemekte ve cezasızlık politikasını derinleştirmektedir.

Depremi üçüncü yılında hâlâ gerçek bir hesaplaşmanın sağlanamamış olması kabul edilemezdir.

Yürütülen yargı süreçlerinde, bu yıkıma neden olan rantçı politikalar ve kamusal denetimsizlik görmezden gelinirken; mühendis, mimar ve şehir plancısı meslektaşlarımızın yetki ve sorumlulukları dışında kalan süreçlerden sorumlu tutulması kabul edilemezdir. Bilimi ve tekniği yıllardır savunan meslektaşlarımızın günah keçisi ilan edilmesini kabul etmiyoruz. Gerçek sorumlular yargı önüne çıkarılmadan adalet sağlanamaz.

TMMOB olarak bir kez daha vurguluyoruz: Depreme dayanıklı yerleşim alanları ve güvenli yapılar üretmenin tek yolu; mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı hizmetlerinin bilimsel ve teknik doğrular temelinde, kamucu bir anlayışla eksiksiz uygulanmasıdır. Kentleşme ve barınma politikaları sermayenin kâr hırsına göre değil, toplumun yaşam hakkına göre belirlenmelidir.

Afetlerin bir daha felakete dönüşmemesi için yapı denetim sistemi kamusal bir anlayışla yeniden düzenlenmeli, risk yönetimini esas alan bütünlüklü bir afet politikası hayata geçirilmeli ve meslek odalarının sürece etkin katılımı güvence altına alınmalıdır.

Ülkemiz ve yurttaşlarımız bu acıları hak etmiyor.

Bilimin, tekniğin ve kamusal sorumluluğun yok sayıldığı bu düzen değişmeden yeni felaketlerin yaşanması kaçınılmazdır.

TMMOB, geçmiş birikimiyle dün olduğu gibi bugün de bilimi ve tekniği halkın yararına kullanma mücadelesini kararlılıkla sürdürecektir.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

6 ŞUBAT DEPREMLERDE SORUMLULUK ZİNCİRİ VE KENTSEL POLİTİKALAR PANELİ ADANA'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

6 Şubat Depremlerinin yıldönümünde TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulu, Adana Büyükşehir Belediyesi ve Çukurova Belediyesi yürütücülüğünde Depremlerde Sorumluluk Zinciri ve Kentsel Politikalar Paneli, 5 Şubat 2026 tarihinde Adana Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu'nda gerçekleştirildi.

Panel saygı duruşu ve İstiklal Marşının okunmasının ardından TMMOB Adana İKK Sekreteri Kerem Şahin, Çukurova Belediye Başkanı Emrah Kozay, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz ve CHP Genel Başkan Yardımcısı Burhanettin Bulut birer açılış konuşması yaptılar.

Panelin moderatörlüğünü TBMM Başkanlık Vekili üyesi Jeoloji Mühendisi ve CHP Adana Milletvekili Dr. Müzeyyen Şevkin üstlendi.

Panelde; CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz, İnşaat Yüksek Mühendisi ve İMO Afet Hazırlık Müdahale Kurulu Başkan Yardımcısı Cahit Kocaman ile Çağdaş Hukukçular Derneği Deprem Komisyonu Üyesi Av. Umay Büyükdâğ konuşmacı olarak yer aldılar.

Açılış konuşmasında TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz şunları ifade etti:

“Değerli Milletvekillerim, Değerli Konuşmacılar, Değerli Meslektaşlarım,

Hepinizi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına dostlukla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, Zeydan Başkanımızın, Oya Başkanımızın ve Kadir Başkanımızın şahsında, siyasi iktidarın “muhalif belediyeleri silkeleme” operasyonu kapsamında hukuksuz ve mesnetsiz bir biçimde aylardır cezaevinde tuttuğu tüm belediye başkanlarımıza, yöneticilerimize ve çalışanlarına da bir selam göndermek istiyorum.

Bu vesileyle, siyasi iktidara bir kez daha sesleniyorum: Bu demokrasi ayıbına, halk iradesine vurulan bu darbeye derhal son verilmeli, hukuk dışı yollarla, baskı ve zor yöntemleriyle muhalif siyasetçileri etkisizleştirme anlayışı terk edilmelidir.

Haklarında kesinleşmiş mahkeme kararı olmayan tüm başkan, yönetici ve çalışanlar derhal serbest bırakılarak

görevlerine iade edilmeli, mahkeme süreçleri tutuksuz bir şekilde ve TRT'den de canlı olarak yayımlanarak sürdürülmelidir.

Onların yalnız olmadıkları, arkalarında onları bu göreve taşıyan milyonlarca seçmenin olduğu asla unutulmamalıdır.

Yarın 6 Şubat. Kahramanmaraş merkezli depremlerin ve ardından yaşanan Hatay depreminin üçüncü yıl dönümü.

Bu depremlerde, on binlerce yurttaşımızı kaybettik, milyonlarca insan yerinden edildi, kentlerimiz büyük ölçüde yaşanamaz hale geldi. Acımız hâlâ çok taze.

Bu büyük yıkımda ve ülkemizde yaşanan tüm doğal afetlerde yaşamını yitiren yurttaşlarımızı bir kez daha saygı ve özlemle anıyorum. Yakınlarını, sevdiklerini, ailelerini kaybeden tüm yurttaşlarımıza sabır diliyorum.

Bugün burada, yaşadığımız o büyük felaketi anmanın yanı sıra, o felaketi yaratan nedenleri, sorumlulukları ve özellikle de bu ülkenin kentlerini afete açık hale getiren politik tercihleri de konuşmak için bir aradayız.

Bu nedenle panel konumuz olarak “Afetlerde Sorumluluk Zinciri ve Kentsel Politikalar” başlığının seçilmiş olmasını oldukça anlamlı buluyorum.

Etkinliği düzenleyen Adana İl Koordinasyon Kurulumuz ile Çukurova Belediyesine, katkı sunan tüm arkadaşlarımıza ve değerli görüşlerini bizlerle paylaşacak olan konuşmacılarımıza çok teşekkür ediyorum.

Bildiğiniz gibi afetler, insanlar için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar yaratan, olağan yaşamı kesintiye uğran doğa veya insan kökenli olaylardır.

Salgından savaşlara, depremlerden yangınlara, sellerden toprak kaymalarına, şiddetli meteorolojik olaylardan çığ düşmesine kadar bu afetlerin pek çoğunu yakın zamanda sıklıkla deneyimliyoruz.

Bu deneyimlerin bize öğrettiği en önemli gerçek, türü ve boyutları ne olursa olsun, afetlerden ne derece etkileneceğimizi belirleyen şeyin, afete ne kadar hazırlıklı olduğumuzdur.

Bizler ülke olarak ne yazık ki bu konuda hep kötü sınavlar veriyoruz. Bütünlüklü bir afet yönetimi politikası geliştiremediğimiz için afetlerle yüz yüze kaldığımızda geçici, anlık, bireysel tepkilerle süreci yönetmeye çalışıyoruz.

Afetler sonrasında gazeteci ve koruma ordusuyla birlikte afet bölgesine gitmekle, afetzedelerin yaralarını sarmakla övünen bir yönetim anlayışının esiri olduk.

Öncesinde tüm topluma dağıtılmış ortak bir sorumluluk paylaşımı yerine, sonrasında belirli kişilerin fedakarlıklarına dayalı mücadele süreci bizim afetlerle başa çıkma stratejimizin temelini oluşturuyor.

Deprem olduğunda arama kurtarma görevlilerinin, orman yangını çıktığında itfaiye erlerinin kahramanlaştığı bir afetle mücadele stratejimiz var.

Oysa afetler nasıl ki doğaüstü olaylar değilse, afetle mücadelede de doğaüstü güçleri olan kahramanlara ihtiyacımız yok, olmamalı. Bizim ihtiyacımız olan kahramanlar değil, bilimin ve teknolojinin rehberliğinde davranan kurumlardır.

Afetle mücadeleyi kahramanların sırtına yüklemek yerine afet öncesinde önleme, risk azaltma, hazırlık gibi çalışmaları da kapsayacak planlar ivedilikle yürürlüğe sokulmalı, yerel yönetimler ve devlet kurumları bu planları uygulayacak biçimde donatılmalıdır.

Sevgili Katılımcılar,

TMMOB olarak depremin 6. ve 8. Ayları ile 1. ve 2. Yıllarında yayımladığımız raporlarda; yapı stokundan planlama kararlarına, denetim mekanizmalarından yeniden inşa sürecine kadar pek çok başlıkta bilimsel uyarılar yaptık.

Ancak bu uyarılar karşılık bulmadı; bilimsel bilgi bir kez daha siyasal ve ticari tercihlere kurban edildi.

Meslek örgütlerinin kamuya yönelik karar alma süreçlerinden dışlanması sadece afet politikalarıyla da sınırlı değil.

Bu bilim dışı anlayış o denli pervasızlaştı ve saldırganlaştı ki, geçtiğimiz günlerde TMMOB ve Türk Tabipleri Birliği Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi'nden dahi çıkarıldı.

İstedikleri kadar rahatsız olsunlar, buradan bir kez daha ifade ediyorum.

Afetlerin felaketlere dönüşmesi de, iş cinayetleri de meslek hastalıkları da kader değildir.

İnsanlık olarak sahip olduğumuz bilgi ve teknolojik olanaklar, afetlerin yol açtığı kayıpları da, iş kazalarını da, meslek hastalıklarını da azaltabilecek düzeydedir.

Bugün bilim ve teknik açısından baktığımızda; depremlere karşı daha dayanıklı yapılar üretmek,

yangınlara karşı koruyucu ekipmanlar sağlamak, erken uyarı sistemleri kurmak, salgınlara karşı etkili aşılar geliştirmek, iş yerlerinde gerekli mühendislik önlemlerini alarak iş kazalarının önüne geçmek mümkündür.

Ancak buna rağmen, yaşadığımız kayıpları yeterince azaltamıyoruz.

Bunun iki temel nedeni vardır:

Bunlardan İlki, yasal mevzuatın ve kamusal kararların bilimsel gerçeklikler zemininde belirlenmemesidir.

İkincisi ve daha da vahimi ise toplumsal fayda yerine sermaye kesimlerinin çıkarlarının kılavuz haline getirilmesidir.

AKP'li yıllarda daha da netleşen bu politik tercihlerle kentlerimiz birer yaşam alanı olmaktan çıkıp birer yatırım ve rant aracına dönüştürülmüştür.

Planlama bütünlüğü parçalanmış, üst ölçekli planlar devre dışı bırakılmış, kentler piyasa taleplerine göre biçimlendirilmiştir.

İmar aflarıyla mühendislik hizmeti almamış milyonlarca yapı yasalaştırılmış, yapı denetimi kamusal bir görev olmaktan çıkarılarak ticari bir faaliyete dönüştürülmüştür.

Kentsel dönüşüm ise afet riskini azaltmak için değil, rant transferlerini hızlandırmak için kullanılmıştır.

Bu tercihler her afette binlerce can kaybı ve devasa ekonomik yıkımlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Mesele yalnızca inşaat politikalarıyla da sınırlı değildir.

Özelleştirme ve piyasalaştırma politikaları; eğitimden sağlığa, sosyal güvenlik, çalışma yaşamına, gıda güvencesinden afet yönetimine kadar her alanda kamusal yapıyı zayıflatmış, toplumu bir bütün olarak savunmasız hale getirmiştir

Tam da bu nedenle Nasıl bir kent istiyoruz? Sorusunun yanıtı aslında gayet basit ve açıktır.

Biz, imar aflarıyla çürütülmüş, denetimsiz ve kaderine terk edilmiş kentler istemiyoruz.

Biz, afetlere dirençli ve hazırlıklı kentler istiyoruz.

Biz, rantın değil, yaşamın; tevekkülün değil, bilimin; kârın değil, kamusal yararın merkeze alındığı kentler istiyoruz.

Böylesi kentler yaratmanın yolu, kentsel hizmetlere kamucu, toplumcu bir bakışla yaklaşmaktan geçmektedir.

Barınmanın temel bir insan hakkı olduğu, hizmetlere eşit erişim; sağlıklı çevre; insan odaklı mekanlar, insan hakları-kentli hakları, katılım, yaşanabilirlik, toplumsal barış, birlikte yaşama; engelli, hasta, çocuk ve kadın duyarlı planlama; bu yaklaşımın odağında yer almalıdır.

Yerel yönetimlerin asli işlerinden olan sağlıklı ve güvenli yapı üretim ve denetim sürecini ticari bir alan olarak sermayeye teslim eden anlayışa son verilmelidir.

Yapı denetiminde imar planlarına, mimarlık ve mühendislik projelerine uygun, gerekli şantiye organizasyonunun sağlandığı bir kamusal denetim anlayışı etkin kılınmalıdır.

Kent planlarında sanayi, tarım, enerji, kültür ve çevre gibi tüm unsurlar birbiriyle uyumlu bir şekilde planlanmalı, doğal ve tarihi sit alanları, tarım arazileri, zeytinlikler gibi yerler hiçbir koşulda yapılaşmaya açılmamalı ve mutlak biçimde korunmalıdır.

Yenileme ve sağlıklaştırma süreçlerinde yerinde dönüşüm esas alınmalı, bu projeler hiçbir koşulda yaşayanlar açısından sosyal ayrılmaya/toplumsal kırılmaya/sosyal bir yıkıma neden olmamalıdır.

Ve en acil talebimiz: İmar afları tarihe gömülmelidir. Teknik gerçekleri yok sayan, toplumda adalet duygusunuzedeleyen ve ölümcül riskleri normalleştiren bu uygulama, bir daha gündeme gelmemek üzere son bulmalıdır. Unutmayalım; affedilen her kaçak yapı, ötelenen bir faciaya davetiye çıkarmaktadır.

Sevgili Katılımcılar,

TMMOB olarak yıllardır mesleki birikimimizin ülkemiz ve halkımız yararına kullanılması için, insanca yaşanacak bir ülke ve insanca yaşanacak kentler için yoğun bir mücadele sürdürüyoruz.

Bugüne kadar Birlik ve bağlı odalarımızla birlikte kamu zararı doğuracak düzenleme ve uygulamalara karşı binlerce dava açtık; çok sayıda bilimsel etkinlik ve kitlesel kampanya örgütledik.

Yüzlerce raporu kamuoyuyla paylaştık.

Bu mücadeleyle halk düşmanı, emek düşmanı, bilim ve doğa düşmanı politikalara karşı yeterli direnç oluşturamadıysak da, en azından bu politikaların tüm toplumu yıkıma sürükleyen bir afete dönüşmesine de engel olduk.

Kentlerimizde bugün hala ortak kamusal mekanlar, yeşil alanlar, kültürel ve tarihsel varlıklar, bostanlar korunabiliyorsa, bu durumda Birliğimize bağlı odaların hukuki ve toplumsal mücadelesinin katkısı büyüktür.

TMMOB Örgütlülüğü olarak toplumsal olanı ve kamucu politikaları savunmaya devam edeceğiz.

Kim ne engel koymaya kalkarsa kalksın; bizler bu ülkenin mühendisleri, mimarları ve şehir plancıları olarak üzerimize düşen her türlü sorumluluğu yerine getirmekte kararlıyız.

Halkın çıkarı için çalışmayı bir görev değil, bir sorumluluk olarak görüyoruz. Bu, bizi yetiştiren ve sınırlı kaynaklarını eğitimimiz için seferber eden topluma karşı en temel borcumuzdur; aynı zamanda mesleğimizin kamusal niteliğinin gereğidir.

Bu panelin; afetlerde sorumluluk zincirinin görünür kılınmasına ve nasıl bir kent istediğimiz sorusuna ortak yanıtlar üretilmesine katkı sunmasını diliyorum.

Katılımınız için hepinize teşekkür ediyor, panelimizin verimli geçmesini diliyorum."

Anma programı, saat 19.00'da Aksagaz Kavşağı'ndan başlayan Duygu Cafe önünde son bulan Meşaleli Yürüyüşle tamamlandı.

6 ŞUBAT PLATFORMU, HATAY'DA YÜRÜYÜŞ DÜZENLEDİ

6 Şubat depremlerinin 3. yıldönümü dolayısıyla Hatay'da 6 Şubat Platformu'nun çağrısıyla 5 Şubat 2026 tarihinde yürüyüş düzenlendi. Akşam saatlerinde Antakya'da Necmi Asfuroğlu Lisesi önünde toplanan yurttaşlar, Saray Caddesi'ne yürüdü.

Yürüyüşe TMMOB'yi temsilen Yönetim Kurulu üyesi Arif Balkanay da katıldı. Yürüyüş, Saray Caddesi'nde yapılan ortak basın açıklamasıyla sona erdi. Açıklamanın ardından depremde yaşamını yitirenler için 105 saniyelik saygı duruşu yapıldı. Yürüyüşte sık sık "Unutmak yok, affetmek yok, helalleşmek yok" sloganları atıldı.

Ortak basın açıklamasını 6 Şubat Platformu adına TMMOB Hatay İKK Sekreteri Mehtap Arslanyüreği okudu. Açıklama, "Unutmak yok. Affetmek yok. Helal etmek yok" sözleriyle başladı.

Arslanyüreği, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Sevgili Hataylılar,
Bu kentin acısını birlikte taşıyanlar,
Bu topraklardan vazgeçmeyenler,

Bugün burada bir araya gelmemizin nedeni yalnızca yürümek değil. Bugün burada hatırlamak, sormak ve sözümüzü söylemek için buradayız.

Bu yürüyüş; unutmaya karşı hafızadır, sessizliğe karşı sözdür, yalnızlığa karşı dayanışmadır.

6 Şubat sabahı hepimizin hayatı ikiye bölündü. Öncesi ve sonrası olan bir gün yaşadık. O sabah yalnızca binalar yıkılmadı; evlerimiz, sokaklarımız, anılarımız, alışkanlıklarımız da yıkıldı.

Ama aynı zamanda şunu da gördük: Bu kent, bütün acısına rağmen ayakta kalmak isteyen insanlarla dolu. Bugün aradan üç yıl geçti. Yas hâlâ içimizde. Eksikler hâlâ hayatımızda. Ve ne yazık ki adalet hâlâ yerini bulmuş değil.

Son dönemde sıkça bir cümle duyuyoruz: "Antakya yeniden ayağa kalkıyor."

Biz de soruyoruz: Ayağa kalkan kim? Nerede? Kimin için?

Eğer yeniden kurulan şehir; eski sakinlerini dışarıda bırakıyorsa, mahalle kültürünü yok ediyorsa, insanları doğdukları yerlerden koparıyorsa, bize sorulmadan, bizim adımıza karar veriliyorsa; orada ayağa kalkan şey yaşam değildir.

Bugün bu yürüyüşü; parlak görsellerde, resmi anlatılarda yer almayan Hatay için yapıyoruz. Geçici barınma alanlarında hâlâ belirsizlik içinde yaşayanlar için yapıyoruz. "Sabret" denilerek yıllardır bekletilenler için yapıyoruz. Sesini duyuramayanlar için yapıyoruz.

Bu kent sadece yeniden inşa edilen binalardan ibaret değildir. Bu kent; çocukların oynadığı sokaklardır, komşuluğun hâlâ yaşadığı mahallelerdir, inançların, dillerin, kültürlerin yan yana var olduğu bir yaşamdır. Ve bu yaşam, masa başında çizilemez.

Biz şunu açıkça söylüyoruz: Bu kent bizimle birlikte yeniden kurulmalıdır. Planlar şeffaf olmalıdır. Kararlar katılımcı olmalıdır. Yaşam hakkı korunmalıdır. Kültürel ve doğal miras yok sayılmamalıdır.

Bugün burada yürümemizin bir nedeni daha var: Bu sürecin yalnızca hızla değil, adaletle ilerlemesi gerektiğini hatırlatmak. Çünkü aceleyle yapılan her iş, yarının yeni sorunlarını yaratır.

Biz bu kentte tekrar aynı acıları yaşamak istemiyoruz. Yeni yıkımların, yeni kayıpların, yeni "keşke"lerin parçası olmak istemiyoruz.

Bu yürüyüş yok sayılmaya, adaletsizliğe, mevcut mağduriyetimize, yaşadığımız acılara, kaybolan yaşamlarımıza bir isyandır.

Bu sebeple yetkililere çağrımız

Bu kenti bizimle konuşarak, bizimle birlikte, bizim ihtiyaçlarımızı gözeterek yeniden kurun.

Birbirimize çağrımızdır: Yalnız değiliz. Bu kent sahipsiz değil. Bu toprakların hafızası hâlâ burada.

6 Şubat'ta kaybettiklerimizi saygıyla anarken; onlara borcumuzun, yaşayanların yaşam hakkını savunmak olduğunu biliyoruz.

Bugün attığımız her adım; unutmadığımızın, vazgeçmediğimizin, bu kente sahip çıktığımızın göstergesidir.

Bu yürüyüş; acıdan umudu, yastan direnci, yalnızlıktan dayanışmayı büyütme yürüyüşüdür.

Ve biz, bu kenti yalnızca yeniden inşa etmeye değil, yeniden yaşatmaya kararlıyız.

Hep birlikte...

Geleceğimizi yeniden kurmak, Yaşamımızı tekrar oluşturmak,

Kadim kültürümüzü devam ettirebilmek için

Yürümeye ve sesimizi duyurmaya devam edeceğiz."

6 ŞUBAT DEPREMLERİNDE HAYATINI KAYBEDENLER 04.17'DE ANILDI

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerin 3 yıldönümünde saat 04.17'de Hatay'da hayatını kaybedenler bir kez daha anıldı.

Anmaya TMMOB'yi temsilen Hatay İl Koordinasyon Kurulunun yanı sıra Yönetim Kurulu üyeleri Arif Balkanay, Sefa Apaydın, Feramuz Aşkın ve Mustafa Zorlu katıldı. Yürüyüş sonrası anmada TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Arif Balkanay şöyle konuştu:

"Değerli Hataylılar, sevgili basın emekçileri, Hepinizi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

O büyük yıkımda ve ülkemizde yaşanan tüm doğal afetlerde yaşamını yitirenleri bir kez daha saygı ve özlemle anıyorum. Yakınlarını, sevdiklerini, ailelerini kaybeden tüm yurttaşlarımıza sabırlar diliyorum.

Üç yıl oldu. O büyük felaketin ardından geçen koskoca üç yıl. İşte yine bir aradayız ve hala sesimizi duymak istemeyenlere karşı hep beraber haykırıyoruz: Sesimizi duyan var mı?

O ses; üç yıl önce enkazın altında sıkışıp kalan, kurtarılmak için o soğuk, o zifiri karanlığı yırtan insanlığın yardım çığlığıydı: Sesimi duyan var mı?

Duymadılar. Günlerce, günlerce enkazın altında kurtarılmayı bekleyen insanlarımızın çığlığını duymadılar. "Kader" dediler, "iban" dediler, "şehit" dediler; devlet denen o aygıtın üzerine düşen görevini yapamadığını perdellemek istediler. On binlerimizi toprağa verirken vicdanımızı da gömmemizi istediler, ama başaramadılar. El ele verdik ve yaralarımızı birlikte sarmaya çalıştık, çalışıyoruz. Ve üç yıldır haykırıyoruz: Sesimizi duyan var mı?

Çünkü o ses; yaşananların bir kader olmadığını bilenlerin, bu büyük yıkımın asıl sorumlularının kimler olduğunu görenlerin sesidir. Çünkü o sesin sahipleri; bilimi ve tekniği esas alırlar ve bu birikimlerini toplum yararına kullanırlar.

İşte bu amaçla yıllardır haykırdık ve yine haykırıyoruz: Deprem değil, çürük bina öldürür! Afetlere karşı önlem, bilimsel verilerle alınır... Yetinmedik; bu amaçla raporlar hazırladık. Saha çalışmalarıyla, bilimsel değerlendirmelerle yaşananların nedenlerini ve çözüm yollarını ortaya koyduk. Ama ne yazık ki kamu otoritesi tarafından bu çığlıklarımız duymazdan gelindi. Ama pes etmedik, etmiyoruz ve hep beraber haykırıyoruz: Sesimizi duyan var mı?

Çünkü o ses; "Tarihi ve kültürüyle, sokağı ve mahallesiyle, medeniyetlerin buluştuğu çok renkli yapısıyla, bu şehir bir bütündür," diye haykıranların sesidir.

"Hatay'ı ayağa kaldırıyoruz," diyenler bu sesi duymamakta ısrar ediyorlar. Hatay halkını, toplu konut dedikleri tek tip, ruhu ve kültürü olmayan kutucuklara sığdırmaya çalışıyorlar. Üç yıl geçmesine rağmen bunu bile başaramıyor, verdikleri sözü tutamıyorlar. Oysa hayat, oysa Hatay, tek tip kutucuklara sığmayacak kadar zengin, özünü koruyacak kadar asidir. Bu nedenle binyıllardan gelen köklü geçmişimizi korumaya, geleceğimizi birlikte kurmaya kararlıyız.

TMMOB olarak mesleklerimize, meslektaşlarımıza ve halkımıza sahip çıkmaya devam edeceğiz. Hataylılarla dayanışma içinde olmayı sürdüreceğiz, bu topraklarda acıyı ve ölümü değil; eşitliği, özgürlüğü ve aydınlığı büyötmek için mücadeleden bir an olsun vazgeçmeyeceğiz. Karar verici ve uygulayıcılar duyuncaya kadar, bugün olduğu gibi yarınlarda da hep beraber haykıracağız; "Sesimizi duyan var mı?"

Bu sesimize ses, sözümüze söz olanlara, yitirdiğimiz canları bir kez daha saygıyla ananlara selam olsun! Felaketin gerçek sorumlularıyla yüzleşilmesini ve adaletin sağlanmasını isteyenlere, Hatay halkına ve dayanışma içinde burada bulunanlara selam olsun! Selam olsun, insanca bir yaşam kurulana kadar bu mücadeleyi kararlılıkla sürdüreceğiz olanlara!"

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ, TMMOB'Yİ ZİYARET ETTİ

Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Suat Yıldız, Genel Sekreter Yardımcıları Ferudun Ulutaş ve Şengül Altan Arslan, Eğitim Müdür Evren Haspolat ve Özel Kalem Müdürü Nurdan Türeci Akova 9 Şubat 2026 tarihinde TMMOB'yi ziyaret ederek TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı Ekrem Poyraz ve TMMOB Genel Sekreteri Özgür Topçu ile görüştü. Görüşmede Birlik çalışmaları ve ülke gündemine ilişkin görüş alışverişinde bulunuldu.

VENEZUELA BÜYÜKELÇİLİĞİ, TMMOB'Yİ ZİYARET ETTİ

Büyükelçiliği 12 Şubat 2026 tarihinde TMMOB'ye teşekkür ve nezaket ziyaretinde bulundu.

Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Büyükelçisi Freddy Eduardo Molina Gutiérrez, Müsteşar Yaifred Raquel Ron Aguilera ve Büyükelçi Asistanı Coşkun Aziz Pala, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı Ekrem Poyraz, TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri Arif Balkanay, Hülya Küçükaras ve TMMOB Genel Sekreteri Özgür Topçu ile görüştü.

Görüşmede, Dünyanın dört bir yanında süregelen savaş ve çatışmalarda olduğu gibi; bu emperyalist ve yağmacı saldırılara karşı Venezuela halkıyla dayanışma içinde olunduğu, uluslararası hukuku ve ülkelerin egemenliğini hiçe sayan eylemlerin kabul edilemez olduğu, savaşa karşı barışı, ölüme karşı yaşamı, esarete karşı özgürlüğün savunulması gerektiği, barış ve demokrasi mücadelesinin sürdürüleceği belirtildi.

CHP MİLLETVEKİLİ HASAN ÖZTÜRK, TMMOB'Yİ ZİYARET ETTİ

TBMM Dijital Mecralar Komisyonu üyesi, Bilgisayar Mühendisi, CHP Bursa Milletvekili Hasan Öztürk, 12 Şubat 2026 tarihinde TMMOB'yi ziyaret ederek TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı Ekrem Poyraz, TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri Arif Balkanay, Hülya Küçükaras ve TMMOB Genel Sekreteri Özgür Topçu ile görüştü. Görüşmede, ülke gündemi, ekonomik krizin mühendis, mimar, şehir plancıları üzerindeki etkileri, kamusal ve demokratik kitle örgütlerinin kamusal denetim mekanizmalarında zayıflatılmasının yarattığı riskler, yapay zeka ve teknolojik gelişmelerle ilgili çalışmalar ve meslek alanlarımız üzerine değerlendirmelerde bulunuldu.

HASTANELERİN TEHLİKE SINIFININ DÜŞÜRÜLMESİ ÖNERİSİNE KARŞI ORTAK AÇIKLAMA: “ÇALIŞAN VE HASTA GÜVENLİĞİ AÇISINDAN CİDDİ SONUÇLARA YOL AÇACAK ÖNERİDEN DERHAL VAZGEÇİLMELİDİR!”

Türk Tabipleri Birliği (TTB), Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), Devrimci Sağlık İşçileri Sendikası (Dev Sağlık-İş), Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES), İşyeri Hekimleri Derneği (İYHD), İş Sağlığı ve Güvenliği Dernekleri Federasyonu (İSAF), Sağlık Çalışanlarının Sağlığı Çalışma Grubu (SÇS ÇG), 16 Şubat 2026 tarihinde “Çalışan ve Hasta Güvenliği Açısından Ciddi Sonuçlara Yol Açacak Öneriden Derhal Vazgeçilmelidir!” başlıklı ortak bir basın açıklaması gerçekleştirdiler.

Sağlık Bakanlığı, 2 Ocak 2026 günü Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesindeki Tehlike Sınıfları Komisyonu'na başvurarak kamu hastanelerinin “çok tehlikeli” sınıfından “tehlikeli” sınıfına düşürülmesini talep etmiş; İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü de bu talebe özel hastaneleri de katarak 13 Ocak 2026 günü Tehlike Sınıfı Komisyonu toplantısında konuyu gündeme almıştı. Türk Tabipleri Birliği (TTB) ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin (TMMOB) itirazlarının ardından konu 17 Şubat 2026 günlü toplantıya ertelenmişti.

Tehlike Sınıfı Komisyonu toplantısı öncesi gerçekleştirdiğimiz basın toplantısına TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Alpay Azap, Merkez Konseyi üyesi Dr. Ali Karakoç, TTB İşçi Sağlığı ve İşyeri Hekimliği Kolu Başkanı Dr. Figen Şahpaz, Sağlık Çalışanlarının Sağlığı Çalışma Grubu'ndan Dr. Özlem Kurt Azap, TMMOB İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Komisyonu Başkanı Bedri Tekin ve TMMOB Teknik görevlisi Sezgin Çalışkan katıldı.

Basın toplantısının açılışını yapan Dr. Alpay Azap, İSG Meclisi verilerine göre 2025 yılında 2.105 işçinin çalışırken hayatını kaybettiğini belirterek, bu tablonun işçi sağlığı ve güvenliğindeki ciddi sorunları ortaya koyduğunu söyledi. Sağlık ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlıklarından randevu talep ettiklerini ancak yanıt alamadıklarını ifade eden Azap, emek-meslek örgütleri, uzmanlık dernekleri ve bilim insanlarının katkısıyla hazırlanan bilimsel raporu komisyon toplantısında sunacaklarını açıkladı. Hastanelerin “çok tehlikeli” sınıfta yer aldığını ve bunun hem sağlık çalışanlarını hem de milyonlarca vatandaşı ilgilendirdiğini vurguladı.

Ortak açıklamayı okuyan Dr. Figen Şahpaz ise hastanelerin fiziksel, kimyasal, biyolojik, ergonomik ve psikososyal pek çok riski aynı anda barındıran karmaşık işyerleri

olduğunu belirtti. Vardiyalı ve uzun çalışma saatleri, yoğun tempo ve yüksek çalışan sirkülasyonu nedeniyle iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının kapsamlı ve düzenli yürütülmesi gerektiğini ifade etti. Hastanelerdeki risklerin yalnızca çalışanları değil, hastaları ve ziyaretçileri de etkilediğini; tıbbi atıkların ise toplum sağlığı açısından tehlike oluşturduğunu dile getirdi.

Tehlike sınıfının düşürülmesi girişiminin, İSG personeli ve maliyetlerini azaltma amacı taşıdığını savunan Şahpaz, bu teklifin çalışan ve hasta güvenliği açısından kabul edilemez olduğunu belirterek Sağlık Bakanlığı'nı geri adım atmaya, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nı ise 6331 sayılı Kanun'u eksiksiz uygulamaya çağırdı. Ayrıca TTB ve TMMOB'nin Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi'ndeki statülerine ilişkin hukuki sürecin sürdüğü bildirildi.

Açıklama sonrası Bedri Tekin, Dr. Özlem Kurt Azap ve Dr. Ali Karakoç kısa birer değerlendirme yaptılar ve basın toplantısı sona erdi.

Ortak açıklama şöyle:

Hastaneler “Çok Tehlikeli”dir!

Yataklı Sağlık Kuruluşlarının Tehlike Sınıfının “Çok Tehlikeli”den “Tehlikeli”ye Düşürülmesi Kabul Edilemez!

Değerli basın emekçileri, hepiniz ortak basın açıklamamıza hoş geldiniz.

Sağlık Bakanlığı, 2 Ocak 2026 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Tehlike Sınıfları Komisyonu'na başvurarak, kamu kurumları tarafından verilen insan sağlığına yönelik yataklı hastane hizmetlerinin “çok tehlikeli” sınıfından “tehlikeli” sınıfına düşürülmesini talep etmiştir. İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü de bu talebe özel hastaneleri de katarak 13 Ocak 2026 tarihinde toplanan Tehlike Sınıfı Komisyonu'nda gündem yapmayı uygun görmüştür. Toplam 13 komisyon üyesinden ikisi, Türk Tabipleri Birliği (TTB) ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), başvurunun usule uygun olmadığını, Tehlike Sınıfı Tebliği ve Prosedürü'ne göre en az 30 gün öncesinden başvurulması gerektiğini söyleyerek bu gündemin görüşmesini 17 Şubat 2026 tarihine yani yarına aldırılmayı sağlamıştır.

Bu süre içerisinde TTB Merkez Konseyi adına bu konuyu görüşmek üzere Sağlık Bakanı, Çalışma ve

Sosyal Güvenlik Bakanı ile ilgili daire başkanlıklarından randevu talep edilmiş, TTB-Uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu (UDEK) aracılığıyla uzmanlık derneklerinden görüşleri sorulmuş, ilgili meslek örgütleri, sendika ve derneklerle toplantılar gerçekleştirilmiş, konunun uzmanı bilim insanları ile beraber çalışarak bir rapor hazırlanmıştır. Rapor, yarın toplanacak Tehlike Sınıf Komisyonu'nda yazılı ve sözel olarak aktarılacaktır. Bundan önce kamuoyunu bilgilendirmek üzere kısa bir özet yapmak istiyoruz:

Hastanelerin tehlike sınıfının düşürülmesinin sakıncalarını anlamak için risk ve tehlike tanımlarını hatırlamak gerekir. 2012 yılında yayımlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Kanunu'ndaki bu konuyla ilgili tanımlar şöyledir:

• **Tehlike:** İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini;

• **Risk:** Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini;

• **Risk değerlendirmesi:** İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları;

• **Tehlike sınıfı:** İş sağlığı ve güvenliği açısından, yapılan işin özelliği, işin her safhasında kullanılan veya ortaya çıkan maddeler, iş ekipmanı, üretim yöntem ve şekilleri, çalışma ortam ve şartları ile ilgili diğer hususlar dikkate alınarak işyeri için belirlenen tehlike grubunu tanımlar.

6331 sayılı İSG Kanunu, iş kazalarıyla meslek hastalıkları ve tehlikeler üzerinden değil riskin çeşitliliği, değerlendirilmesi ve önlenmesi üzerinden kurgulanmıştır. Neden tehlike değil, çünkü tehlike üretim teknolojisi değişmeden azalmaz. Oysa riskleri, aldığınız önlemlerle, güvenlik faaliyetleriyle azaltabilirsiniz. Diğer yandan riskleri azaltsanız dahi tehlike orada durur, siz iş kazalarını meslek hastalıklarını sıfırlarsanız dahi bir sektörde tehlike sınıfını yine düşüremezsiniz ancak ve ancak üretim teknolojisi ya da işin yürütülme koşullarında köklü değişiklikler yapılabilirse tehlike sınıfı düşer. Sağlık Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkililerinin kendi hazırladıkları kanunu yeterince bilmediklerini ve özümsemediklerini düşünüyoruz.

Aynı kanunun 9. maddesinde “İşyeri tehlike sınıflarının tespitinde, o işyerinde yapılan asıl iş dikkate alınır” ifadesi, Tehlike Sınıfları Tebliği'nde ise bu ifadeler ek olarak “İşyerinde birden fazla asıl iş tanımına uygun faaliyetin yürütülmesi halinde, bu işlerden tehlike sınıfı yüksek olan iş esas alınır” ifadesi yer almaktadır.

Hali hazırda kullanılan Tehlike Sınıfı Tablosu'nda kamu ve özel kurumlarda verilen insan sağlığına yönelik özel ihtisas gerektiren yataklı hastane hizmetlerinin tümü “çok tehlikeli” sınıftadır. Ayrıca hastane içinde yapılan diğer işlemler ayrı ayrı “çok tehlikeli”

sınıf içerisinde yer almaktadır. Temel eczacılık ürünlerinin hammaddelerinin imalatı (kanın işlenmesi dahil); ısınlama, elektromedikal ve elektroterapi ekipmanlarının onarım ve bakımı; gazın depolanması; tehlikeli atıkların depolanması; radyoaktif atıkların düzenli veya kalıcı olarak depolanması; diğer atık yönetimi hizmetleri; adli tıp laboratuvarlarının faaliyetleri; ameliyathanelerin sterilizasyonu faaliyetleri; tıbbi laboratuvar faaliyetleri; tanı amaçlı görüntüleme faaliyetleri... Bunların hepsi “çok tehlikeli” sınıfta işlerdir.

Hastanelerde sürekli olarak yürütülmekte olan bu işlerin tehlike sınıfı “çok tehlikeli” iken hastanelerin tehlike sınıfı “tehlikeli” olamaz. Zira, yukarıda da belirtildiği üzere Tehlike Sınıfları Tebliği'nde “İşyerinde birden fazla asıl iş tanımına uygun faaliyetin yürütülmesi halinde, bu işlerden tehlike sınıfı yüksek olan iş esas alınır” ifadesi açıkça belirtilmiştir.

Söz konusu öneri bilimsel açıdan değerlendirildiğinde de benzer sorun karşımıza çıkmaktadır. Hastaneler fiziksel, kimyasal, biyolojik, ergonomik ve psikososyal birçok riskler barındırmaktadır. Bunları özet olarak sayacak olursak;

• **Fiziksel risk faktörleri:** Gürültü, iyonizan radyasyon, parlak ışık, loş ışık, titreşim, sıcak/soğuk ortam, elektrik, elektromanyetik alan, ultraviyole, lazer ışınları;

• **Kimyasal risk faktörleri:** Kemoterapötik ilaçlar, karsinogen-mutagen maddeler, formaldehit, alkol, temizlik maddeleri, anestezi gazları, laboratuvar kimyasalları, oksijen başta olmak üzere yanıcı-patlayıcı-toksik gazlar, ısınma amaçlı doğalgaz, hidrojen peroksit, kuvvetli asitler ve bazlar, ilaçlar ve farmasötik kimyasallar, etilen oksit başta olmak üzere sterilizasyon dezenfeksiyon kimyasalları;

• **Biyolojik risk faktörleri:** COVID, Influenza, Hepatit B başta olmak üzere her türlü viral etkenler, bakteriyel etkenler, mantarlar, parazitler, tıbbi atıklar;

• **Ergonomik risk faktörleri:** Ağır kaldırma, itme-çekme, sürekli ayakta çalışma, ekranlı araçlarla çalışma, eğilerek çalışma başta olmak üzere her türlü ergonomik risk etkenleri;

• **Psikososyal risk faktörleri:** Vardiyalı çalışma, aşırı iş yükü, şiddet başta olmak üzere her türlü psikososyal risk etkeni.

Hastaneler bütün bu risk etkenlerinin tamamının bulunduğu, oldukça karmaşık işyerleridir. İşin yürütülme koşulları nedeniyle vardiyalı çalışma, uzun saatler çalışma, aşırı çalışma, hızlı çalışma oldukça sıktır. Bu koşullar altında iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin planlanması açısından da oldukça kapsamlı bilgi ve deneyim gerektiren, pek çok ortam ölçümü ve kişisel maruz kalım ölçümlerinin düzenli olarak yapılmasını gerektiren, çalışan sirkülasyonunun hızlı olduğu, dolayısıyla İSG eğitimlerinin ve risk değerlendirme faaliyetlerinin sık tekrarlanması gereken işyerleridir. Hastaneler ayrıca sadece sağlık çalışanlarının bulundukları işyerleri değildir, bu risklerin çoğu hastaları, hasta yakınlarını ve ziyaretçileri de

etkilemektedir. Tehlikeli tıbbi atıklar çevreye ve toplum sağlığına da olumsuz etki yaratmaktadır.

COVID-19 pandemisi döneminde, kayıtlara göre 210'u hekim olmak üzere toplam 557 sağlık çalışanı hayatını kaybetmiştir. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarının kaydedildiği ve Ocak 2016'dan itibaren yürürlükte olan Beyaz Kod uygulamasına 122 binin üzerinde başvuru olmuştur. Sağlıkçıya yönelik şiddet gittikçe artmaya, "doktor dövme" kazanılmış bir hak olarak dile getirilmeye devam etmektedir. 6 Şubat depremlerinde çalışanlar çürük hastane binalarının enkazı altında kalmış, hastalar yoğun bakımlarda elektrik yokuşundan nefessiz kalarak can vermişlerdir.

Tüm bu bilgiler ve yürürlükteki düzenlemeler göz önüne alındığında Sağlık Bakanlığı'nın söz konusu talebi gerçekleştirilebilir ve uygulanabilir değildir. Bu değişikliğin yapılması halinde hem tüm sağlık çalışanlarının sağlığını tehdit edecek hem de hasta güvenliğini riske atacak pek çok durum ortaya çıkacak, bu durum nihai olarak işverenin sorumluluklarını azaltmak yerine artıracaktır.

Konuyu daha detaylı inceleyebilmek için 6331 sayılı İSG Kanunu'na bağlı olarak çıkarılmış olan diğer yönetmeliklerin de incelenmesi gereklidir. Tehlike sınıfı değişikliği olursa; örneğin "İSG Kâtip" sistemi üzerinden istihdam edilen iş güvenliği uzmanı (İGU), işyeri hekimi (İYH) ve diğer sağlık personeli (DSP) sayıları ve çalışma süreleri değişecek, tehlike sınıfının düşürülmesi ile istihdam edilecek İSG profesyoneli sayısı yaklaşık olarak yarı yarıya azalacaktır. İş güvenliği uzmanının "çok tehlikeli" sınıfta, çalışan başına ayda 40 dakika ayırması gerekirken, "tehlikeli" sınıfta 20 dakika ayırması yeterli olacaktır. "Çok tehlikeli" sınıfta 250 kişiye 1 iş güvenliği uzmanı gerekiyken, "tehlikeli" sınıfta 500 çalışana 1 uzman yeterli olacaktır. "Çok tehlikeli" sınıfta İYH'nin her çalışana ayda 15 dakika ayırması gerekirken, "tehlikeli" sınıfta 10 dakika yeterli olacaktır. Böylelikle "çok tehlikeli" sınıfta 750 çalışana 1 işyeri hekimi gerekirken, "tehlikeli" sınıfta 1.000 çalışana 1 işyeri hekimi yeterli olacaktır. Risk değerlendirme çalışmaları "çok tehlikeli" sınıfta iki yılda bir yapılırken, "tehlikeli" sınıfta dört yılda bir yapılacaktır. Hastanelerin "çok tehlikeli" sınıftan "tehlikeli" sınıfa düşülmesi durumunda iki yılda bir güncellenmesi gereken acil durum planları dört yılda bir, her yıl yapılması gereken periyodik muayeneler üç yılda bir, her yıl tüm personele verilmesi gereken temel İSG eğitimleri iki yılda bir, İSG kurullarının toplanma sıklığı ayda birden iki ayda bir çıkacak, her personele yılda 16 saat olarak verilen eğitimler 12 saate düşecektir.

Yukarıda bahsedilen çok sayıdaki ve çeşitlilikteki risklerin yönetimi bu azaltılmış personel sayısı ve eğitimler, seyrekleşen kontrol ve önleme uygulamaları ile benzer kalitede sürdürülebilecek midir?

İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmeliğin 11.maddesi uyarınca oluşturulması zorunlu olan acil durum ekiplerinde sayıca azalma olacaktır. Söz konusu yönetmeliğin 14. maddesi uyarınca "çok tehlikeli" sınıfta iki yılda bir yenilenmesi zorunlu olan acil durum planları dört yılda bir yenilenecektir. Bu durum, hastanelerde acil durum planlamaları açısından büyük risk oluşturmaktadır. Özellikle deprem, sel, yangın

ve salgınlar başta olmak üzere tüm acil durumlar açısından hem çalışan hem de hasta güvenliğini tehdit eden bir durum ortaya çıkacaktır.

İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmeliğin 9. maddesi uyarınca "çok tehlikeli" sınıfta yer alan işyerleri için yılda bir yapılması zorunlu olan sağlık gözetimi (periyodik muayene), "tehlikeli" sınıfa geçişle birlikte üç yılda bir olacak şekilde seyreltilecektir. Bu durum çalışanlarının sağlık sorunlarının erken fark edilememesine, meslek hastalıkları tanılarında gecikmelere yol açacaktır.

Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 6. maddesi uyarınca "çok tehlikeli" sınıfta yılda bir tekrarlanması gereken iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri iki yılda bir olacak şekilde seyreltilecektir. Buna ek olarak yine aynı yönetmeliğin 11. maddesi uyarınca eğitim süresi yılda 16 saatten 12 saate indirilecektir. Bu durumun çalışan sirkülasyonunun çok yoğun olduğu, stajyer hekimler ile intörn hekim ve hemşirelerin görev yapmakta olduğu hastanelerde çok büyük ve telafisi mümkün olmayan sorunlara yol açabileceği açıktır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin 12. maddesi uyarınca işyeri risk değerlendirmesi "çok tehlikeli" işyerleri için en geç iki yılda bir tekrarlanırken "tehlikeli" işyerleri için en geç dört yılda bir tekrarlanır. Bu durum yüksek şiddet ve sıklıkta görülebilen, geniş bir çeşitlilik içeren çok sayıda riskin yönetilememesine, risk önleme çalışmalarının etkin şekilde yapılamamasına ve sonuç olarak iş kazası ve meslek hastalıklarında artışa neden olacaktır.

Bütün bu değerlendirmelerin yanı sıra Sağlık Bakanlığı'nın söz konusu tehlike sınıfı düşürülmesi talebinin zamanlaması da oldukça ilginçtir. Zira bakanlık, hastanelerin tehlike sınıfının düşürülmesi önerisini 6331 sayılı İSG Kanunu 2012 yılından beri yürürlükte olmasına rağmen, o tarihlerde yapmamış, kanunun İSG hizmetleri ve bu hizmetlerin desteklenmesini yani bu hizmetlerin sürdürülebilmesi için gerekli olan İSG profesyonellerinin istihdamını düzenleyen 6. ve 7. maddelerinin, beş kere ertelendikten sonra yürürlüğe girdiği 2025 yılından sonra yapmıştır. Aradan geçen 14 yılda hastanelerdeki tehlikelerde bir değişiklik/azalma mı meydana gelmiştir? Değişen şüphesiz ki hastanelerdeki tehlikelerin türleri ve sayısı değildir. Değişen, yürürlüğe giren maddeler ile hastanelerde istihdam edilmesi zorunlu hale gelen iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri ve diğer sağlık personelleri ve bunların istihdam sayıları ve çalışma süreleridir. Yukarıdaki tabloda da açıkça görüldüğü üzere Sağlık Bakanlığı'nın temel hedefi hastaneleri çalışanlar ve hastalar için daha güvenli hale getirmek değil, istihdam etmesi gereken İSG profesyoneli sayısını, dolayısıyla İSG maliyetini azaltmaktır. Sağlık Bakanlığı bu teklifiyle sağlık alanının düzenleyici ve uygulayıcı bir kamu otoritesi olmaktan çok bir işveren gibi davranmayı kendisine uygun görmüştür. Sağlık Bakanlığı'nın bir işveren kimliğine bürünerek işin maliyetini öncelemesi büyük talihsizliktir ve kabul edilemez.

Sağlık Bakanlığı, Tehlike Sınıfı Komisyonu'na başvurusunda, gerçek niyetini gizleyerek, sağlık alanındaki ölümlü iş kazaları ve meslek hastalıkları sayılarını tartışmalı SGK verileri üzerinden diğer "çok tehlikeli" işyerleriyle kıyaslamış, hastanelerde risklerin çok iyi yönetildiğini, zaten uzun süredir uygulanmakta olan yerleşik İSG kültürünün kendi protokolleriyle örtüştüğünü, Sağlıkta Kalite Standartları Hastane Risk Yönetimi Rehberi'nin tüm hastanelerde uygulandığını, her hastanede enfeksiyon ve radyasyon komitelerinin işler halde olduğunu, en sık rastlanan iş kazası olan kesici-delici alet yaralanmalarının basit kazalar olduğunu, en sık karşılaşılan biyolojik risk etmenleriyle sağlık personelinin çok eğitilmiş ve bilinçli olması nedeniyle baş edildiğini belirtmektedir.

Gerçekte ise durum böyle değildir. Asıl amaç İSG personel sayısını düşürmek, zor bulunan A sınıfı iş güvenliği uzmanını istihdam etmekten kurtulmak, İSG sorumlulukları ve maliyetlerini azaltmaktır. Yine söylüyoruz, Sağlık Bakanlığı bu alandaki asıl sorumluluklarını unutmüş süreci bir işveren mantığıyla yürütmeyi uygun görmüştür.

Tüm bu açıklanan bilimsel, hukuki ve idari gerekçeler göz önüne alındığında Sağlık Bakanlığı'nın bu teklifi

hiçbir bakımdan kabul edilemez. Sağlık Bakanlığı'nı çalışan ve hasta güvenliği açısından ciddi sonuçlara neden olacak bu teklifi geri çekmeye, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nı 6331 sayılı kanunu eksiksiz uygulamaya davet ediyoruz.

Yeri gelmişken yeniden hatırlatmakta yarar var diye düşünüyoruz. İşçi sağlığı ve güvenliğinin asıl sahipleri işyeri hekimlerinin meslek örgütü olan TTB ve iş güvenliği uzmanlarının meslek örgütü olan TMMOB, 21 Haziran 2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı genelgesi ile yeniden oluşturulan Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi'nin asil üyeliğinden çıkarılmış, ihtiyaç durumunda davet edilen kurumlar konumuna getirilmiştir. Bu konuyla ilgili hukuksal sürecimiz devam etmektedir.

Hepinize katılımınız için teşekkür ederiz.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)
Türk Tabipleri Birliği (TTB)
Devrimci Sağlık İşçileri Sendikası (Dev Sağlık-İş)
Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES)
İşyeri Hekimleri Derneği (İYHD)
İş Sağlığı ve Güvenliği Dernekleri Federasyonu (İSAF)
Sağlık Çalışanlarının Sağlığı Çalışma Grubu (ŞÇS ÇG)

DİSK-KESK-TMMOB-TTB: LAİKLİK HAKLARIMIZIN GÜVENCESİDİR: LAİKLİĞİ SAVUNMAK SUÇ DEĞİL TARİHSEL BİR GÖREVDİR!

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB, 22 Şubat 2026 tarihinde "Laiklik Haklarımızın Güvencesidir: Laikliği Savunmak Suç Değil Tarihsel Bir Görevdir!" başlıklı ortak basın açıklaması gerçekleştirdi.

Son dönemde laikliğin savunulmasını suç gibi gösteren, laiklik talebini kriminalize etmeye çalışan, laikliği savunanları hedef gösteren açıklamalar sadece Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nı değil aynı zamanda işçi sınıfının, emekçilerin tarihsel ve evrensel kazanımlarını da tehdit etmektedir.

Laiklik sadece bu ülkenin kurucu ilkelerinden biri değil aynı zamanda emekçilerin birliği, bütünlüğü, eşitliği ve hakları açısından da vazgeçilmezdir. Laiklik, emekçilerin birliğinin ve eşitliğinin, inanç özgürlüğünün

ve eşit yurttaşlığın teminatıdır. Hiçbir iktidar dayatması olmaksızın, herkesin inancını özgürce yaşayıp ifade edebilmesinin; farklı kimliklerin eşit haklarla barış içinde bir arada var olabilmesinin güvencesidir. Laikliğe zarar verecek her hamle, işçilerin, emekçilerin, halkın inançlarına göre ayrılmasına, bölünmesine, ötekileştirilmesine ve birbirine düşürülmesine yol açar.

Özellikle ekonomik sıkıntıların arttığı, sermaye iktidarının emekçilere daha fazla yoksulluk, daha fazla adaletsizlik ve daha fazla güvencesizlik dayattığı dönemlerde, emekçi kitleler kimlikleri üzerinden ayrıştırılarak yönetilmek istenmektedir. Hepimizi etkileyen yoksullaşmaya, artan gelir adaletsizliğine karşı tepkileri önlemek için; yoksuldan alıp zengine, işçiden-emekçiden alıp sermayeye kaynak aktaran bu düzenin çarklarının dönebilmesi için toplumu kutuplaştıran, ayrımcı politikalar, böl-parçala-yönet politikaları devreye sokulmaktadır. Bu nedenle böylesi dönemlerde laikliği, barışı, kardeşliği ve özünde demokratik bir cumhuriyeti savunmak biz emek ve meslek örgütlerinin asli bir görevidir.

Sermayeyi ve sermaye iktidarını korumak için laikliğe aykırı biçimde inançların kullanılması işçilerin, emekçilerin, geniş halk kesimlerinin haklarının gasp edilmesine hizmet etmektedir.

Laiklik; kaderciliğe, biat kültürüne ve sorgusuz itaate karşı emeğin hak arama iradesini büyüdür. Laik bir düzende işçilerin örgütlenmesi, grev yapması, hak araması günah olarak yaftalanamaz. Laik bir düzende iş cinayetlerinin failleri “kader”, “fitrat” denilerek aklanamaz; sorumlular somut hatalarını ve suçlarını “inanç” ile örtmeye kalkışamaz.

Laikliği savunmayı, korkunç ve tehlikeli bir demagoji ile, dine karşı bir saldırıymış gibi göstermek de Anayasamızın laiklik ilkesine aykırı bir tutumdur. Laikliği savunmak, inançların sermaye ve iktidar güdümüne sokulmasına karşı çıkmaktır. Aksini iddia etmek hem laikliğe hem de toplumsal barışa karşı çok tehlikeli bir girişimdir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın ikinci maddesi Cumhuriyet’in niteliklerini “demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti” olarak tanımlar. Maalesef şurası

açıktır ki bu niteliklerin tamamı, demokrasi, laiklik, sosyal devlet ve hukuk devleti ilkeleri son yıllarda ağır bir tahribata uğramıştır. Sosyal devletten, hukuk devletinden, temsili de olsa demokrasiden daha da uzaklaşılması ile laikliği savunmanın suç olarak gösterilmesi aynı sürecin parçalarıdır.

Laikliği savunmak suç değildir, anayasal bir haktır; dahası emek örgütleri için tarihsel bir sorumluluktur. Biz emek ve meslek örgütleri olarak laikliğin kriminalize edilmesini reddediyor; emeğin birliği ve kardeşliği için, demokratik bir cumhuriyet için laiklik mücadelesini büyüteceğimizi ilan ediyoruz.

Eşitlikçi, özgürlükçü, halkçı, kamucu, sosyal, laik ve demokratik bir cumhuriyet için omuz omuza mücadeleye devam!

DİSK-KESK-TMMOB-TTB

ORTAK AÇIKLAMA: LAİK VE BİLİMSEL EĞİTİME SAHİP ÇIKIYORUZ!

Aralarında TMMOB’nin de bulunduğu Emek, Meslek ve Demokrasi Örgütleri, 23 Şubat 2026 tarihinde Alba Hotel’de saat 11.00’de "Laik ve Bilimsel Eğitime Sahip Çıkıyoruz!" başlıklı ortak bir basın açıklaması yaptılar.

Açıklamayı EğitimSen Başkanı Kemal Irmak okudu. Açıklama sonrası Birliğimiz adına TMMOB Genel Sekreteri Özgür Topçu kısa bir değerlendirmede bulundu.

Yapılan açıklama şöyle:

LAİK VE BİLİMSEL EĞİTİME SAHİP ÇIKIYORUZ!

Türkiye’de uzunca süredir başta eğitim sistemi olmak üzere, günlük yaşamın pek çok alanı siyasi iktidarın siyasal-ideolojik hedefleri üzerinden baskıcı ve dayatmacı bir anlayışla yeniden şekillendirilmek istenmektedir.

Siyasi iktidarın ideolojik hedefleri doğrultusunda eğitim sistemine yönelik saldırıları artık gizli bir ajanda olmaktan çıkmış, açık bir meydan okumaya dönüşmüştür. Okul öncesinden üniversiteye kadar tüm eğitim kademeleri evrensel bilim yerine dini referanslarla kuşatılmak istenmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından 12 Şubat 2026 tarihinde yayımlanan ve 81 il valiliğine gönderilen “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Kapsamında Ramazan Ayı Etkinlikleri” konulu talimat, anayasal laiklik ilkesini ve eğitimin bilimsel niteliğine aykırıdır. Bütün eğitim

kademelerini kapsayan bu yasa dışı talimat, okulları “tek din tek mezhep” anlayışının doğrudan uygulama alanı haline getirmeyi amaçlamaktadır.

Siyasi iktidarın geçmişten bugüne sık sık başvurduğu insanları inanç üzerinden ayrıştırma ve kutuplaştırma politikalarının sonucusu ve en tehlikelisi doğrudan Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin aracılığıyla hayata geçirilmek istenmektedir. Anayasanın ikinci maddesinde açıkça Türkiye Cumhuriyeti’nin “Demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti” yazdığını hatırlatmak isteriz.

Eğitim kurumlarında tek bir dinin ibadetlerini merkeze alan etkinlikler planlamak, öğrencileri bu etkinliklere katılmaya zorlamak suçtur. Bu tür uygulama ve dayatmalar devletin tüm inançlar karşısında “eşit ve tarafsız” olması gerektiği ilkesini ortadan kaldırmakta, Anayasa’da yer alan laiklik ilkesine temelden aykırılık teşkil etmektedir. Örneğin MEB’in okullara gönderdiği talimatın uygulanması halinde okullarda öğrenciler oruç tutanlar ve tutmayanlar olarak ayrıştırılacak, oruç tutmayan öğrenciler dışlanacak ya da ötekileştirilecektir. Nitekim MEB tarafından okullara gönderen ve haftalık olarak doldurulması istenen “Ramazan Etkinlikleri İzleme Değerlendirme Formu” açık bir fişleme belgesidir.

Millî Eğitim Bakanlığı’nın 12 Şubat 2026 tarihli talimatı, sadece bir idari karar değil; Anayasa’nın 2. maddesinde yer alan laiklik ilkesine karşı işlenmiş ağır bir suçtur. Bu yasa dışı talimatın altına imza atan her bürokrat ve buna destek veren her yapı, Anayasayı kasten çiğneme suçu işlemektedir. Hiçbir genelge, hiçbir talimat, hiçbir siyasi hedef Anayasa’dan üstün değildir.

Okullar, farklı inanç gruplarından ve inancı olmayan öğrencilerin bir arada eğitim aldığı kamusal alanlardır.

Bireyler arasında dini inanç üzerinden ayrımcılık yapılmasına karşı çıkanları “din düşmanı”, “İslam düşmanı” ilan etmek isteyenlerin asıl amaçları bellidir.

İktidarın eğitim başta olmak üzere, toplumsal yaşamın bütün alanlarında uyguladığı baskı, şiddet ve dayatmacı uygulamalar, laik-bilimsel eğitim başta olmak üzere, eşit, özgür ve demokratik yaşama karşı açık bir meydan okumanın yaşandığını göstermektedir.

Buradan açık bir şekilde herkesi uyarıyoruz. Eğitim kurumlarını ve çocukları siyasal olarak istismar ederek, toplumu bir kez daha “tek din, tek mezhep” anlayışı üzerinden ayırıştırıp kutuplaştırmak isteyenler çok tehlikeli bir oyun oynamaktadırlar. Bu oyun, kazananın olmayacağı, okullarda ve toplumda telafisi mümkün olmayan hasarlar bırakmayı hedefleyen siyasal hedefleri olan bir oyundur.

Laikliğin varlığı, din ve mezhep farklılıkları üzerinden halkların, farklı inançtan ve mezhepten insanların birbiriyle çatışmalarına son vermek, her inancın kendisiyle ve diğer inançlarla eşit haklar temelinde ilişki kurmasını güvence altına almak açısından önemlidir. Değişik din, mezhep, inanç ve dünya görüşünden insanların gerçek anlamda eşit olarak kabul edilmesi, devletin bütün inançlara eşit mesafede ve tarafsız olmasına bağlıdır.

Günlük yaşamın her alanında okulda, işyerinde, üniversitede, sokakta, farklı kimlik, inanç ve dünya görüşleri arasında ayırım yapanlar, siyasi amaçlarla açıkça kin ve düşmanlık tohumu ekenler amaçlarına asla ulaşamayacaklardır.

Yıllardır uygulanan eğitim politikalarıyla çocukları hem inanç sömürüsü hem de emek sömürüsü üzerinden istismar edenlere karşı sessiz ve tepkisiz kalmamız mümkün değildir. İktidarın ve özellikle Millî Eğitim Bakanlığı’nın inanç istismarı ve emek sömürüsü odaklı uygulama ve dayatmalarına toplumun hiçbir kesiminin destek vermeyeceğine inanıyoruz.

Daha önce defalarca sahnelenen ve toplumda onarılması zor çatlaklar oluşmasına neden olan bu tür ayırıştırıcı ve kutuplaştırma temelli politika ve uygulamalara derhal son verilmelidir. Toplumda açıkça kin ve düşmanlık yaratmaya yönelik her türlü politika ve uygulamaya karşı tüm emek ve demokrasi güçleriyle birlikte güçlü bir barikat oluşturacağımıza ve bunun için bütün gücümüzle mücadele edeceğimize söz veriyoruz.

Eğitim Sen

DİSK

KESK

TMMOB

TTB

Alevi Bektaşî Federasyonu

Alevi Kültür Dernekleri

Demokratik Alevi Dernekleri

EĞİT-DER

Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı Laiklik Meclisi

Tüm Öğrenci Velileri Dayanışma Derneği

Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası

Pir Sultan Abdal Kültür Derneği

Tüm Emekliler Sendikası

Öğrenci Veli Derneği

Yurttaş Birlikteliği

DİSK-KESK-TMMOB-TTB İL-İLÇE BİRİMLERİ: ABD’NİN VENEZUELA’YA YÖNELİK EMPERYALİST SALDIRILARINI KINIYORUZ!

Aralarında TMMOB Adana, Ankara, Antalya, Denizli, İstanbul, İzmir, Kırklareli, Muğla İKK’larının da bulunduğu DİSK-KESK-TMMOB-TTB il/ilçe Birimleri, ABD’nin Venezuela saldırısı üzerine 4 Ocak 2026 tarihinde kitlesel basın açıklamaları yaptılar.

Yapılan ortak açıklama şöyle:

Değerli Arkadaşlar, Değerli Basın Emekçileri,

Amerika Birleşik Devletleri, kendi emperyalist çıkarları doğrultusunda dünyanın birçok bölgesinde sürdürdüğü

savaş ve müdahale politikalarına bir yenisini daha ekleyerek 2 Ocak tarihinde Venezuela’ya yönelik doğrudan askeri saldırı ve bombalama gerçekleştirmiştir.

Venezuela halkına karşı başlatılan bu saldırılar derhal son bulmalıdır.

ABD emperyalizmi, “uyuşturucuyla mücadele” ve “demokrasi” söylemlerinin ardına gizlenerek yürüttüğü kuşatma ve ablukayı bugün açık bir askeri saldırganlığa dönüştürmüştür.

ABD öncülüğünde yürütülen askeri, siyasi ve ekonomik müdahaleler; halkların kendi kaderini tayin hakkını, egemenlik ilkesini ve uluslararası hukuku açık biçimde ihlal etmektedir.

Birleşmiş Milletler’in Kurucu Şartı’nda yer alan uluslararası barış ve güvenliğin korunması, insan haklarına saygı, insani yardımın güvence altına alınması

ve hukukun üstünlüğü ilkeleri sistematik biçimde yok sayılmaktadır. Bu hukuksuzluk karşısında BM'nin ve uluslararası toplumun sessiz kalmaması; emperyalist müdahalelere karşı açık ve kararlı bir tutum alması tarihsel bir sorumluluktur.

ABD'nin Venezuela'ya yönelik saldırıları yalnızca askeri müdahalelerle sınırlı değildir. Yaptırımlar, ambargolar, ekonomik kuşatma ve siyasi istikrarsızlaştırma politikalarıyla yürütülen çok boyutlu bir emperyalist saldırı söz konusudur. Bu politikaların hedefinde Venezuela'nın başta petrol olmak üzere doğal kaynakları, enerji altyapısı ve kamusal birikimi bulunmaktadır. Sağlık, barınma, beslenme ve insanca yaşam hakkı, bilinçli olarak yaratılan kriz ve savaş koşulları altında sistematik biçimde ortadan kaldırılmaktadır.

Latin Amerika'yı yeniden emperyalizmin "arka bahçesi" haline getirmek isteyen ABD, Venezuela'yı kuşatarak halkın kazanımlarını yok etmeye çalışmaktadır. Bu girişim açık bir işgal niteliği taşımaktadır. Bu saldırılar, yalnızca Venezuela'nın değil, bölgedeki tüm bağımsız ve

demokratik hareketlerin karşısına konulan bir tehdittir.

Unutulmasın ki savaşlar ve askeri müdahaleler hiçbir zaman halkların değil; sermayenin, silah tekellerinin ve çokuluslu şirketlerin çıkarlarına hizmet etmektedir. Venezuela'da yaşananlar bu gerçeği bir kez daha ortaya koymaktadır. Emperyalist saldırılar sonucunda savaş baronları servetlerini büyütürken, bedeli emekçiler, yoksullar ve halklar ödemektedir. Emperyalizm; yoksulluk, göç, yıkım ve ölüm üreten bir tahakküm düzenidir ve bu düzenin en büyük mağdurları doğrudan halklardır.

Bu nedenle bir kez daha altını çiziyoruz; savaşa karşı barışı, ölüme karşı yaşamı, sömürüye karşı emeği ve emperyalizme karşı bağımsızlığı savunmak tarihsel bir sorumluluktur. Venezuela halkıyla dayanışma içinde olduğumuz; emperyalizme, savaşa ve her türlü dış müdahaleye karşı barış, demokrasi ve halkların kardeşliği mücadelesinin kararlılıkla sürdüreceğimizi kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

DİSK-KESK-TMMOB-TTB İl/ilçe Birimleri

TMMOB BURSA İKK: EMEĞİ YOKSULLUĞA MAHKÛM EDEN ZAM ORANLARINI VE SEFALET POLİTİKALARINI KABUL ETMİYORUZ

Aralarında TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu'nun da bulunduğu DİSK-KESK-TMMOB-TTB Bursa Bileşenleri, 7 Ocak 2026 tarihinde "Emeği Yoksulluğa Mahkûm Eden Zam Oranlarını ve Sefalet Politikalarını Kabul Etmiyoruz" başlığıyla BAOB Ortak Salonunda ortak bir basın açıklaması gerçekleştirdiler.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun Aralık ayı enflasyon verilerinin açıklanmasının ardından, milyonlarca memur ve emeklinin 2026 yılı ücret artışları belirlenmiştir. Açıklanan oranlar, toplumun geniş kesimlerinin yaşadığı gerçek hayat pahalılığını yansıtmamakta; emeğiyle geçinen milyonlarca yurttaş yoksulluğa mahkûm etmektedir.

TÜİK tarafından yıllık enflasyon yüzde 30,89 olarak ilan edilmiştir. Aynı verilerde gıda, ulaşım ve barınma gibi zorunlu harcama kalemlerinde çok daha yüksek artışlar olduğu kabul edilmektedir. Özellikle konut harcamalarında yüzde 49'u aşan artış yaşandığı bir tabloda, emeklilere yüzde 12, kamu emekçilerine yüzde 18 oranında zam yapılması, sosyal devlet ilkesine açıkça aykırıdır.

Belirlenen bu oranlar, ücret artışı değil, alım gücü kaybının kurumsal hale getirilmesidir. Emekçilerin, emeklilerin ve dar gelirli yurttaşların yaşadığı derin yoksullaşma bu politikalarla kalıcı hale getirilmektedir.

2026 yılı bütçe uygulamaları da bir kez daha göstermiştir ki siyasi iktidarın tercihi emekten değil, sermayeden yanadır. Halk artan borçluluk, işsizlik ve güvencesizlik koşulları altında yaşam mücadelesi verirken; krizin faturası ücretli kesimlerin sırtına yüklenmektedir. Asgari ücretin işveren talepleri doğrultusunda belirlenmesi ve ücret artışlarının daha yılın ilk günlerinde erimesi bunun açık göstergesidir.

Yaşanan ekonomik yıkım, mühendisleri, mimarları ve şehir plancılarını da doğrudan etkilemektedir. Yüksek eğitim gerektiren, ağır sorumluluklar içeren mesleklerimiz bugün güvencesiz çalışma biçimleri, işsizlik ve yoksulluk sınırının altında ücretlerle anılır hale gelmiştir. Emeklilik, insanca bir yaşam dönemi olmaktan çıkarılmış, yeni bir geçim krizine dönüştürülmüştür.

Son aylarda toplumun tüm kesimleri artan hayat pahalılığı karşısında geçinemediklerini açıkça ifade etmektedir. Ancak siyasi iktidar, bu haklı taleplere çözüm üretmek yerine, demokratik tepkileri baskı yoluyla bastırmayı tercih etmektedir. Oysa anayasal hakların sınırlandırılması ne ekonomik krizi çözer ne de toplumsal huzuru sağlar.

Ekonomik krizden çıkış, onu yok saymakla değil; emek eksenli politikalar geliştirmekle mümkündür. Kamucu bir anlayışın yeniden inşa edilmesi, üretime dayalı bir ekonomik yapının kurulması ve gelir dağılımında adaletin sağlanması zorunludur.

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu olarak taleplerimizi bir kez daha kamuoyuna duyuruyoruz:

Vergi sistemi ücretliler aleyhine olmaktan çıkarılmalı, servet ve kâr esaslı hale getirilmelidir. Temel tüketim hizmetleri olan elektrik, su, doğalgaz ve internet vergiden muaf tutulmalıdır. Dolaylı vergiler düşürülmeli, gıda ürünlerinde KDV sıfırlanmalıdır. En düşük emekli aylığı en az asgari ücret seviyesine yükseltilmelidir. Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının özlük ve ekonomik hakları derhal iyileştirilmelidir. Ek gösterge, ek ödeme ve tazminat düzenlemeleri mesleki sorumluluklara uygun biçimde

yeniden yapılandırılmalı; Birliğimizin yasa teklifleri gecikmeksizin yasalaştırılmalıdır.

Ülkemizin ve halkımızın geleceği yoksulluk ve adaletsizlik politikalarına teslim edilemez. TMMOB, kuruluşundan bu yana olduğu gibi bugün de emeğin, bilimin ve kamusal yararın yanında durmaya devam edecektir.

İnsan onuruna yakışır bir yaşam, adil bir ücret düzeni ve güvenceli bir gelecek için mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğimizi kamuoyuna saygıyla duyururuz.

DİSK-KESK-TMMOB-TTB Bursa Bileşenleri

TMMOB BURSA İKK: HRANT DİNK'İN KATLEDİLMESİNİN ÜZERİNDEN 19 YIL GEÇTİ! ADALET BORCUMUZ KATLANARAK ARTTI!

Aralarında TMMOB Bursa İKK'nın da bulunduğu ÇGD, DİSK, KESK, TMMOB ve TTB Bursa Bileşenleri, Gazeteci Hrant Dink'in katledilişinin 19. yılında 19 Ocak 2026 tarihinde BAOB Ortak Salonu'nda saat 12.30'da ortak bir basın açıklaması düzenlediler.

Yapılan ortak basın açıklamasını Eğitim Sen Bursa Şube Başkanı Derviş Erdem okudu. Açıklama şöyle:

“Barışın, kardeşliğin, eşitliğin, özgürlüğün ve demokrasinin sesini çoğaltmaya çalışırken aramızdan koparılan, failleri hepimizin gözleri önünde kahrmanlaştırılan, yargı süreçleri tetikçilerin ardındaki gerçek failleri korumakla geçirilen, Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink'in katledilişinin üzerinden 19 yıl geçti.

19 yıllık süreçte, cinayeti işleyen ekibin, “hassas ve milliyetçi gençler” olduğu tezini bile duyduk maalesef. Daha uzun süre cezaevinde tutulması mümkünken tahliye edilen tetikçi Ogün Samast, hakkında açılan “örgüt” davası zamanaşımından düştü. Dink'i hedef haline getirenler ise hiç yargılanmadı. Tam tersine Hrant Dink'i ölüme götüren neredeyse tüm resmi görevliler el üstünde tutuldu, terfi ettirildi. Bu karartma, unutturma, üstünü örtme, örgüt bulamama operasyonunda 19 yıldır adalet can çekiyor.

Hrant Dink, bir kaldırım kenarında değil, kendi sözleriyle “yaşadığı cehennemi cennete çevirmeye talipli olan” herkesin sol yanında katledildi!

Halkların kardeşliğini, barışı ve birlikte yaşama iradesini savunduğu için hedef gösterilen Hrant Dink; hakikati

söylemekten, eşitlikten ve yüzleşmeden vazgeçmeyen bir aydıdı. Onu aramızdan alan karanlık, yalnızca bir insanı değil; bu topraklarda demokratik, özgür ve çoğulcu bir geleceğin umudunu da susturmak istedi.

Katliamın ardından hepimizin adalet talebi mahkeme salonlarına sıkışmış, ritüellere ve bürokrasiye boğulmuş, bekleyerek elde edemeyeceğimizi bildiğimiz bir hukuk garabetine dönüştürülmüştür. Biliyoruz ki bu davanın karşı tarafında ne kadar gizlenmeye çalışılırsa çalışılsın ne kadar örtbas edilmek istenirse istensin bir yönetim akli bulunmaktadır. Dolayısıyla gelecek olan adalet, muktedirleri yerinden edecek bir güce sahiptir.

Bizler, bu topraklara daha fazla kan ve gözyaşı eken egemenlere inat, bizleri abluka altına alan karanlığı Hrant'a verdiğimiz sözümüzle bozacağız! Eşitlik, özgürlük, barış ve demokrasi bu topraklarda yeşerene kadar aradan yüz yıl da geçse “Buradayız Ahparig” diyeceğiz!

Uğur Mumcu, Hrant Dink, Musa Anter, Metin Göktepe gibi onlarca cinayetin arkasındaki güçler açığa çıkarılmadan, bu konuda samimi bir hesaplaşma ve yüzleşme yaşanmadan bu kara leke tarihimizden asla silinmeyecektir.

Ülkemiz; katliamlarla, cinayetlerle sarsılıyor, barış, emek ve demokrasi talep edenler için adeta bir cehenneme dönüşüyor, düşünce ve ifade özgürlüğüne karşı saldırılar tırmanıyor. Halkların bir arada kardeşçe yaşamasına yönelik ırkçı ve faşist yönelimlerin devrede olduğu böyle bir dönemde bizler hak ve hakikat arayışında Hrant için, adalet için mücadeleyi yükseltmeye devam edeceğiz.

Bu vesileyle cinayeti bir kez daha lanetliyor, sevgili Hrant'ı anıyor, gerçek katillerin açığa çıkarılmasını ve cezalandırılmalarını istiyoruz.”

ÇGD / DİSK / KESK / TMMOB / TTB Bursa Bileşenleri

TMMOB BOLU İKK: UNUTMADIK!

TMMOB Bolu İl Koordinasyon Kurulu, Bolu Barosu, Bolu-Düzce Tabip Odası, Bolu Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası, Bolu Grand Kartal Otel yangınının birinci yıldönümünde kaybettiğimiz 78 canı anmak için 20 Ocak 2026 tarihinde bir basın açıklaması yaptılar.

Yapılan ortak açıklama şöyle:

Bugün burada, 21 Ocak 2025 tarihinde Kartalkaya'da bulunan Grand Kartal Otel'de meydana gelen ve çoğu çocuk 78 yurttaşımızın yaşamını yitirmesine neden olan felaketin birinci yıl dönümünde bir araya gelmiş bulunuyoruz. Aradan geçen bir yıla rağmen acımız dinmemiş, öfkemiz azalmamıştır.

Bizler; hukukun üstünlüğünü savunan, yaşam hakkını temel alan, bilimin ve tekniğin rehberliğini esas kabul eden ve kamu yararını her türlü ekonomik ve idari çıkarın üzerinde gören meslek örgütleri olarak bu felaketin, bir "sıradan bir kaza" olarak nitelendirilemeyecek kadar çok ihmalin, eksikliğin ve denetimsizliğin sonucu olduğunu bir kez daha hatırlatmak isteriz.

Yaşam hakkı, Anayasa ile güvence altına alınmış en temel insan hakkıdır. Devletin ve kamu gücü kullanan tüm idari yapıların birincil görevi, bu hakkı korumak ve ihlal edilmesini önlemektir. Bu sorumluluk yalnızca olay sonrası yürütülen soruşturma ve yargılamalarla değil, olay gerçekleşmeden önce alınması gereken önleyici tedbirlerle anlam kazanır.

Grand Kartal Otel yangını, tüm kamuoyunun bildiği üzere felakete dönüşmeden, önlenebilir bir olaydır. Bu yönüyle hukuki sorumluluk yalnızca yangının çıktığı ana değil; yapı ruhsatı, kullanım izinleri, periyodik denetimler, yangın güvenliği raporları, acil durum planları ve bunların uygulanıp uygulanmadığına uzanan geniş bir süreci kapsamaktadır. Otel yetkililerinin otelin usulüne uygun denetlenmediğine ilişkin savunmaları, idarelerin denetim yükümlülüğünü gereği gibi yerine getirmemesi, hukuki sorumluluğu ortadan kaldırmaz; aksine ağırlaştırır.

Adalet ve Kanun Önünde Eşitlik ilkesi tüm bireylerin yasalar karşısında ayrımcılık yapılmaksızın eşit muamele görmesini ifade eder. Suç işleyen kişilerin fiillerinin ağırlığı ile orantılı cezalar almasını ve hukuk uygulamalarında hiçbir ayrımcılığa yer verilmemesini temin eder. Oysa ki Yargılamanın geldiği aşamada kusuru olduğu iddia edilen bir kısım kurum çalışanlarının İlk Derece Mahkemesi tarafından cezalandırılmasına rağmen

Bilirkişi raporlarında diğer kurumlar ile birlikte kusurlu olduğu belirtilen iki tane Bakanlık yetkilileri hakkında Kovuşturmanın başlanmamış olmasını anlamak mümkün değildir. Her suçlunun işlediği suçun niteliğine göre ayrı ayrı değerlendirilerek ceza alması, Yargılama içerisinde şeffaflık sağlanarak ,Makam mevki gözetmeksizin herkesin yargılamaya dahil edilmesi Adalete güven ilkesinin gereğidir. Adalet , Türk Yargısına güvenerek Hak edenin Hak ettiği cezayı alması en büyük temennimiz.

Yangın güvenliği, yapı tasarımından işletme aşamasına kadar bütüncül bir mühendislik ve mimarlık yaklaşımı gerektirir. Ülkemizde yangın ile mücadelede, yapı kullanma izni sonrasında çoğunlukla denetim ve bakım hizmetlerinin yetersizliğinin önemli rolü bulunduğu gözlenmektedir. Yangınların erken algılanması, insanların güvenli bölgelere tahliyesi, can ve mal kayıplarının en aza indirilmesinde; yangın algılama-alarm, acil yönlendirme, acil aydınlatma, söndürme, duman tahliye ve basınçlandırma sistemlerinin çok önemli bir görevi bulunmaktadır. Diğer taraftan iç mekanda yanma eylemini geciktirici malzemelerin kullanımı da olası yangınların büyüme hızına doğrudan etkisi olan faktörlerdendir.

Teknik standartların ve mevzuatların uygulanmaması ya da göstermelik denetimlerle geçirilmesi, bilimin ve mühendisliğin yok sayılması anlamına gelir. Teknik yeterlilikten uzak uygulamalar, doğrudan insan yaşamını tehdit eder. Kamu adına denetim yapmakla yükümlü kurumların görevlerini gereği gibi yerine getirmemesi, bu tür felaketlerin tekrarına zemin hazırlamaktadır. Denetimsizliğin bedelinin insan hayatı olduğu gerçeği artık görmezden gelinemez. Denetim kamusal bir görevdir ve konu kamuca bir anlayışla halkın can ve mal güvenliğini önceleyecek şekilde yeniden düzenlenmelidir. İnsanların can ve mal güvenliği piyasanın insafsızlığına bırakılamaz.

Yaşanılan yangın sonrasında, ruhsat veren kurumlar ve denetlemeye yetkili kurumlar tarafından otellerde her zaman yapılması gereken yangın denetimleri sıklaştırılmış çok sayıda otelin bu doğrultuda kapatıldığı basına yansımıştır. Konu ile ilgili mevzuat çalışması olarak İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte çeşitli değişiklikler yapılmış olup, bunlardan yanlış uygulamalara sebep olabilecek, "Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm alan ve merkezlerinde Çevresel Etki Değerlendirmesi olumlu kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi gerekli değildir kararı verilen ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında yer alan yatırımlar için işyeri açma ve çalışma ruhsatı, yetkili idareler tarafından başka bir işleme gerek kalmaksızın onbeş gün içinde verilir." ifadesi yönetmelikten çıkarılmıştır.

Yine yangın felaketi öncesinde revizyon çalışmalarına başlanan ve henüz yayınlanmayan Binaların Yangından Korunması Hakkında yönetmelik revizyonunda;

itfaiyenin ruhsata esas ve periyodik olarak yapması gereken denetimlerde, itfaiyenin yetersiz kalınması durumlarında devreye girecek ve itfaiye adına çalışacak belgelendirilmiş Yangın Uzmanlarından hizmet alınması ön görülmektedir.

Ayrıca unutulmamalıdır ki toplu yaşam alanlarında meydana gelen yangınlar, aynı zamanda bir halk sağlığı sorunudur. İlk müdahale kapasitesi, tahliye organizasyonu ve sağlık hizmetlerinin koordinasyonu yaşamsal öneme sahiptir. Ancak asıl hedef, bu tür müdahalelere gerek kalmayacak güvenli ortamların yaratılmasıdır. Önlenabilir ölümler, kabul edilebilir değildir ve hiçbir gerekçeyle meşrulaştırılamaz.

Her yaşanan felaketin ardından denetimlerin hızlanması ve mevzuat eksikliklerinin giderilme çabasını bilimsel bir yaklaşımla açıklamak mümkün değildir. En basit doğa olaylarının bile felakete dönüştüğü ülkemizde, sağlıklı kentlerin tesisi için denetim ve mevzuat anlamında derhal kalıcı adımlar atılmalıdır.

ÇAĞRIMIZDIR

Buradan bir kez daha açık ve net biçimde ifade ediyoruz:

Bu yangını unutmayacağız.

Unutturulmasına izin vermeyeceğiz.

Sorumluların tamamı ortaya çıkarılana ve adalet tam anlamıyla sağlanana kadar sürecin takipçisi olacağız.

Ertesi sabah tesadüfen yaşadığımız bir güne gözlerimizi açmadığımız, yeni bir felaket haberine uyanmadığımız güzel günler için mücadele edeceğiz.

Yaşam hakkını savunmak, yalnızca geçmişte yaşanan acıları anmak değil; gelecekte benzer felaketlerin yaşanmaması için mücadele etmektir. Kamu kurumu niteliğinde akademik meslek örgütleri olarak bilgi birikimimiz, mesleki sorumluluğumuz ve toplumsal gücümüz bu mücadelenin parçasıdır.

Hayatını kaybeden yurttaşlarımızı bir kez daha saygıyla anıyor, ailelerinin acısını paylaşıyor; kamuoyunu duyarlılığa, yetkili tüm kurumları ise görev ve sorumluluklarını eksiksiz yerine getirmeye davet ediyoruz.

Bizler felakette yakınlarını kaybeden ailelerin oluşturduğu Başka Canımız Yok dayanışmasının 21 Ocak'ta gerçekleştireceği anma etkinliklerinde onların yanında olacağımızı tüm kamuoyuyla buradan paylaşıyoruz.

Bolu Barosu

Bolu-Düzce Tabip Odası

Bolu Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Bolu İl

Koordinasyon Kurulu

TMMOB ŞANLIURFA İKK: SURİYE'DE SİVİLLER KUŞATMA ALTINDA! İNSANİ YARDIM KORİDORU AÇILSIN!

TMMOB Şanlıurfa İl Koordinasyon Kurulu'nun da aralarında bulunduğu Urfa Emek ve Demokrasi Platformu, Suriye'nin Kobani kentinde ablukaya bağlı derinleşen insani krize dikkat çekmek ve insani yaşam koridorunun açılması çağrısı yapmak için 1 Şubat 2026 günü Suruç Meydanı'nda bir basın açıklaması düzenledi.

Basın açıklamasına platformun bileşeni emek-meslek örgütleri, sendikalar, demokratik kitle örgütleri ve siyasi partilerin temsilcilerinin yönetici ve üyeleri katıldı. Açıklamaya Şanlıurfa İl Koordinasyon Kurulu dışında çevre illerdeki İKK'lar da katılım ve destek sağladılar.

Yapılan ortak açıklamada; Ortadoğu'da derinleşen savaş ve çatışmaların bedelini bir kez daha sivil halkın

ödediğini, Kobani'ye açılan tek insani geçiş noktası olan Mürşitpınar Sınır Kapısı'nın Türkiye tarafından kapalı tutulmasının kentteki insani krizi derinleştirdiği söylendi. Suriye'de çatışmasızlık koşulları olgunlaşırken insani yardımın engellenmesinin hiçbir gerekçesi olamayacağını altı çizildi, uluslararası hukuk kurallarının gereğinin derhal yerine getirilmesi çağrısı yapıldı.

Sınırın hemen ötesinde çocukların, kadınların ve yaşlıların temel yaşam ihtiyaçlarından mahrum bırakıldığı vurgulanarak, bu tablo karşısında sessiz kalınamayacağı belirtildi.

Açıklamada son olarak; halkların demokrasi ve özgürlük mücadelesiyle dayanışmanın tarihsel bir sorumluluk olduğu belirtildi.

Ortak açıklamanın ardından kurumlar adına konuşmalar yapıldı. Konuşmaların ardından basın açıklaması sona erdi.

TMMOB BURSA İKK: MADENCİLİK FAALİYETLERİ KÂR HIRSIYLA DEĞİL, BİLİMLE, MÜHENDİSLİKLE VE KAMU YARARI GÖZETİLEREK YÜRÜTÜLMELİDİR

Aralarında TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu'nun da bulunduğu Bursa Akademik Odalar Birliği, Meyra Mühendislik Proje ve Madencilik San. ve Tic. A.Ş. tarafından işletilen "İR.200610145 Nolu Kurşun-Çinko-Bakır Ocağı ve Zenginleştirme Tesisi"ne ait atık depolama alanında meydana gelen çökmeye ilişkin 4 Şubat 2026 tarihinde bir basın açıklaması yaptılar.

Açıklama şöyle:

27 Ocak 2026 tarihinde Bursa ili Yenişehir ilçesi Kirazlıyayla Mahallesi'nde, MEYRA MÜHENDİSLİK PROJE VE MADENCİLİK SAN. VE TİC. A.Ş. tarafından işletilen "İR.200610145 Nolu Kurşun-Çinko-Bakır Ocağı ve Zenginleştirme Tesisi"ne ait atık depolama alanında meydana gelen çökme, yalnızca bir "iş kazası" değil; açıkça bir çevre felaketidir.

Bu olay; doğayı, su kaynaklarını, tarım alanlarını ve bölge halkının sağlığını doğrudan tehdit etmektedir. Yaşanan felaket, madencilik faaliyetlerinde bilimsel ilkelere, mühendislik esaslarına ve mevzuata uyulmadığında nasıl ağır sonuçlar doğurabileceğini bir kez daha gözler önüne sermiştir.

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu ve Bursa Akademik Odalar Birliği olarak soruyoruz:

Bu felaket gerçekten "öngörülemez" midir, yoksa göz göre göre mi gelmiştir?

Mevcut ÇED raporları incelendiğinde; faaliyet alanında heyelan riski bulunduğu, iklim değişikliği kaynaklı aşırı yağışların etkili olabileceği, atığın yüksek kil içeriği nedeniyle kuru depolamanın uygun olmadığı ve özel mühendislik çalışmaları yapılması gerektiği açıkça belirtilmiştir. Buna rağmen;

- * Gerekli jeoteknik ve duraylılık analizleri yapılmış mıdır?
- * Bakanlıkların talep ettiği su yapıları mühendisliği çalışmaları zamanında gerçekleştirilmiş midir?
- * Yapılmadıysa neden faaliyete izin verilmiştir?
- * Denetim mekanizmaları neden işlememiştir?

Sahada yaptığımız incelemelerde;

* Nihai ÇED raporunda "akar dere yoktur" denilmesine rağmen Sarıyar Deresi'nin bulunduğu,

* Çöken atıkların bu dereye karıştığı,

* Dere yatağının toprakla kapatılmaya çalışıldığı ancak kirlı suyun akışının devam ettiği,

* Ağır metal içeren atıkların toprağa ve suya yayıldığı, açıkça gözlemlenmiştir.

Bu durum yalnızca bugünü değil, önümüzdeki yılları da tehdit eden kalıcı bir kirlilik riski yaratmaktadır.

Buradan yetkili kurumlara açıkça soruyoruz:

* Toprakta, yüzey sularında ve yeraltı sularında ağır metal analizleri yapılmış mıdır?

* Numuneler nerelerden, hangi sıklıkla alınmıştır?

* Sonuçlar neden kamuoyuyla paylaşılmamaktadır?

* Barçın Köyü içme suyu kaynakları etkilenmiş midir?

* Tesiste kullanılan flotasyon kimyasallarına su ortamında rastlanmış mıdır?

Ayrıca;

* Tesisin depoladığı atık miktarı ÇED'de taahhüt edilen sınırları aşmış mıdır?

* Çöken barajdan çevreye yayılan atığın miktarı nedir?

* Proje kontrol ve denetim firmaları görevlerini yerine getirmiş midir?

* Bu firmalar ve yetkililer hakkında herhangi bir idari işlem başlatılmış mıdır?

Bu soruların tamamı, halk sağlığı açısından hayati öneme sahiptir ve derhal, açık, şeffaf ve belgeleriyle birlikte yanıtlanmalıdır. Bir kez daha vurguluyoruz: Doğa kendini savunamaz. Suyu, toprağı, havayı savunmak hepimizin sorumluluğudur. Madencilik faaliyetleri kâr hırsıyla değil, bilimle, mühendislikle ve kamu yararı gözetilerek yürütülmelidir. Denetimsizliğin bedelini ne doğa ne de halk ödemek zorunda değildir. TMMOB BURSA İl Koordinasyon Kurulu ve Bursa Akademik Odalar Birliği olarak; Bu sürecin sonuna kadar takipçisi olacağımızı, Sorumlular ortaya çıkarılana ve hesap verene kadar mücadeleden vazgeçmeyeceğimizi, Kamuoyunu düzenli olarak bilgilendireceğimizi,

kamuoyuna saygıyla duyururuz.

BURSA AKADEMİK ODALAR BİRLİĞİ

TMMOB İL/İLÇE KOORDİNASYON KURULLARI: 6 ŞUBAT DEPREMLERİNİN 3. YILINDA ÜLKÊ OLARAK HÂLÂ ENKAZ ALTINDAYIZ

TMMOB'ye bağılı İl/ilçe Koordinasyon Kurulları, 6 Şubat Depremlerinin 3. yıldönümü dolayısıyla 6 Şubat 2026 tarihinde ortak bir basın açıklaması ve çeşitli etkinlikler gerçekleştirdiler.

6 Şubat 2023'te Kahramanmaraş merkezli yaşadığımız depremlerin üzerinden üç yıl geçti. Aradan geçen üç yılda acımız azalmadı; yaşadığımız yıkım ise daha da büyüdü. Resmi verilere göre 53 bin 537 yurttaşımızı yitirdiğimiz bu büyük yıkımın sorumluları ise hâlâ gerçek anlamda hesap vermedi.

Yaşamını yitiren tüm yurttaşlarımızı sevgi, saygı ve özlemle anıyor; yakınlarını kaybeden herkese bir kez daha başsağılığı ve sabır diliyoruz.

6 Şubat depremleri, 11 ilimizi etkileyen büyük bir doğa olayının ötesinde; yıllardır sürdürülen rantçı, piyasacı, denetimsiz ve bilim dışı politikaların kaçınılmaz sonucudur. On binlerce bina yıkılmış, yüz binlerce yapı ağır hasar alarak kullanılamaz hale gelmiştir. Buna karşın, depremin gerçek bilançosu ve sorumluluk zinciri aradan geçen üç yıla rağmen hâlâ tüm yönleriyle kamuoyuna açıklanmamıştır.

Deprem, merkezi idarenin ve yerel yönetimlerin afetlere hazırlık konusundaki yetersizliğini; kamusal sorumluluğun nasıl sistemli biçimde tasfiye edildiğini açık biçimde ortaya koymuştur. İlk saatlerde ve günlerde kurumlar arası eşgüdüm sağlanamamış, arama-kurtarma çalışmaları geç ve dağınık biçimde yürütülmüştür. Enkaz altında kalan binlerce yurttaşımız göz göre göre yaşamını yitirmiştir. AFAD'ın kriz yönetimi kapasitesinin yetersizliği, arama-kurtarma ekiplerinin ve teknik donanımın eksikliği, haberleşme altyapısının çökmesi can kayıplarını artıran temel etkenler olmuştur.

Aradan geçen üç yıl içinde deprem bölgesinde yaşayan yurttaşlarımızın barınma, sağlık, eğitim, temiz su ve beslenme gibi en temel haklara erişimi hâlâ güvence altına alınamamıştır. Geçici barınma alanları kalıcı hale getirilmiş; güvenli ve nitelikli konut üretimi kamusal, planlı ve bütüncül bir yaklaşımla ele alınmamıştır. Yeniden yapılaşma sürecinin plansız ve denetimsiz biçimde yürütülmesi, yaşanan sorunları daha da derinleştirmiştir.

Depremin ilk günlerinden bu yana, yaşanan yıkımın büyüklüğünü toplumdan saklamaya ve her şeyin kontrol altında olduğu algısını yaratmaya çalışan iktidar, bu tutumunu Hatay'da film stüdyolarını aratmayacak törenlerle sürdürmektedir. En ağır yıkımı yaşayan illerden Hatay'da elektrik, doğalgaz ve altyapı sorunları çözülemeyen; aceleyle yapılan çamurlu yollar, eksikleri giderilmeyen TOKİ konutları ve kalıcı çözümlerin yokluğu bu tabloyu bir kez daha açığa çıkarmıştır.

Bugün yalnızca deprem bölgesi değil, tüm ülke hâlâ enkaz altındadır; bu enkazın altında kentlerimizle birlikte kamusal planlama anlayışı ve bilimsel akıl da bulunmaktadır.

TMMOB ve bağılı Odaaları, depremin hemen ardından sahada yürüttükleri çalışmalarla bu tabloyu tüm açıklığıyla ortaya koymuştur.

Birliğimiz; acil durum değerlendirmelerinden başlayarak yayımladığı raporlarla, yıkımın nedenlerini, ihmaller zincirini ve yapılması gerekenleri bilimsel verilerle kamuoyuna sunmuştur. 6. ve 8. Aylarına ilişkin durum tespit raporlarımızda, birinci yıl ve ikinci yıl değerlendirme raporlarımızda ortak bir gerçekliğe işaret edilmiştir: Afeti felakete dönüştüren, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı hizmetlerinin dışlanması; yapı denetiminin piyasaya terk edilmesi ve kamusal sorumluluğun bilinçli biçimde ortadan kaldırılmasıdır.

Bu büyük yıkımın ardından çok sayıda dava açılmıştır.

Yıkılan binalara ilişkin olarak müteahhitler, yapı sahipleri, teknik uygulama sorumluları ve kimi kamu görevlileri hakkında ceza davaları yürütülmektedir. Ancak geline aşamada davaların önemli bir kısmı ya sürüncemede bırakılmış ya dar kapsamlı tutulmuş ya da yalnızca alt düzey sorumlularla sınırlandırılmıştır. Asıl sorumluluğu taşıyan kamu yöneticilerinin ve denetim mekanizmalarını işlemez hale getiren siyasi kararların yargı süreçlerinin dışında tutulması, adalet duygusunu zedelemekte ve cezasızlık politikasını derinleştirmektedir.

Depremin üçüncü yılında hâlâ gerçek bir hesaplamanın sağlanamamış olması kabul edilemezdir.

Yürütülen yargı süreçlerinde, bu yıkıma neden olan rantçı politikalar ve kamusal denetimsizlik görmezden gelinirken; mühendis, mimar ve şehir plancısı meslektaşlarımızın yetki ve sorumlulukları dışında kalan süreçlerden sorumlu tutulması kabul edilemezdir. Bilimi ve tekniği yıllardır savunan meslektaşlarımızın günah keçisi ilan edilmesini kabul etmiyoruz. Gerçek sorumlular yargı önüne çıkarılmadan adalet sağlanamaz.

TMMOB olarak bir kez daha vurguluyoruz: Depreme dayanıklı yerleşim alanları ve güvenli yapılar üretmenin tek yolu; mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı hizmetlerinin bilimsel ve teknik doğrular temelinde, kamucu bir anlayışla eksiksiz uygulanmasıdır. Kentleşme ve barınma politikaları sermayenin kâr hırsına göre değil, toplumun yaşam hakkına göre belirlenmelidir.

Afetlerin bir daha felakete dönüşmemesi için yapı denetim sistemi kamusal bir anlayışla yeniden düzenlenmeli, risk yönetimini esas alan bütünlüklü bir afet politikası hayata geçirilmeli ve meslek odalarının süreçte etkin katılımı güvence altına alınmalıdır.

Ülkemiz ve yurttaşlarımız bu acıları hak etmiyor. Bilimin, tekniğin ve kamusal sorumluluğun yok sayıldığı bu düzen değişmeden yeni felaketlerin yaşanması kaçınılmazdır.

TMMOB, geçmiş birikimiyle dün olduğu gibi bugün de bilimi ve tekniği halkın yararına kullanma mücadelesini kararlılıkla sürdürecektir.

AYDIN İKK

BALIKESİR İKK

BATMAN İKK

BOLU İKK

BURSA İKK

DİYARBAKIR İKK

İSTANBUL İKK

KIRKLARELİ İKK

MARDİN İKK

MUĞLA İKK

SAMSUN İKK

ŞANLIURFA İKK

TMMOB İSTANBUL İKK: MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI SEFALETE MAHKÛM EDİLEMEZ! HAKLARIMIZDAN VE GELECEĞİMİZDEN VAZGEÇMEYECEĞİZ!

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu, SGK ile Birliğimiz arasında imzalanıp tek taraflı feshedilen Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarına ilişkin "Asgari Ücret Protokolü"nün yeniden yapılmasına ilişkin dilekçe vererek 17 Şubat 2026 tarihinde SGK İstanbul İl Müdürlüğü önünde bir basın açıklaması yaptı.

Açıklama İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Aydan Adanır tarafından okundu. Açıklama şöyle:

Birliğimiz kurulduğu günden bu yana, mühendis, mimar ve şehir plancılarının ortak ihtiyaçlarının karşılanması, mesleki faaliyetlerinin kolaylaştırılması için mücadele etmiştir.

Üyelerimize ve topluma karşı sorumluluğumuzun bilinciyle, Anayasa ve yasalardan aldığımız yetkiyle meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını korumak-geliştirmek için her zeminde mücadele etmekteyiz ve edeceğiz.

Ülkemizde yaratılan tüm zenginliklerde, fikri yaratıcılığı ve emeği olan meslektaşlarımızın ortaya koyduğu emeğin karşılığını alması, mesleki gelişimini sürdürebileceği koşullarda insanca yaşayabileceği bir gelire sahip olması ortak önceliğimizdir.

Uygulanan neoliberal politikalar nedeniyle meslek emeğimizin planlı biçimde değersizleştirildiği özellikle son yıllarda yaşanan kuralsızlaştırma uygulamaları ve mevzuat değişiklikleri nedeniyle hem kamuda hem de özel sektörde çalışan meslektaşlarımız çok büyük hak kayıplarına uğramıştır. Yanlış yükseköğretim ve istihdam politikaları nedeniyle işsizlik ve düşük ücretlerle çalıştırma meslek alanımızın en yaygın sorunu haline gelmiştir.

Değerli arkadaşlar,

Meslek emeğimizin ve meslektaşlarımızın haklarının korunması yolundaki en önemli adımlardan birisi 2012 yılında Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ile Birliğimiz arasında imzalanan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarına ilişkin "Asgari Ücret Protokolü" olmuştur. Protokol hükümleri gereği SGK da mühendis, mimar ve şehir plancılarına ödenecek ücretlerin bu asgari seviyenin altında olmaması için gerekli tedbirleri almakla yükümlü hale gelmiştir.

Özel sektörde çalışan genç meslektaşlarımızın gelir düzeyini güvence altına aldığı kadar, kayıt dışı istihdamın ve vergi kaybının engellenmesinde de önemli bir işlevi olan bu protokol, 2017 yılında işveren/sermaye kesiminin itirazları doğrultusunda SGK tarafından tek taraflı olarak feshedilmiştir.

Protokolün feshiyle birlikte SGK tarafından yapılan incelemelerde, TMMOB tarafından belirlenen asgari ücret değil, işveren/sermaye piyasasının serbestçe belirlediği ücretler esas alınmaya başlanmıştır.

TMMOB ile SGK arasında imzalanan protokolün feshedilmesine rağmen Birliğimiz ücretli çalışan meslektaşlarımızın gelir düzeylerini koruyabilmek için her yılın başında Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları için Asgari Ücret belirlemeye ve duyurmaya devam etmiştir.

TMMOB Asgari Ücret düzeyi, hala sektörde yapılan pek çok anlaşmada ve ücret düzeylerinin belirlenmesine ilişkin mahkeme kararlarında ölçüt alınmaya devam etmiştir.

Bu işlevi nedeniyle de TMMOB tarafından açıklanan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Asgari Ücreti, sermaye kesimlerinin ve iktidar kurumlarının hedefinde olmuştur. Konuyla ilgili tarafımıza pek çok dava açılmış, Rekabet Kurulu tarafından Odalarımıza çeşitli cezalar verilmiştir. Bu konudaki hukuk mücadelemiz yıllardır devam etmektedir.

İçinden geçtiğimiz ekonomik kriz şartları altında meslektaşlarımızın yaşadığı ücret aşınmasını ve gelir kaybını daha da artıracak olan bu baskı ve cezalar, siyasi iktidarın yıllardır sistematik olarak Birliğimizin yetkilerini sınırlandırmaya yönelik attığı adımların bir parçasıdır.

Yine diploma sahteciliği, usulsüz denklikler ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı resmî verilerinde yer alan yabancı mühendisler için belirlenen zorunlu asgari ücret ile kamuda çalışan TMMOB üyesi mühendislerin maaş farkı tartışmaları gibi başlıklarla meslektaşlarımız her geçen gün güvensiz bir gelecek tablosunun içerisinde olduğunu en derin şekilde hissetmektedir.

Değerli arkadaşlar,

Krizde yoğunlaşan işsizlik tehdidi ile yeni mezun meslektaşlarımızın emeği daha kolay suiistimal

edilmekte ve çalışma hayatına devam eden meslektaşlarımız daha düşük ücretlerle çalışmak zorunda kalmaktadır.

Aklını ve emeğini ülkemizin gelişmesi ve kalkınması için kullanan, insanca bir yaşam uğruna alın terini döken yüz binlerce mühendis, mimar ve şehir plancısının düşük ücretler ile kayıt dışı istihdam edilmesi engellenmelidir.

Üyelerimizden sıklıkla sigorta girişlerinin mühendislik meslek kodundan yapılmadığı ve sigorta primlerinin ise eksik yatırıldığı yönünde şikâyetler gelmektedir. Bu olumsuzluklar üyelerimizin mevcut geçim durumlarını etkilediği gibi emekliliklerinde de büyük sorunlarla karşılaşmaları anlamına gelmektedir.

Yasal üretim faaliyetleri içinde yer alan, ancak faaliyetleri kamu kayıt ve istatistiklerinde eksik yer alan istihdamın engellenmesi ve sigortalılık primlerinin de tam zamanlı olarak ve eksiksiz bir şekilde yatırılması önemli ve gereklidir.

Değerli arkadaşlar

Asli görevi çalışanların haklarını ve sosyal güvencelerini korumak üzere ilgili usul ve esasları düzenlemek olan Sosyal Güvenlik Kurumu'nun, 700.000'i aşkın mühendis, mimar ve şehir plancısının meslek kuruluşu olan TMMOB ile birlikte çalışarak bu eksikliği gidermeye yönelik çalışmalar yapması gerekmektedir.

Meslektaşlarımızın ücretlerinin TMMOB tarafından belirlenen brüt ücretinin altında gösterilmesi engellenmelidir.

SGK tarafından 2017 yılında tek taraflı olarak feshedilen "SGK ile TMMOB Arasındaki Asgari Ücret İşbirliği Protokolü" derhal yeniden yürürlüğe girmelidir.

Bugün tüm bu sorunları dile getirmek, taleplerimizi belirtmek ve mücadeleden bir an olsun vazgeçmeyeceğimizin altını çizmek için bir aradayız.

Siyasi iktidarın tüm baskılarına karşı mesleki saygınlığımızı korumak, meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını geliştirmek için mücadele etmeye devam edeceğiz. Bu mücadele, ülkemizde hukukun üstünlüğünü yeniden tesis etme, demokrasiyi ve özgürlükleri koruma mücadelesinin de bir parçasıdır.

Ülkemizin kalkınmasında ve gelişmesinde büyük emekleri olan tüm meslektaşlarımızı, mesleğimize sahip çıkmak, haklarımızı korumak ve insanca yaşayabileceğimiz bir ücret düzeyi için birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz.

TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu

“KORUNAN ALANLARIN TESPİT, TESCİL VE ONAYINA İLİŞKİN USUL VE ESASLARA DAİR YÖNETMELİK”TEKİ KORUMA İLKE VE KURALLARINA AYKIRI BİR KISIM İBARELERİN YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA KARAR VERİLDİ

TMMOB tarafından açılan davada Danıştay, “Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik”teki koruma ilke ve kurallarına aykırı bir kısım ibarelerin yürütmesinin durdurulmasına karar verdi.

Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmeliğin 8. maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendinin “ile sulama amaçlı göletlerde olmak ve üretim kapasitesi 30 ton/yıl değerini aşmamak kaydıyla kültür balıkçılığı faaliyetlerinin,” ibaresinin yürütmesinin durdurulmasına karar verildi.

Kararın devamında nitelikli doğal koruma alanlarında yapılması öngörülen HES ve RES’lerin bu alanlarda geri dönüşü olmayan şekilde tahribata yol açacağı belirtilerek Yönetmeliğin 8. maddesinin ikinci fıkrasının (h) bendinin “Mevcut baraj veya isale hatları üzerinde kurulacak olan hidroelektrik santralleri, türbin sayısı 20 adete ve kurulu gücü 50 MW’e kadar olan rüzgar enerji santralleri” ibaresinin yürütmesinin durdurulmasına karar verildi.

TMMOB tarafından Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik’ten 10/5/2025 tarih 32896 sayılı resmi gazetede yayımlanan yönetmelik ile yapılan düzenlemelerin iptali istemiyle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına karşı açılan davada Danıştay Dairesince koruma ilke ve kurallarına aykırı bir kısım ibarelerin yürütmesinin durdurulmasına karar verildi.

Daire kararında “nitelikli doğal koruma alanlarının korunmasında, balık yetiştiriciliğinden daha fazla kamu menfaatinin bulunduğu” vurgulanarak Korunan

Dava konusu Yönetmeliğin nitelikli doğal koruma alanlarının düzenlendiği 8. maddesinin 2. fıkrasının f bendinde yer alan ‘karayolu ve demiryolu’, ‘açık otopark’, ‘ve seyrüsefer hizmet sağlayıcılarına yönelik zorunlu altyapı tesislerinin’ ibarelerinde, aynı maddenin h bendinin “kurulu gücü 10 MWm’e kadar olan güneş enerji santrallerinin” ibareleri ile sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanlarının düzenlendiği 9. maddesinin birinci fıkrasındaki “rüzgar ve güneş enerji santrallerine, mevcut baraj veya isale hatları üzerinde kurulacak olan hidroelektrik enerji santrallerine, turizme” ibareleri bakımından ise yürütmenin durdurulması talebinin reddine karar verildi.

İLİÇ’TE VERİLEN MADEN RUHSATLARININ İPTALİ İÇİN AÇILAN DAVA REDDEDİLMİŞTİ. BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARIYLA DAVA YENİDEN GÖRÜLECEK

İliç’te verilen maden ruhsatlarının iptali için açılan davanın reddedilmesi üzerine TMMOB’nin istinaf başvurusu neticesinde, Bölge İdare Mahkemesi kararıyla dava yeniden görülecek.

TMMOB tarafından; Erzincan ili, İliç ilçesinde faaliyette bulunan Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin uhdesinde yer alan Çöpler Kompleks Maden İşletmesi’nin faaliyette bulunmasına dayanak tüm maden ruhsat, izin ve buna bağlı hakların iptal edilmesi istemiyle 06/08/2025 tarihinde Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne başvuruda bulunulmuş, MAPEG tarafından herhangi bir yanıt verilmemesi üzerine başvurunun zimnen reddedildiği gerekçesiyle dava açılmıştı.

Erzincan İdare Mahkemesi; ruhsatların yıllar önce verildiği, bu durumun bilinmemesinin kabul edilemeyeceği, bu nedenle davanın süresi içerisinde açılmadığı gerekçesiyle dava konusu talebin içeriyle ilgili bir karar vermeden, süre aşımı nedeniyle davanın reddine karar vermişti.

Karara karşı TMMOB tarafından istinaf başvurusunda bulunulmuş, madenin faaliyete geçmesinden yıllar sonra dahi yeni katliamlara yol açtığı, dokuz işçinin maden sahasında yaşamını yitirdiği, tonlarca kimyasal ve zehirli atıkların çevreye karıştığı, şirkete verilmiş bütün izin ve ruhsatların iptal edilmesi gerektiği, davanın süresinde açıldığı belirtilmiştir.

İstinaf başvurusunu inceleyen Erzurum Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesi, verilen ruhsatlardan sonra yeni durumların ortaya çıkmasına vurgu yaparak; "Dava konusu somut olayda; davacı tarafından davalı idareye yapılan başvuruda, ileriye yönelik kaldırılması (iptal edilmesi) istenilen idarî işlemlerin (tesis edildikleri tarihteki maddî ve hukukî koşullardan ziyade) tesis edildiği tarihten sonraki (yeni) maddî ve hukukî sebeplere dayanıldığından anılan başvurunun 10'uncu madde kapsamında bulunduğu sonucuna varılmış olup; davacının iddia ettiği gibi söz konusu yeni maddî ve hukukî sebeplerin maden mevzuatına göre maden

ruhsat ve izinlerinin ileriye yönelik kaldırılmasını (iptal edilmesini) gerektirip gerektirmediğinin esasen değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu durumda; işbu davanın açılmasına esas teşkil eden 06/08/2025 tarihli idarî başvurunun 2577 sayılı Kanun'un (11'inci maddesi değil) 10'uncu maddesi kapsamında olması nedeniyle söz konusu başvurunun zimnen reddi üzerine (başvuru tarihinden itibaren 90 gün içinde) açılan işbu davanın süresinde açıldığı kanaatine varıldığından, davanın süre aşımı nedeniyle reddine dair istinaf konusu Mahkeme kararında yargılama usûlüne uygunluk görülmemiş olup; yukarıda belirtilen hususlar doğrultusunda yeniden karar verilmek üzere dava dosyasının Mahkemesine gönderilmesi gerekmektedir." değerlendirmesinde bulundu.

Kararın Bölge İdare Mahkemesince kaldırılması üzerine ilk derece Mahkemesi, davanın esasını görüşüp yeniden bir karara bağlayacak.

TMMOB 48. DÖNEM VII. DENETLEME KURULU TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB 48. Dönem VII. Denetleme Kurulu toplantısı 10 Ocak 2026 tarihinde TMMOB'de gerçekleştirildi. Toplantıya; Denetleme Kurulu Üyeleri Ayhan ERDOĞAN, Ali Haydar KARAÇAM, Selim TULUMTAŞ, Mustafa Tevfik KIZGINKAYA, Mustafa Macit MUTAF katıldı. Toplantıda TMMOB Genel Sekreteri ve Saymanı Özgür TOPÇU'dan mali konularda gerekli bilgiler alınırken; Muhasebe Görevlisi Yücel BAZO da hazır bulundu.

TMMOB 48. DÖNEM VII. DENETLEME KURULU RAPORU

Denetleme Tarihi: 10 Ocak 2026
Denetleme Dönemi: 01.10.2025 – 31.12.2025
Denetlemeye Katılanlar: Ayhan ERDOĞAN, Ali Haydar KARAÇAM, Selim TULUMTAŞ, Mustafa Tevfik KIZGINKAYA, Mustafa Macit MUTAF

Kurulumuz yapmış olduğu toplantıda; Oturum Başkanlığına Ali Haydar KARAÇAM'ı Oturum Yazmanlığına Mustafa Macit MUTAF'ı seçmiştir. Denetleme sırasında TMMOB Saymanı Özgür TOPÇU ve TMMOB Muhasebe Görevlisi Yücel BAZO'dan mali konularda gerekli bilgiler alınmıştır.

Denetleme Kurulumuz aşağıda belirtilen hususları tespit etmiştir.

1- Yönetim Kurulu Karar Defteri incelemesinde;

a. Yönetim Kurulu'nun; 30 Kasım 2025 – 10 Ocak 2026 tarihler arasında 2 (iki) toplantı yaptığı ve 18 karar aldığı,
 b. Yönetim Kurulu kararlarının usulüne uygun olarak alındığı ve imzalandığı görülmüştür.

2- Kasa incelenmesi;

10 Ocak 2026 tarihi saat 12.00 itibarıyla yapılan kasa sayımında, kasada 09 Ocak 2026 tarihinden devreden 23.578,09 (yirmiyüçbin beşyüzyetmişsekiz Türk Lirası dokuz Kuruş) bulunduğu, bu rakamın muhasebe kayıtları ile uygun olduğu ve TMMOB 48. Dönem Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliği'nin 10. maddesine titizlikle uyulduğu görülmüştür.

3- Demirbaş Defteri incelemesinde;

Demirbaş Defteri'nin usulüne uygun ve düzenli şekilde tutulduğu görülmüştür.

4-Banka Hesapları incelemesinde;

Banka mevcutlarına ilişkin hazırlanan tutanak EK-1 dedir.

5- Çek – Senet Hesapları incelenmesinde;

Çek ve senetlerin hesaplarına ilişkin hazırlanan tutanak EK-1 dedir.

6- Defter ve Muhasebe kayıtlarının incelenmesinde;

Muhasebe kayıtlarının ve defterlerin usulüne uygun ve düzenli şekilde tutulduğu görülmüştür.

7-ODA Denetleme Kurulu Raporlarının incelenmesinde;

*Yapılan incelemede TMMOB 48. Dönem Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliğinin 4. Maddesi gereğince Odalar tarafından yapılan ödemelerin gerçekleşme durumlarını gösteren tabloların Odalara düzenli olarak gönderildiği,

*Odalar'dan gelen denetleme kurulu raporlarının eklerinde yer alan mizanlarda "Kâr/Zarar", "Ticari Borçlar" gibi ibarelerin TMMOB Bütçe Uygulama Esasları Yönetmeliği'ne uygun olmadığına,

*Oda Denetleme Kurulları raporlarında günlük kasa limitinin belirtilmesi, kasada bulunan nakit tutarını bu limite göre değerlendirilmesine,

*Oda Denetleme Kurulu raporlarının 3'er aylık dönemlere uygun olarak hazırlanmasına,

8. Kurulumuzun 48.Dönem içerisinde yapacağı VIII. Toplantısının Mayıs 2026 ayı içerisinde yapılmasına,

Oy birliği ile karar verilmiştir.

EKLER :

1)Kasa-Banka-Çek-Senet Tutanağı,

2)TMMOB Kadro Cetveli,

3)Genel Mizan (01 Nisan 2025 –31 Aralık 2025 (9 Aylık)

4)TMMOB (01 Nisan 2025 – 31 Aralık) (9 Aylık) Gerçekleşen Gelir-Gider Bütçesi,

5)TMMOB Birlik Hissesi Ödenti Çizelgesi (01 Nisan 2025 – 09 Ocak 2026 itibarıyla),

6)Genel Mizan (01 Nisan 2025 – 09 Ocak 2026),

7)TMMOB Birlik Hissesi Ödenti Çizelgesi (01 Nisan 2025 – 31 Aralık 2025 itibarıyla),

8)Tapu Fotokopisi,

TMMOB PETROL MÜHENDİSLERİ ODASI ANA YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK RESMİ GAZETEDE YAYIMLANDI

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Petrol Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 17 Şubat 2026 Tarihli ve 33171 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlandı.